

Na titulní straně foto Jiří Novák

Reportáže

Vzdušní šerloci..... 2–5
Lázeňská kouzla.....20–23

Otázky pro...

Jana Zemana, prezidenta Veterána Policie ČR..... 6–7

Z domova

Mistrovství ČR ve služební kynologii 2010..... 8
Ažyl kubánskému politickému vězni.....8–9

Ze zahraničí

Irská policie lící na výčepní.....10
Rohožka v autě budí řidiče..... 10
Tasery proti duševně nemocným..... 11
Kolik zbraní mají Američané..... 12

Skončí případy vražd promlčením?

Rub a líc jedné mince?..... 14–15

Pořádková jednotka

Boxeři v „černákách“..... 16

Mezinárodní workshop

Lov profile policing.....18–19

Výstava

Voják budoucnosti.....25–27

Portrét

Daktyloskopie je moje práce i koníček..... 28–29

Školství

Práce mají stále dost.....30–31

Z krajů

Školení učitelů kriminalistiky v Holešově..... 32
Dokonalá souhra pracovních partnerů.....33
V Brně připravují adventní koncert..... 34

Křížky u silnice

S hitem vozového parku na konci života.....35

Z policejních archivů

Pošta..... 36–37

Případy majora Zahrádky

Klečící socha byl nebožtík.....38–39

Kultura

Počtvrté a naposledy.....40
Dílko k narozeninám.....40
Třikrát s divným detektivem.....40

Zahraníční mise

Ženy v mírových misích..... 44–47

Čtenářské soutěže

Ježšková pošta.....24
Velká křížovka.....42
Anonymita davu.....43

VZDUŠNÍ ŠERLOCI
(Str.2–5)

**MISTROVSTVÍ ČR
VE SLUŽEBNÍ
KYNOLOGII** (str. 8)

RUB A LÍC JEDNÉ MINCE?
(str. 14–15)

**VOJÁK
BUDOUCNOSTI
2010** (str. 25–27)

**PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT**

LÁZEŇSKÁ KOUZLA
(str. 20–23)

**ŽENY
V ZAHRAŇIČNÍCH
MISÍCH** (str. 44–47)

**ŠKOLENÍ UČITELŮ
KRIMINALISTIKY** (str. 32)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná

Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 841 814, 817, 613, 684. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Sídlo redakce: Olšanská 4, 130 00 Praha 3. Poštovní adresa: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4
Tel: 974 841 814, fax: 974 841 094, e-mail: redakce@mvcr.cz,
<http://www.mvcr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211–7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o. obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov
tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvoždanská 5–7 CZ – 148 31 Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin. **Redakční uzávěrka 12. 11. 2010. Číslo 12/16. ročník vychází 7. 12. 2010.**

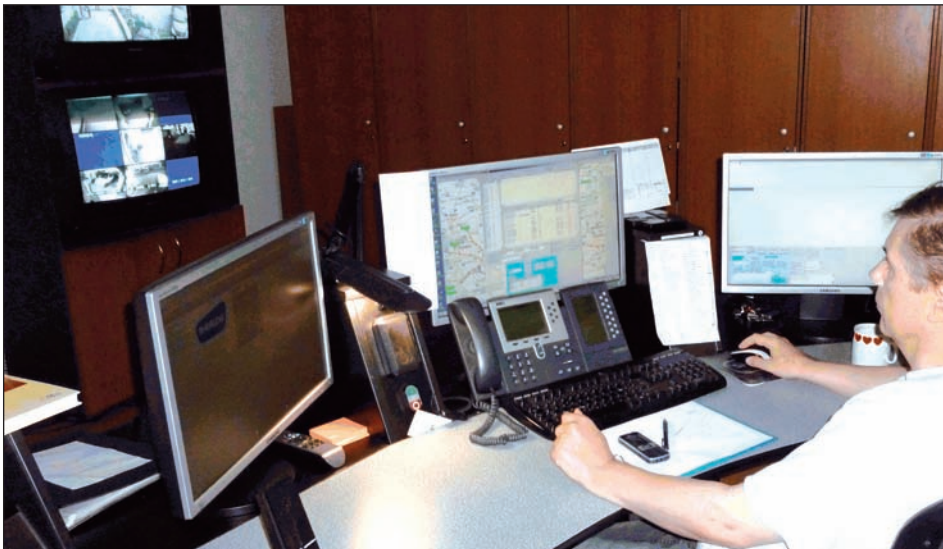
Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštepň závod přeprava, č. j. 23/96, dne 3. 2. 1996. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Tiskárna nezodpovídá za nekvalitní výtisků nekvalitního obrazového materiálu dodaného redakci, fotografií od externích spolupracovníků redakce a archivních materiálů z policejních spisů.

„Přídavný lokalizátor“
(obdobný bývá i v dohledávacích automobilech)
navádí letadlo
k určenému cíli
– k ukradenému
autu s aktivovaným
„vysílacím
čipem“

VZDUŠNÍ SERLOCI V NEPŘETRŽITÉ POHOTOVOSTI

Úderem sedmé hodiny začal trávník letištní plochy z jedné strany červenat a zlátnout vycházejícím sluncem. Z opačného směru zrovna zlehka zadul pozdní letní vlahý vánek. Zároveň se jako v němém filmu dokořán rozjízďela ohromná vrata, celá přední stěna, hlavního hangáru. V příšeří kukátkového jeviště velkolepého přírodního amfiteátru zasvítil bělavý, dvumotorový, čtyřmístný sen L-200 Morava. Jako živá ozvěna prázdninového vyprávění O letadélku Káněti z časů našeho dětství.

Pracovníci centrálního střediska hlídají nepřetržitě monitory, na nichž mohou „vyskakovat“ signály o mimořádném dění (většinou krádeži) dopravního prostředku registrovaných klientů

Ve stejnou chvíli dobrzdil na přilehlém menším parkovišti před Aeroklubem Letňany osobní automobil pilota. Spolu s ním a mechanikem jsme vytlačili krasavce na skromný asfaltový plácek. K naplnění iluze z literárního zážitku někdejších dítek na prahu nového školního roku chyběli jenom dva vytáhlí, šlachovití kluci s očima rozzářenými očekáváním.

Naskočily motory, sjeli jsme na trávník a oddrcali ke kraji startovní dráhy. Tam se kapitán otočil jakoby někam k Mělníku, s rozpjatými nosnými plochami bokem k rozjezdové dráze, stoupnul na brzdu, stočil klapky křídel zkusmo nahoru dolů a forsíroval otáčky motorových srdcí. Pak naše éro udělalo šviháckou baletní čtvrtotočku na levé patě a vyrazilo po pažitu ranveje směrem k historickému centru naší metropole.

Byla to nezadržitelně zrychlovaná jízda v kabině připomínající bohatě prosklený

interiér automobilu z druhé poloviny minulého století (později jsem se dozvěděl, že prý Moravu skutečně konstruovali jako populární šefovskou Tatru 603 ověřovanou dokola aeroplánovými nezbytnostmi – pozn. red.). Stroj pár vteřin poskakoval po drnovaté zeleni, až se svižný pohyb zklidnil a člověk stěží rozeznal okamžik, kdy se mašinka odlepila od země.

Najednou pluli jsme jiskřivým, chladivým ovzduším vně otevřeného bočního okénka za pilotem, to kvůli pokusům o umělecké snímování. S pocity stavu beztlíže – a kupodivu i bezbřehé svobody a spolu s ní kupodivu také s vydatným dojmem bezpečí.

V naší letové hladině nebylo v tu chvíli ani vidu po nějakém spoluúčastníku zdejšího provozu. Nikde reklamní balon, záchranářský vtulník či jiné lehké létající těleso. Žádné nutné ohledy na přednost zprava.

Jenom volný prostor, svět bez hranic, sváteční vidina budoucích možností...

Někdy před čtyřmi lety jsme pod titulkem Neviditelné prsty hlídačů aut shůry zveřejnili první větší informaci o technických vymoženostech rádiové satelitní ochrany a vyhle-

dávání motorových vozidel, tehdy ještě převážně pouze osobních aut. V současnosti jsou neustále vylepšované technologie použitelné i pro dozor nad stavebními stroji, luxusními motocykly či právě velice módními čtyřkolkami.

„Vývojově jsme určitě před zloději, i když oni si proti našim postupům taky pořád něco vymýšlejí,“ říká JUDr. Zdeněk Kovařík, bezpečnostní ředitel koordinující firemní operační středisko (pro celou ČR). A řeč přijde na internetově získávané náhradní klíče některých aut, různá páčidla k neoprávněným vstupům do automobilů i na volně bez problémů též na internetu prodávané pestré variace rušiček signálu mobilních operátorů (nedávno za 2 400 Kč, dnes už kolem 800 korun).

Naštěstí čím víc se snažíte rušit rádiové vlny, tím víc se prosazují (těžko tomu porozumět fyzikálně) do těch správných přijímačů. A má-li provozovatel vyhledávací služby kombinaci mobilních – nad námi všudypřítomných – „kontaktů“ s rádiovými vlnami – pro zloděje až vražednou – neztrácí odcizené stroje takřka nikdy z dohledu. Díky mezinárodně fungujícímu servisu Eurowatch, do nějž máme v ČR od roku 2004 napojení, lze dohledávat ztracená tuzemská auta celoevropsky.

První příklad z praxe (dokumentující současně časté leasingové podrazy):

Ozval se před časem prodejce aut, „lízinkovka“, že jí zmizela, snad hned po první platbě, parádní audinka 8 – peníze nepřicházejí, smluvní partner není k zastížení. Naštěstí bylo auto osazené „ochranným rádiem“, takže pátrači aktivovali jeho signál a z příhraniční věže (ze soukromého stacionárního výhledového bodu, z malé radiovysílačky), která „vidí“ i daleko do ciziny, zaregistrovali vůz někde u Drážďan. Poslali tam vlastní letadlo a lokalizace vozu v dědině nad krásným německým městem netrvala dlouho. Zpětně se ukázalo, že podvodník přejel s audinkou pořízenou na splátky do zahraničí, mysl si, že tam zabezpečení nedosáhne, a prodal ji v drážďanském bazaru. Dokonce sám bazarista si ji od něj koupil, hezky kompletní, s „kódovaným“ klíčkem zapalování, s příslušně propojeným imobilizérem (proto se automobil „sám od sebe“ nikam – popla-

Z ptačího nadhledu je vše ploché, přehledné i zapamatovatelné! – a nejspíš nejen pro vyhledávání odcizených motorových vozidel...

chově – jako uloupený nehlásil, dělává to při každém neoprávněném, násilném nastartování či rozpohybování). Potud blesková úspěšná akce. Přesto se automobil do vlasti dosud nevrátil. Nastaly totiž nekonečné přeshraniční soudní tahanice, protože poslední majitel tvrdí, že nakupoval v dobré víře ve zboží poctivě ke koupi předkládané.

V našich končinách s výše naznačenou moderní technologií operuje šest sedm specializovaných podniků, jedině ten největší (ošetřuje na 25 000 automobilů) využívá produkt Satellite – tedy v zájmu klientů „ochranné propojení“ signálů mobilních operátorů (využívají k přenosu satelitní družice) s rádiovými vlnami. A zatím se údajně nestalo, že by jim někdo „vypnul“, vyrušil do vyhledávání nasazené právě ty rádiové signály.

Přitom sít' pozemních věží, rádiových „očí“ zahustily tak, že z mapy státu v podstatě vymizela bílá místa. Zvláště pak v příhraničních horách a hvozdech, kde bývalo mnoho koutů, údolí a svažin takřkajíc mimo „dosah“, ve stínu, a kam musela za upřesněním pohybu či pobytu odcizeného vozidla léta dohledávací letadla (mají 2), nebo obětavě vyjždět specializované „radiovozy“. Aktuálně využívají zhruba 120 stacionárních vyhledávacích bodů k tomu, aby v co nejkratším čase měli co nejvíce údajů o automobilu, z něhož se ozvalo alarmující „volání“. Obvykle dorazí „poplach“ do centrálního dispečinku do 3 minut.

A existence Eurowatch rozšiřuje možnosti podobného zabezpečení motorových vozidel po celé Evropě, navíc i po severní Africe a v Rusku až po Ural. Jedná se vlastně o určitou databázi, kterou původně vytvořili Britové, dnešní její mezinárodně ústřední správci, provozovatelé, a která již funguje všude po kontinentu. Jednotlivá národní střediska mají zaběhanou součinnost s policiemi příslušných států, a požívají u nich kredit plně důvěryhodných zdrojů informací, podnětů k řešení protiprávní, nebo řekněme přímo kriminální, skutečnosti.

Dlužno poznamenat, že česká strana nejen využívá Eurowatch při plnění vlastních „úkolů“ v schengenském prostoru, ale poskytuje své „síly“ naopak všem zahraničním kolegům při jejich „zakázkách“ na území ČR. Eurowatch „pracuje“ s osobními auty, ale především je to služba, která „hlídá“ celoevropskou kamionovou dopravu!

Druhý příklad z praxe (shodou okolností rovněž přeshraniční):

V roce 2007 na Vánoce – provozovatelé vyhledávací služby slouží bez jakýchkoliv, třeba svátečních, „odpočinků“ nebo podnikových dovolených – zmizel v Uherském Hradišti bavorák X3. Stál venku a byl pryč. Šerloci ho „ze vzduchu“ stačili chvíli pozorovat, hnal se přes hraniční čáru na Slovensko, potom jim zmizel „z obrazovky“. Předpokládali, že pachatelé za jízdy hledali uvnitř vozu „odrazky“, našli je a vytrhali, že tak vyřadili „chytré čipy“ z provozu. Majitel, náhodou policejní důstojník, na vystopování auta dost naléhal, myslel si možná, jestli to není nějaká odpověď podsvětí na konkrétní úspěšné kroky policejních vyšetřovatelů.

Vyhledávači strávili vánoční týden v místech tušeného úkrytu bez výsledku. Ani se nemohl dostavit, jak se objevilo dodatečně, auto parkovalo v extra hlubokých podzemních garážích. A s odpojenou baterií. Záložní zdroj sice vysílal „stav nouze“, ale na světlo světa neprorazil.

Souběžně tehdy dostalo příslušné kriminální prostředí echo, o jak důležité auto tentokrát jde, a jestli se pachatel včas vzpamatuje a vozítko vrátí, že se dál zase až tolik nemusí díť. A ejhle, protože tlak mezi kriminálníky, tlak jiných zlodějů na konkrétního kolegu, byl zřejmě vskutku velký, pachatel

zaprémýšlel, raději nahodil baterku do provozního stavu, odkvačil s milým bavorákem zpátky k Uherskému Hradišti a tam poblíž jednoho kruhového objezdu z komfortního přepravního prostředku zmizel.

V příjemné rozpravě s dr. Kovaříkem, plně dramatických historek okamžitě vhodných ke zfilmování minimálně v televizním seriálu, jsme se nemohli vyhnout spolupráci soukromých šerloků s oficiálními strážci zákona, s Policií ČR. Bez policistů se práce vyhledávačů totiž nikdy nedá dokončit, uzavřít.

„Nemáme žádné pravomoci, oprávnění zabrat ukradené auto, zasahovat proti viníkům, jsme normální občané,“ konstatuje ředitel Kovařík, někdejší policejní specialista, teď desátým rokem zaměstnanec velké zabezpečovací společnosti. Jeho podřízení nejsou ozbrojeni, nepohybují se v neprůstředných vestách. K pronásledovaným vozidlům ve finále dojíždějí společně s uniformovanými partáky, po kontaktu se známým výpomocným číslem 158 to bývají nejčastěji lidé a auta z pohotovostních motorizovaných jednotek P ČR.

Těm patří díky za vynikající, po letech víceméně dokonalou, součinnost! Službukonající operační na tísňové lince si vzkazy od „vzdušných šerloků“ – po dlouhé vyzkoušené „souhře“ – neověřuje. Místo postupů běžných pro jiné případy telefonického oznáme-

„Finální koncovka“ – zadržení odcizeného vozidla – se odehrává kdekoliv: v přírodě, ve městech, ve sněhu, v zahraničí...

ní nouze či nebezpečí ihned koná a požadovanou policejní asistenci většinou do určeného místa neprodleně vysílá.

Třetí příklad z praxe (na dokreslení přístupu, vztahu k policii – i obráceně):

Někdy v půli letošního léta došlo k prvnímu případu napadení firemního člověka, „terénního šerloka“, organizovanou skupinkou zlodějů aut. Při dohledávání a sledování zmizelého automobilu se zasahující „černý šerif“ dostal k ukradenému majetku mimořádně dřív. Zaparkoval v odstupu 250 metrů, nedaleko nějaké benzínky v Řepích, vyčkával na příjezd policistů a vyhlížel následující vývoj události. Pachatelé si ho předtím stačili bohužel nejen všimnout a „přečíst“. Protože měli dva doprovodné vozy, spustili protiakci. Dojeli jedním strojem zezadu k podnikovému autu, řidiče, který nemohl ujet ani dopředu, ani odcouvat, vytáhli od volantu a začali ho hrubě mlátit.

Potlučený profil se našel u útoku vymánil, podařilo se mu utéct a na blízkém obvodním oddělení „osobní nehodu“ nahlásil. Díky tomu byla během chvíle ve „služebním vzduchu“ emotivní hláška, že tam a tam bijou člověka – zakrváceného – ze „spřízněné“ vyhledávací služby. V tu ránu se na lokalizovaný plac sjelo bezmála deset služebních vozidel PMJ, co se zrovna pohybovala různě

po okolí. Bylo to tak rychlé, že zlodělec i s kradeným „zbožím“ stihli policisté chytit a zadržet ještě na tom uvedeném fleku.

Celá návštěva v operačním středisku, kde půltucet expertů u počítačových monitorů, na komunikačních „uzlech“ sleduje a řeší svátek nesvátek 24 hodin denně probuzené alarmany na autech klientů, načež jim následně pomáhá napadené vozy vracet, ponoukala k úvahám nad možnostmi technických vynálezů při zabezpečování našich majetků – mnohdy pravděpodobně i životů – v blízké budoucnosti. A k představám skoro jako z literatury sci-fi.

Přitom už dnes může v autech existovat tzv. panic tlačítko, po jehož stisknutí bezpečnostní agentura majiteli nevolá. Jede neodkladně dobývat zákazníka uvězněného v havarovaném autě nebo mu poskytnout pomoc proti vyděrači, který mu právě drží nabitou pistolí u hlavy. Již se dají příkladně stavební mašiny osadit také monitoringem, knihou jízdy, černou skříňkou z letadel, jakýmsi tachografem vyšší třídy, který dokáže zaznamenávat pohyb stroje, tankování paliva a s tím spojenou jeho spotřebu, nezdůvodnitelná uhnutí z plánované trasy, atd. atp.

Auta se kradou pořád a nejvíce v Praze.

Legendární letadlo L-200 Morava – chloubka každého uživatele – je neustálou pojistkou pro řešení krajních situací (kdy se ukradené vozidlo může v hodně členitém terénu ztratit i z dosahu „všudepronikajících“ rádiových vln)

Před čtyřmi roky se jich v republice v průběhu roku ztratilo 24 tisíc, vloni asi 18 tisícovek. Postupující pokles je zřejmý (ostatně viz. „vyprávěnka“ o práci policistů v Mariánských Lázních na str. 20–23). Možná to má důvod též ve vylepšované „výbavě“ proti nenechavcům.

A příkladně ten „pohled“ pátracích signálů z výšin, až bude využíván v širším nasazení, by mohl ovlivňovat další snižování kriminálních – třeba nejen motoristických – kauz. Bez hraničních omezení. I to letadlo, splňující evropské normy, smí totiž svobodně létat nad Evropou. Prostě dodá letový plán nejbližším bodům řízení letového provozu, po předcházejícím zadání „práce“ mateřskou firmou, a sviští kamkoliv.

Jako dvoumotorový letací prostředek může běžně poletovat nikoliv pouze nad Prahou a účinně přehlížet pozemní svět z ptáčích perspektiv...

Převyprávění řady dalších raritek, akčních, ale občas i humorných zásahů bezpečnostního podnikání s nesmírně zajímavými – stejně jako pro zítřek nadějnými – „pracovními nástroji“ nám v reportážním záznamníku zbývá na jindy.

V pohádkovém nadhledu jsme s elegantní, byť letitou Moravou směřovali, vznášeli se k pražskému hradnímu komplexu. Dohlednost byla sotva lehce smogově, impresionisticky rozostřená, na architektuře pod námi ležely ostřejší hrany mezi plocha-

mi pod vstávajícím sluncem a těmi dosud v hlubším stínu. A celkem tu nahoře panovalo ticho, mírně překryvané poklidným vrněním motorů.

Po několika málo minutách – pocitově ovšem po pěkně trvajícím vyhlídkovém letu – muž za kniplem (Miroslav Kovář, přes 2 000 odlétaných hodin) stočil letadélko vlevo, naklonil nás na levé křídlo. Obhlížel ranní situaci na levobřežní straně Vltavy. Obkroužil Kongresové centrum a jako čáry na dlani kontroloval ruch na dálnici od Brna a na dalších příjezdových cestách.

Čtvrt hodinku po sedmé odvysílal první informační relaci toho dne určenou zejména rozhlasovým posluchačům v automobilech dole na komunikacích. A plovat jsme éterem dál. Nad vršovickým Edenem, poděbradsko – mladoboleslavským směrem, nad dalšími čtvrtěmi velkoměsta.

Až se kruh uzavřel naprosto samozřejmě bezpečným dosednutím zpět na domovský letnánský travnatý plácek malých – tak šikovných a hbitých – letadel.

Pasažérovi po sotva dvacetiminutovém zážitku cosi v duši pokřikovalo – na úsvitu očekávaných podzimních slot – hoy ty štedrý večere, zatímco pilot se hotovil k novému obhlížecímu letu nad Prahou. Drahá technika se musí točit ve smysluplných akcích, nemůže jenom čekat na výzvy k případným stáháním, vyhledávacím letům za odcizeným osobním automobilem.

Zdravíčko, pohodu a nezbytná štíska jsme si na rozloučenou popřáli vzájemně (jakož to samé ke konci roku od srdce „vinšuju“ i Vám!)...

Jaroslav KOPIC

Foto autor (4) a archivy P ČR a Sherlog Secar Bohemia

P. S. Stanovisko za Policii ČR

Díky různým šerlokům, kteří mají svůj podnikatelský záměr postavený na pronásledování odcizených věcí, je policie úspěšnější při zadržování zlodějů. Policistům se s těmito subjekty vyložené vyplácí spolupracovat, neboť dopadení pachatelů je pro ně jednodušší. I tato konstatování lze dokumentovat konkrétním příkladem, žádnou pohádkou:

Šerloci vyhledali odcizenou fábii, která byla – společně s policií – pronásledovaná z pražských končin do obce Černý Vůl. Tam utíkající pachatel najížděl za pomoci svého doprovodného automobilu na zasahujícího policistu. Tomu nezbylo než použít služební zbraň. Dostižený, rychle úspěšně vypátrný a zajištěný kriminálník byl posléze odsouzen a jeho motorové vozidlo propadlo ve prospěch státu...

Bc. Pavel Just, komisař, Obvodní ředitelství P ČR Praha I

...Jana ZEMANA, prezidenta Veterána Policie ČR

Letos v říjnu se v Praze sešli zástupci policejních veteránů na II. sjezdu. Prezidentem byl opětovně zvolen Jan Zeman.

Pane Zeman, můžete našim čtenářům přiblížit, co Veterán Policie ČR je?

Není jednoduché vysvětlit otázku, co je to Veterán policie. Ve své podstatě je to srdeční záležitost, kterou policista vložil většinou do třicetileté služby. Musíme si uvědomit, že převážná část veteránů, policistů veteránů, zasvětila celý svůj život této službě, službě pro společnost, stát i jednotlivce. Vykonávat povolání policisty není zdaleka tak jednoduché, jak se mnozí domnívají. Je to velké obětování času na úkor rodiny, jsou to služby během víkendu, práce v nočních hodinách i o svátcích, kdy je rodina pohromadě, jen většinou manžel není. Nesmím ale zapomenout, že máme i policistky, které také doma občas chybí a přijdou později. Přitom aby policista dobře zvládal svoji práci, musí se zdokonalovat, stále se něco nového učit. Uvědomme si, jaký záběr musí každý policista

ZÁKLADNÍM MOTTEM PROFESNÍ ORGANIZACE JE ÚCTA, PŘÁTELSTVÍ A POMOC

zvládnout v rámci zákonů, vyhlášek a nařízení, které se neustále mění. Tedy stále musí pracovat jak na intelektu, tak i na tělesné schopnosti náročnou práci zvládnout. Pak se dá říci, že s prací u policie sroste, jak se říká, „vejde vám do krve“. A zde se rodí ve své podstatě Veterán policie. Proto, když odchází na zasloužený odpočinek, stále zůstává v té velké rodině kolegů, na které se musel spoléhat při výkonu služby, respektovat se vzájemně, pomáhat si. Tady se zrodilo profesní přátelství, tedy heslo Veterána Policie ČR – úcta, přátelství, pomoc.

Dá se říci, že Veterán P ČR je organizace sdružující bývalé policisty. Pane

prezidente, prozradíte nám, kdy a proč vlastně tato profesní organizace vznikla?

Myšlenka profesního sdružení policistů se zrodila v roce 2003. S myšlenkou na vznik sdružení přišel náš kolega F. Kouba, který za ni začal lobovat v rámci Policie ČR a Ministerstva vnitra ČR.

V rámci argumentace poukazoval na zahraniční zkušenosti, kde už existovala sdružení policistů veteránů.

Za pochopení tehdejšího ministra vnitra Františka Bublana a policejního prezidenta Vladislava Husáka začala skupina tří policistů tuto organizaci budovat. Cílem bylo vytvořit sdružení, které ponese základní náplň a myšlenky Veterána Policie ČR.

V našem sdružení směřujeme k udržení vztahů mezi bývalými a současnými policisty, chceme vytvářet pevné vazby na osobní a společenské úrovni, chceme hájit a prosazovat oprávněné zájmy svých členů z hlediska sociálního a společenského postavení, ochrany zdraví, práv a svobod s přihlédnutím k evropským standardům. Pomáháme a nadále chceme pomáhat bývalým policistům, kteří na základě zdravotní

Jan Zeman na sjezdu převzal od kolegů z Polska plaketu „Za vytváření rozvoje mezinárodní spolupráce a zásluhy“ a medaili „Za zásluhy o spolupráci mezi polskými a českými veterány“. Na fotografii prezident Veteránů Polska Henryk Borowski.

ho poškození v průběhu služebního poměru pobírají invalidní důchod. Chceme zajistit svým členům právní pomoc v oblasti pracovníprávní i občanského práva. Spolupracujeme s ostatními organizacemi na zajištění důstojného postavení bývalých policistů v seniorském věku. Aktivně spolupracujeme s nevládní organizací Rada Seniorů v rámci prosazování sociálních jistot, cestou účasti na legislativním procesu. Dále například spolupracujeme s Nadací Policistů a Hasičů v tísni, která působí v charitativní oblasti a v rekondičně rehabilitačních programech.

Na zasloužený důchodový odpočinek odcházejí policisté z různých koutů republiky. Můžete prozradit, jaká je působnost Veterána Policie ČR a kolik máte členů?

Působnost Veterána Policie ČR je celorepubliková. Sdružení působí ve všech regionech republiky a vytvořilo k tomu systém řízení od republiky, až po jednotlivé okresy. Za těchto podmínek klademe hlavní důraz na informovanost našich členů i v tom nejzapadlejších koutech republiky. Na počátku jsme vsadili na webové stránky a vyplatilo se to. Dnes už by bylo finančně neúnosné informovat klasickým způsobem každého našeho veterána, tedy zasíláním informací na adresátu. A jak informovanost u nás funguje? Každý z našich členů má přímo, nebo nepřímo přístup k internetu, tedy i na naši webovou stránku www.policijniveteran.cz

kde všechny uvedené informace může využívat. A co se týká počtu veteránů.... naše sdružení momentálně eviduje dva a půl tisíce členů.

Co spolupráce se zahraničními kolegy, existuje něco podobného právě u vaší profesní organizace?

Naše profesní organizace mimo uzavřené dohody o spolupráci s Polským policejním prezidiem z roku 2008 má i uzavřenou dohodu o vzájemné spolupráci se Sdružením důchodců a policejních rentieristů (SDPR) Polské republiky, kterou jsme podepsali o rok později, tedy v roce 2009 v Katovicích. Téhož roku jsme uzavřeli další mezinárodní dohodu o spolupráci s Asociací policajtů vo výslužbě (APVV), kterou jsme s polskými veterány podepsali ve Velké Lomnici. V září letošního roku se naši zástupci zúčastnili mezinárodní evropské konference ve Varšavě pod názvem „Mezinárodní konference veteránů a důchodců uniformovaných složek“.

Uzavřené mezinárodní dohody mají jedno společné téma – vzájemná výměna zkušeností v otázkách sociálního zabezpečení a postavení důchodců, policistů a rentieristů a úkol sjednocení společného postupu při jednání na půdě Evropského parlamentu. Polští kolegové ze Sdružením důchodců a policejních rentieristů již svého zástupce v Evropském parlamentu mají. Na příští rok 2011 připravujeme uzavření dohody o spolupráci s veterány Ukrajiny a Maďarska. V rámci naší republiky chystáme dohodu o vzájemné spolupráci s veterány Armády ČR.

Pane Zeman, kdo se může Veteránem Policie ČR stát a jak pro zájemce vznikne členství?

Kdo se může veteránem stát? Každý po-

licista po ukončení služebního poměru u Policie ČR, při pobírání starobního nebo invalidního důchodu, popřípadě výsluhového příspěvku. Může to být i policista po odsloužení patnácti let služby u Policie ČR, ale v přímém výkonu služby.

Zájemce si podá přihlášku ve dvojím vyhotovení, kterou si najde na webových stránkách a k přihlášce přiloží fotografii běžného formátu. Nový veterán uhradí vstupní poplatek ve výši šest set korun a ještě pět set korun za kožené pouzdro s odznakem Veterána Policie ČR. Tyto poplatky zaplatí noví zájemci pouze při vstupu do našeho sdružení. Jinak policejní veteráni hradí každoročně členský příspěvek ve výši tři sta korun. U invalidních kolegů máme vstupní poplatek pouze tři sta korun, ale úhrada koženého pouzdra s odznakem je ve stejné výši, tedy pět set korun. Běžný členský příspěvek pro invalidní kolegy jsme schválili ve výši sto korun. Rád bych ještě podotkl, že naším členům poskytujeme bezplatné právní služby.

Při přijímání členů klademe důraz nejen na odsloužené roky u Policie ČR v přímém výkonu služby, ale i na bezúhonnost žadatele, což je jeden ze základních prvků členství. Nechceme, aby se do našich řad dostali bývalí policisté, kteří poškodili dobré jméno policie ve společnosti.

Ráda bych se ještě zeptala na hlavní cíle vaší profesní organizace?

Hlavním cílem naší organizace je důsledné prosazování profesního sdružení bývalých policistů. Jako samostatný subjekt pokračujeme od června 2008 pod názvem „Veterán Policie ČR“.

Základním mottem Veteránů Policie ČR je:

ÚCTA k práci policisty, ať už je, nebo byla vykonávána na kterémkoliv pracovišti Policie ČR.

PŘÁTELSTVÍ bývalých i současných policistů, které vychází z dřívější spolupráce ve službě a potřeb vzájemné důvěry.

POMOC při zvládání základních sociálních potřeb bývalých policis-

O přestávce se Jan Zeman nechal vyfotografovat s kolegou Miloslavem Dočkálem

Předsednictvo Veterána Policie ČR a hosté

tů, nebo v závažných životních situacích.

U každé organizace existují pro její členy určitá práva a povinnosti, jak je to u vás?

Letos 13. října proběhl již II. sjezd Veterána Policie ČR. Hlavní myšlenkou tohoto sjezdu bylo posunout práci sdružení o další krok vpřed. Po vytvoření systému sdružení a jeho uvedení do života se ukázalo, že u některých základních dokumentů (stanovy, finanční a jednací řád) jsou nutné změny.

Musíme nejprve vyhodnotit, jak jsme splnili program I. sjezdu VP ČR, a postavit nový program pro příští čtyřleté volební období. Hlavním cílem pro nové období je přesunout činnosti do jednotlivých regionů a okresů. K tomu jsme na sjezdu schválili plán podpory, jak finanční, tak i organizační. Chceme pokračovat a rozvíjet spolupráci se zahraničím a na naší scéně nadále spolupracovat s nevládní organizací Radou seniorů ČR. Chceme zlepšit kulturní a sportovní zapojení členské základny tak, aby samotní policejní veteráni svými náměty přispěli k zajímavé činnosti ve svých okresech a v užších kolektivech vytvářeli sami pro sebe příjemně strávené chvíle.

Součástí sjezdu byla i volba nových orgánů Veterána P ČR.

Na závěr ještě něco k Vaší osobě. Jak jste se vůbec dostal k tomu, že jste prezidentem takové organizace a jak se říká „šéfujete“ ostatním veteránům od samého začátku?

Od počátku jsem uvedenému sdružení oddán a jsem přesvědčen, že dělám dobrou věc ve prospěch všech bývalých i současných příslušníků Policie ČR. Celý život jsem byl policista a záleží mi na dobrém jménu Policie ČR.

Moje aktivity ve Veteránovi P ČR mnohdy komplikují můj soukromý život a po pravdě řečeno, má rodina na to doplácí, ale snad se s tím již vyrovnala. Veškerý svůj volný čas věnuji chodu tohoto profesního sdružení a jsem rád, že kolem sebe mám několik osob, které jsou stejně zapálené jako já, a proto s nimi rád spolupracuji. Stále jsem rád, když vidím dobře odvedenou práci a když dobrá práce přináší i dobré výsledky. Musím se ale přiznat, že jsem už docela unavený a rozhodl jsem se, že se vzdám postu prezidenta Veterána Policie ČR, ale do konání našeho II. sjezdu se bohužel nenašel nikdo jiný, komu bych mohl předat „tuto káru“, kterou před sebou stále, a prozatím rád, tlačím.

Eva BROŽOVÁ

Foto archiv Veterán Policie ČR

MISTROVSTVÍ ČR VE SLUŽEBNÍ KYNOLOGII 2010

obhájil i pro letošek pprap. Jaroslav Mrtka, KŘP Kraje Vysočina. Se psem Dickem získal 715 bodů z 800 možných a potvrdil tak své loňské vítězství. Společně s ostatními kolegy z KŘP Kraje Vysočina pak vystoupil na nejvyšší stupínek ještě jednou, psodoví z tohoto ředitelství vyhráli i kategorii družstev.

kpt. Mgr. Jan MELŠA
Foto Policie ČR

Každý policejní pes ukázal, jak si například poradí s pachatelem. Ti nejlepší vítězné poháry hlídali i po ukončení mistrovství.

Další ročník policejního mistrovství České republiky ve služební kynologii úspěšně proběhl v výcvikovém středisku Balková. Letos se konal už VII. ročník této prestižní akce. Nejlepší policejní psodoví a psi z celé České republiky změřili své síly. Zároveň se jednalo o XVI. ročník celostátní soutěže „O putovní pohár policejního prezidenta“. Své dovednosti mohli policisté porovnat v již tradičních kategoriích – pátrací a hlídkový pes.

Výkony psodovů a především jejich psů ukázaly na nezastupitelnou úlohu služebního psa při plnění úkolů Policie ČR. Zároveň se opět prokázala výborná úroveň policejní služební kynologie v České republice.

Celkovým vítězem kategorie pátracích psů se stal nprap. Jaroslav Petráček, KŘP Libereckého kraje, který se psem Quartem získal 618 bodů ze 700 možných. Kategorii hlídkových psů

AZYL KUBÁNSKÉMU POLITICKÉMU VĚZNI

Dne 26. října 2010 přiletěl na Ruzyňské letiště v Praze Ronaldo Jiménez Pozada, politický vězeň z Kuby, se čtyřmi rodinnými příslušníky. Česká republika je země, která dbá o osud lidí zasazujících se o lidská práva a demokratizační procesy na Kubě. Proto bylo rozhodnuto pětičlenné rodině poskytnout azyl, který jim umožní plně se začlenit do demokratické společnosti v České republice. Těmto lidem, kteří se ocitli v ohrožení života a zdraví, kteří byli obětmi nelidského zacházení a pravděpodobně psychického i fyzického mučení, tak dáme šanci na nový způsob života ve svobodné společnosti.

„Česká republika dlouhodobě sleduje stav lidských práv na Kubě a podporuje demokratizační procesy na Kubě. Proto se také rozhodla nabídnout svou pomoc i propuštěným kubánským vězňům,“ uvedl ministr vnitra Radek John.

V červenci letošního roku informovala kubánská vláda, že propustí 52 politických vězňů. Rada Evropské unie pro zahraniční

věci se touto otázkou na svém červencovém zasedání dále zabývala. Místopředseda vlády Karel Schwarzenberg poté prohlásil, že Česká republika je připravena poskytnout

azyl až deseti osobám, tedy propuštěným politickým vězňům a jejich rodinným příslušníkům. Ministerstvo vnitra, které je zodpovědné za otázky řízení o azylu, vstupu a pobytu cizinců na území České republiky a integrace, tedy poskytlo politickému vězni a jeho rodinným příslušníkům bez prodlení azyl dle zákona o azylu.

Ministr vnitra ČR přivítal na pražském letišti pětičlennou kubánskou rodinu

PROFESNÍ ORGANIZACE SDRUŽUJE BÝVALE POLICISTY

Veterán Policie ČR je nezávislou, dobrovolnou, neziskovou, nepolitickou a zájmovou organizací, sdružující bývalé policisty a policistky, bez ohledu na jejich národnost, pohlaví,

*Oceněným pogrataloval
i plk. Mgr. Vladislav Husák*

rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání, dosaženou hodnost nebo služební zařazení. Členství ve sdružení Veteranů Policie ČR vychází z plné dobrovolnosti člena, přijetí práv a závazků z toho vyplývajících. Tato profesní organizace vznikla v červnu 2008 a navázala na profesní organizaci, která byla u Nezávislého odborového svazu.

Hlavní činnost členské základny směřuje k udržování vztahů a kontaktů mezi bývalými a současnými příslušníky Policie ČR. Cílem sdružení je zejména hájit a prosazovat oprávněné zájmy svých členů z hlediska sociálního a společenského postavení, ochrany zdraví a práv a svobod s přihlédnutím k evropským standardům. Svým členům poskytuje i právní pomoc jak v oblasti pracovněprávního, tak i občanského práva. Organizace spolupracuje s ostatními organizacemi na zajištění důstojného postavení bývalých policistů v seniorském věku a snaží se hájit ekonomické možnosti zajištění jejich potřeb v nevládní organizaci Rada seniorů ČR.

Občanské sdružení působí na území celé České republiky. Jeho nejvyšším orgánem je

sjezd. V pořadí druhý, se uskutečnil ve středu 13. října 2010 v Praze. Sešlo se na něm 57 delegátů, zastupujících členskou základnu. Účastníci sjezdu mezi sebou přivítali i delegace obdobných profesních organizací ze Slovenska a Polska.

Hlavním bodem programu byla zpráva prezidenta Veteranů Policie ČR o činnosti sdružení od posledního sjezdu. Ve zprávě, kterou přednesl Jan Zeman, mimo jiné zaznělo, že členská základna v současné době čítá 2 865 členů. Největší je zastoupen Moravskoslezský kraj, ve kterém je sdruženo 546 členů. Nejstarším členem je bývalý policista s ročníkem narození 1922.

V průběhu sjezdu převzali z rukou prezidenta Veterána Policie ČR za přínos k činnosti sdružení medaili I. a II. stupně hosté a členové sdružení.

Výsledkem jednání sjezdu je přijetí změn v základních dokumentech sdružení, tj. stanovách, finančním a jednacím řádu. Zvoleno bylo patnáctičlenné prezidium a pětičlenná revizní komise. Na příští volební období byl prezidentem Veterána Policie ČR zvolen opět Jan Zeman. (rozhovor s ním přinášíme na str. 6–7)

kpt. PhDr. Dagmar BEDNARČIKOVÁ

Foto Policie ČR

„NEVÍTE, KDO VOLÁ? ZAVĚSTE.“

Na podzim letošního roku ředitel Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování plk. JUDr. Jan Noga společně s ředitelem pro vnější vztahy ze společnosti Telefónica O2 Czech Republic Jiřím Suchmanem představili preventivně-informační kampaň pod názvem „Nevíte kdo volá? Zavěste.“

Podle nejnovějších statistik se za 9 měsíců letošního roku stalo obětmi podvodníků, pachatelů krádeží a loupeží přes 5 650 seniorů. „Z našich

nu. Na základě těchto skutečností spustila Policie ČR spolu se společností Telefónica O2 Czech Republic preventivně-informační kampaň na ochranu seniorů pod názvem „Nevíte, kdo volá? Zavěste.“, která probíhá již od začátku října.

Akte upozorňuje na nebezpečí spojené s telefonáty od neznámých osob, způsoby, které pachatelé používají při podvodech, a zároveň přináší tipy, jak se proti podvodníkům bránit. Osud starší generace nám není lhostejný, proto jsme se rozhodli oslovit společnost Telefónica O2 Czech Republic s žádostí o podporu naší kampaně, která šíří povědomí o možných nástrahách kontaktu s neznámými lidmi. „Telefónica O2 dlouhodobě podporuje seniory s nabídkou nejrůznějších produktů, čímž se je snažíme dostat více do středu dění a naučit právě tuto ohroženou věkovou skupinu využívat moderní technologie ke svému prospěchu a ochraně,“ říká Jiří Suchman, ředitel pro vnější vztahy ze společnosti Telefónica O2 Czech Republic a dodává: „V provozu je bezplatná bezpečnostní linka O2 s číslem 800 130 027, kde si můžete ověřit totožnost našich zaměstnanců v případě, že s vámi jednají jménem naší společnosti.“ Tato kampaň má informovat nejen seniory, ale i širokou veřejnost. Leták s podrobnými informacemi o tom, jak se účinně chránit, je distribuován od října ve všech znákových prodejnách a zároveň je součástí říjnového vyúčtování všech majitelů pevných linek.

Policie České republiky se této trestné činnosti intenzivně věnuje. „Specifickou kriminalitu páchané na seniorech je využívání legend (záminek), pod kterými pachatelé vylákají od seniorů peníze, nebo se snaží zjistit, kde mají úspory uložené,“ uvádí plk. Noga a dodává: „V průběhu analýzy poznatků jsme vytvořili 25 základních kategorií legend, které pachatelé používají. V letošním roce pachatelé nejčastěji využili legendu „Služby“ (148 případů), následuje legenda „Přijmy“ (104 případů). Výraznější vzrostl počet případů pod legendou „Příbuzní“ (109 případů). A jak k tomu konkrétně dochází? Svou oběť si pachatel vytupuje podle telefonního seznamu. Osudné se seniorům stává jejich křestní jméno. Anastázie, Antonie či Rozálie jsou jména, která se dnes často dětem nedávají. V tomto okamžiku má pachatel téměř jistotu, že jde o staršího člověka. Pak už jen stačí vymyslet zajímavý a dojemný příběh, kterým starého člověka osloví. Většina seniorů této legendě neodolá a požadované peníze bez problémů vydá.

Za zmínku stojí několik úspěšných případů, které byly v minulosti realizovány v České republice, ale i v zahraničí. V rámci bezpečnostního opatření, které Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR prezidia ČR vyhlásil v roce 2005 byla odhalena velmi nebezpečná organizovaná skupina pachatelů z České a Polské republiky. Během 63 případů v průběhu roku 2005 a 2006 si 4 pachatelé přišli na 8,5 mil Kč. Realizace akce „VNUK“ pokračovala v roce 2006 i v Polsku, kde bylo rozšířeno stíhání organizátora této trestné činnosti. Tomu však předcházela spolupráce a realizace případů na Slovensku, v Polsku, SRN a Belgii. K úspěšně objasněným případům však neodmyslitelně patří prevence a informování veřejnosti o nebezpečí, které jim hrozí. Doufáme, že se nám společnými silami podaří zvyšování této trestné činnosti omezit.

pplk. Mgr. Pavla KOPECKÁ

Česká republika je tak druhou zemí EU a čtvrtou zemí obecně (po Španělsku, USA a Chile), která propuštěné politické vězně z Kuby přijala.

Politický vězeň i jeho rodinní příslušníci byli hned po přiletu ubytováni a v následujících dnech je čeká několik zdravotních vyšetření.

Ministerstvo vnitra následně zajistí:

- komplexní zdravotní prohlídky a případné psychiatrické či psychologické vyšetření těchto osob ihned po přiletu do České republiky a zajistí následnou odbornou péči na potřebné úrovni
- kvalitní a důstojné ubytování
- kulturně-orientační a jazykové kurzy
- přístup dětí k veřejnému vzdělávacímu systému – pokračování povinné školní docházky
- vhodnou asistenci v běžném životě – komunikace s úřady a okolím, sociální asistence
- kvalitní a dostupné tlumočení a překlady
- dostatečné materiální podmínky přijetí

Jiří REICHL
Foto archiv MV ČR

Irsko patří k zemím, které se snaží omezit rozbujelý alkoholismus mladistvých. Policie proto přikročila i k poněkud kontroverzní taktice. Do barů a restaurací posílá jako „volavky“ nezletilé chlapce a dívky, kteří si zde mají objednat alkoholické nápoje.

Barman nebo výčepník, který jim pivo nebo dokonce něco ostřejšího přinese, je tak přistižen přímo při činu.

Policie v rámci této kampaně využívá lidi ve věku patnácti až sedmnácti let, všichni musejí mít souhlas rodičů.

„Pokud v nějakém podniku podají alkohol mladistvým, bude následovat pokuta nebo uzavření provozovny na určitou

dí jako hlavní příčiny neradostného stavu snadnou dostupností alkoholu pro mladé Iry a také jeho nízkou cenu.

Podobný problém má i Velká Británie, kde předchozí labouristická vláda dokonce uvažovala o tom, že zvláštním zákonem zdrazí alkoholické nápoje. Mezi návrhy se objevila také úvaha zvýšit minimální povolený věk pro nákup lihovin z osmnácti na jedenadvacet let nebo – podobně jako v USA – vykázat nabídku alkoholických nápojů do speciálních prodejen.

Zatím poslední zemí, která se rozhodla snížit dostupnost piv, vín a dalšího pití pro mládež, je Izrael. Parlament zakázal noční prodej alkoholu s výjimkou restaurací,

klubů a čerpacích benzínových stanic.

V Německu v rámci kampaně „Pamatuj na svůj limit“ obcházejí čerství absolventi středních škol a vysokoškoláci různé pivní festivaly a další společenské akce a pokoušejí se své vrstevníky přesvědčit, aby nekonsumovali alkohol vůbec, nebo jen v minimální míře.

Irsko se už delší dobu potýká s velkým počtem výtržností a trestných činů, které páchají mladiství pod vlivem alkoholu.

Organizace Alcohol Action Ireland, která bojuje proti nadměrnému pití, ve svých zprávách uvá-

ROHOŽKA V AUTĚ BUDÍ ŘIDIČE

Rakouští experti z Univerzity Johanna Keplera v Linci vyvinuli unikátní rohož do automobilů, která by měla přispět k omezení počtu dopravních nehod zaviněných spícím řidičem. Před mikrosnánkem chrání speciální podložka, umístěná pod chodidly řidiče tak, že registruje změny ve svalovém napětí řidičových dolních končetin. A pokud zaznamená výraznější změnu tlaku při uvolnění nohou, což signalizuje počátek usínání, začne vydávat buď silné vibrace, nebo hlasité zvukové signály.

Tým Andrease Rienera z Lince na vývoji této bezpečnostní rohože finišuje a podle jeho názoru by mohla být tato významná pomůcka do automobilů v prodeji už velmi brzy. Riener vyvinul také variantu, kdy na základě varovných signálů, vysílaných z rohože, začne řidiči do obličeje foukat stu-

RUSKÉ NAFUKOVACÍ TANKY PRO PŘÍŠTÍ VÁLKU

Rusko se snaží šetřit, ale přitom neomezovat kvalitu a bojeschopnost své armády. Letos proto výrazně zvýšilo investice do nafukovacích zbraní.

Vypadají úplně stejně jako pravé, ale mají oproti nim spoustu výhod: dají se snadněji přepravovat a také jsou levnější. Mají jen jedinou nevýhodu – nemohou střít. Přesto mohou protivníka připravit o spoustu zdrojů.

V případě napadení může Rusko svou nafukovací armádu umístit kamkoliv chce – a to během pouhých několika desítek minut. Pomocí radaru i vizuálního pozorování jsou nafukovací tanky neodlišitelné od těch opravdových. Nafukovací tanky jsou však tisíckrát lacinější. Když na plastový model v ceně 50 tisíc korun dopadne inteligentní střela v ceně pěti milionů korun, je to pro ruskou armádu spíše výhra...

Nejdřív vypadá jako rozložený stan. Pak se rozběhne vzduchová pumpa a ze země se vztýčí tanková věž, poté se objeví trup a nakonec se vysune hlaveň. Nafukovací tank je na světě.

Nejde však jen o nějaké hračky. Jsou zcela věrohodné, některé jsou dokonce vybavené tepelnými a elektronickými přístroji, které zdůrazňují radarovou signaturu, případně předstírají, že komunikují pomocí rádia. Podle ruských zdrojů neexistuje účinný způsob, jak současnou techniku tento trik odhalit.

Nafukovací makety se vyrábějí v bývalé továrně na balony. Tam se šijí tanky, letadla i raketomety – stovky kusů ročně. Výroba jednoho většího modelu přijde asi na 50 tisíc korun. K nafouknutí stokilového tanku stačí čtyři vojáci a pět minut.

Nafukovací zbraně nejsou novinkou. Úspěšně byly nasazené už za doby 2. světové války, kdy je využívaly všechny strany konfliktu. Spojenci zaznamenali výrazný úspěch, když díky nim zmátlí Němce při operaci Fortitude. Stovky nafukovacích tanků tehdy vysadili v okolí Doveru, aby přesvědčili Němce, že invaze bude směřovat na Calais, a ne na Normandii.

Britové používali stejný trik i s letišti. Odhaduje se, že až 50 procent zásahů, které si německé bombardéry připsaly, zničilo jen falešné cíle. Není se co divit – po celé Británii bylo za války asi 500 letišť, která se jako pravá jen tvářila...

Makety tanků se snažil použít také Sadám Husajn při první válce v zálivu. Jenže tam narazil na americký důvtip. Američané o existenci těchto nafukovacích zbraní věděli, takže když narazili na větší tankovou jednotku, nejprve ji napadli pomocí tzv. kazetové munice. Tyto střely odpálily desetitisíce ostrých jehliček, které provrtaly makety skrz naskrz. Není se tedy co divit, že právě Rusko už řadu let tlačí na zákaz tohoto typu munice...

dený vzduch, který má upozornit na jeho sníženou bdělost a pozornost.

„Jsme v konečné fázi projektu. Teď už jen hotový produkt předáme k testování v praxi, pak by mohl být uveden na trh,“ věří Riener. Kvůli mikrosnánku za volantem zemřou na evropských dálnicích ročně tisíce lidí.

TASERY PROTI DUŠEVNĚ NEMOCNÝM

Australská policie používá příliš často omračující taser proti lidem s duševním onemocněním. Vyplývá to z pětiletého výzkumu, který si ve státě Victoria objednala federace spravující centra právní pomoci, uvedla BBC.

Studie konstatuje, že policie sice taser užívá vzácně, ale pozoruhodně často proti duševně nemocným lidem. Ve Victorii za uvedené období nasadili policisté taser 83krát, z toho v 85 procentech případů proti lidem s duševním onemocněním. V 32 procentech případů byl taser použit opakovaně a v 28 procentech nebyla pacifikovaná osoba ozbrojena. Ve třetině z celkového počtu situací lidí, proti nimž byl paralyzující taser použit, nereagovali na instrukce policistů.

Podle zjištění federace, která si studii objednala, poukazují výsledky na systematické chyby. Vedení policie státu Victoria ale uvedlo, že informace jsou zavádějící. „Z našich poznatků, týkajících se použití taserů vyplývá, že policisté vždy reagovali na hrozbu vážného incidentu s lidmi, kteří se chovali agresivně a násilnický,“ tvrdí ve svém stanovisku s tím, že pravidla o nasazování taserů nicméně přehodnocuje.

Používání taserů vyvolalo svého času

v Austrálii pobouření po zveřejnění videa, na němž muž v západní Austrálii, údajně duševně nemocný domorodec, obdržel tři náct zásahů taserem.

Taser omračuje pomocí silného elektrického výboje a to podle odborníků skrývá nemalá rizika. U některých lidí totiž může výboj vyvolat srdeční arytmií, nebo dokonce infarkt. Cílem taserů je paralyzovat agresivní osoby, OSN ale již před třemi lety označila jejich používání za formu mučení, protože jejich zásah vyvolává extrémní bolest a někdy může způsobit i smrt.

ŠPÍNA NA TLAČÍTKÁCH U VÝTAHŮ

Umývání rukou po přivolání výtahu je minimálně stejně tak důležité jako po použití toalety. Vědci totiž zjistili, že na běžném výtahovém tlačítku je téměř čtyřicetkrát více choroboplodných zárodků než na prkénku veřejných záchodů.

Studie byla prováděna v hotelích, restauracích, bankách, kancelářích a na letištích. Na jediném čtverečním centimetru tlačítka

výtahu se našlo v průměru 313 nejružnějších skupin bakterií, zatímco na toaletním prkénku to bylo pouze osm. Bakterie E.coli (Escherichia coli) nalezená na tlačítkách způsobuje zažívací obtíže.

„V budově s vysokou koncentrací různých osob se tlačítek výtahu dotýkají desítky lidí, kteří tak každou hodinu přijdou do styku s mnoha druhy bakterií. I když jsou tato místa pravidelně čištěna, potenciál pro množení bakterií je vysoký,“ uvedl Nicholas Moon, který provedl výzkum na univerzitě v Arizoně.

Předchozí studie již prokázaly, že na počítačové klávesnici je 4krát více bakterií a na typickém psacím stole dokonce 400krát více bakterií než na záchodovém prkénku, uvedl britský Daily Mail.

Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet

Celoevropský zákaz kouření na veřejnosti

Evropská komise připravuje zákaz kouření na veřejných místech napříč celou Evropskou unií, tedy i v Česku či na Slovensku. Píše o tom bruselský server EUObserver, podle něhož by s návrhy v tomto směru měla komise přijít příští rok.

V některých členských zemích už obdobná restriktivní opatření platí, například v restauracích, ale i na dalších veřejných místech. V jiných státech jsou podmínky pro kuřáky o poznání vstřícnější, ať už kvůli chybějícím zákonům, nebo kvůli tomu, že třeba majitelé restaurací dané normy nerespektují či obcházejí.

„Potřebujeme úplný zákaz kouření ve všech veřejných prostorech, v dopravě a na pracovišti,“ cituje server eurokomisaře Johna Dalliho. Ten v německém tisku potvrdil, že komise pracuje na návrhu normy, která by měla obsahovat tento zákaz.

V Česku se nesmí kouřit ve veřejných budovách, ve vlacích, na nádražích a na zastávkách hromadné dopravy. V restauracích je kouření také do jisté míry omezeno, i když je na majitelích, aby rozhodli, jaký bude mít jejich podnik přístup ke kouření. Od půlky letošního roku musejí být restaurace označeny nálepkou, zda se v nich smí kouřit, nebo zda jsou nekuřácké, či zda mají oddělené prostory pro

kuřáky a nekuřáky. V Česku se uvažovalo i o úplném zákazu kouření, který ale nakonec po zdoluhavých debatách neprošel.

Zákaz kouření však často v praxi nefunguje, server EUObserver jako příklad ukazuje Belgii, tedy místo, kde sídlí většina hlavních institucí Evropské unie. Například v kavárnách a podnikcích, kde se neservíruje jídlo, si jejich návštěvníci mohou zapálit. Řecké úřady zase nedávno přiznaly, že tamní zákaz se ve skutečnosti příliš nedodržuje: kontroly zjistily, že navzdory omezení se kouří v osmi z deseti barů.

Materiál Evropské komise, který by musely schválit i členské země a europoslanci, by mohl obsahovat i návrhy, aby např. krabičky cigaret byly povinně graficky zpracovány tak, aby byly pro spotřebitele neatraktivní. Tabákové produkty by navíc neměly být nápadně vystavovány zrakům zákazníků a podobně. Otázkou je, jak na to bude reagovat silná tabáková lobby.

Server také upozornil na statistiky, podle nichž v důsledku kouření umírá ročně kolem 650 000 Evropanů.

KOLIK ZBRANÍ MAJÍ AMERIČANÉ

Odhady a průzkumy

V internetovém zpravodajství jednoho českého deníku jsme se v roce 2007 mohli dočíst, že na světě je evidováno 875 milionů střelných zbraní „od malých ráží až po poloautomatické“. To je samozřejmě blábol, nikdo nemůže sečíst, kolik zbraní je na světě „evidováno“. Ale protože čísla údajně pocházejí z důkladné 360stránkové studie renomovaného švýcarského Ústavu mezinárodních studií, berme je jako co možná nejlepší odhad počtu zbraní, které lidstvo vlastní. Z uvedeného počtu zbraní prý pouze čtvrtinou disponují vojáci, zatímco na 650 milionů zbraní je v rukách civilistů (pravděpodobně je myšleno včetně policejních sborů).

Vlastnictví zbraní je geograficky rozloženo nerovnoměrně. Prvenství v pomyslném žebříčku prý mají USA; z osmi milionů vyrobených za rok ve světě se jich v USA prodá 4,5 milionu. „Růst bohatství vede ke zvýšení počtu majitelů zbraní,“ tvrdí autor studie Keith Krause. „V chudých oblastech má na koupi zbraně málokdo. Proto představa Afriky jako kontinentu prostoupeného zbraněmi není přesná.“

Podle Krauseho v Číně vlastní palné zbraně jenom asi tři procenta obyvatel, tedy stejně jako v České republice, v Indii 4 %. Jinde se Krauseho odhady zdají být více nebo méně nadsazené. V Anglii s „absolutním zákazem“ prý má zbraně 6 % obyvatel, v Brazílii 9 %, v Německu podobně jako ve Francii má údajně vlastní palné zbraně 30 % obyvatel, v Srbsku a v Iráku kolem 38 %, ve Švýcarsku 46 %, ve Finsku 56 % a v arabském Jemenu dokonce 61 %. Nad tím vším prý vyčnívají Spojené státy, kde má vlastnit střelnou zbraň 90 lidí ze sta.

Ostatní údaje lze těžko ověřit, ale tento poslední do jisté míry ano. Kolik zbraní tedy ve skutečnosti vlastní Američané? To je otázka, na kterou nikdo nezná přesnou odpověď. Výslovně to přiznává i nejpovolanější federální úřad BATF ministerstva spravedlnosti USA (Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives), který by o tom měl něco vědět. V USA totiž neexistuje jednotná, centrální evidence zbraní a fakticky neexistuje ani žádná „národní“ úplná registrace jejich držitelů.

USA jsou nepochybně největším výrobcem zbraní na světě, což se v plné míře týká i zbraní civilních. U nich však – na rozdíl od zbraní vojenských – nejsou USA největším světovým exportérem. Naopak, pokud jde o civilní zbraně, jsou Spojené státy spíš zemí importní. Sotva lze pochybovat o tom, že Američané vlastní nejvíce soukromých zbraní a soudí se, že v USA mají lidé nejsnadnější přístup ke zbraním, tedy ve srovnání ostatními „civilizovanými“ zeměmi po celém světě.

To všechno ale nejsou statické, neměnné záležitosti, ale naopak – situace se neustále vyvíjí, a to v různých směrech s různou dynamikou. Nikdo ovšem nemůže popřít, že zatímco zbraní v držení Američanů stále přibývá, kriminalita jako celek se už přinejmenším dvě desetiletí let snižuje – násilná kriminalita dosáhla svého 35letého minima a počet vražd je dokonce na 43letém minimu.

Skutečný počet zbraní a jejich držitelů v USA však lze určovat pouze odhadem, v lepším případě sociologickými výzkumy, tazatelskými akcemi, které se podobají průzkumům veřejného mínění. Nej-

věrohodnější průzkum (National Survey on Private Ownership and Use of Firearms, NSPOF) byl bohužel proveden už dost dávno, v roce 1994. Podle jeho výsledků Američané tehdy vlastnili na 192 000 000 palných zbraní, z toho 34 % pistolí a revolverů, 36 % dlouhých kulových zbraní a 26 % brokovnic (u 4 % zbraní nebyl zjištěn druh). Plynové

a podobné „soft“ zbraně se nepovažují za zbraně v pravém smyslu a průzkum se jich netýkal.

Zároveň průzkum ukázal, že palné zbraně v době jeho provedení vlastnilo 25 % dospělých mužů a žen, přičemž v průměru tak na každého z nich připadaly téměř čtyři zbraně. Je zajímavé, že BATF v roce 1995, tedy jen o rok později, odhadoval počet soukromých zbraní v USA na 223 000 000. Takový roční nárůst by však

byl krajně nepravděpodobný a větší věrohodnost se tak příkládá údajům z roku 1994 zjištěnému průzkumem.

Z NSPOF mimo jiné vyplynulo, že 48 % vlastníků střelných zbraní je prakticky nepoužívá. Ti tedy vlastní zbraň jenom k výkonu zaměstnání, na obranu, „pro všechny případy“ nebo eventuelně ze sběratelských důvodů. Zbývajících 52 % pak připadá přibližně rovnými díly na lovce, sportovní střelce a osoby, které se věnují oběma těmto činnostem (35 % amerických vlastníků zbraní loví a 34 % jich alespoň čas od času zajde na střelnici).

Novější odhady z období po roce 2000 nejčastěji uvádějí, že počet zbraní v držení amerických občanů se zvýšil asi na 225 000 000 (jen odhad BATF z roku 2001 uváděl 250 000 000). Není v tom ale zahrnut prodejní boom z posledních dvou let. Na druhé straně se však zdá, že v posledních letech mírně, ale soustavně klesá počet vlastníků zbraní. Gallupova organizace zjistila v roce 1959, že 49 % amerických domácností má nebo někdy mělo doma zbraň. Maxima, 51 %, bylo dosaženo v roce 1993. (Podle NSPOF z následujícího roku to bylo jen 35 %, ale tento výzkum se zabýval jen aktuálním stavem, a nikoliv minulostí.) V roce 1997 Chilton Research Services se stejnou metodikou jako Gallup udávaly číslo 42 % a v roce 2004 už jen 37 % domácností, které vlastní nebo vlastnily zbraň.

Tato průměrná čísla ovšem neplatí paušálně, ale jsou silně ovlivněna jak teritoriím, tak politickým smýšlením občanů a v neposlední řadě i pohlavím respondentů. V severovýchodních státech USA udávalo vlastnictví zbraní jenom 25 % domácností, zatímco v jihovýchodních centrálních státech to bylo kolem 60 %. Pravidelní voliči republikánů, zejména muži, jsou nejkonzistentnější, z téměř 60 % v sedmdesátých letech jich v roce 2006 ještě 52 % udávalo vlastnictví zbraně v domácnosti. V ostatních skupinách byl pokles markantnější, takže v roce 2006 udávali vlastnictví zbraně muži-demokraté v 35 %, ženy-voličky republikánů ve 41 % a voličky demokratů jen ve 26 procentech případů.

Celkově tedy lze konstatovat, že palnou zbraň nevlastní každý Američan (dnes je jich dohromady přes 303 000 000), jak se někdy tvrdí, a že vlastníci zbraní jsou naopak spíš v menšině.

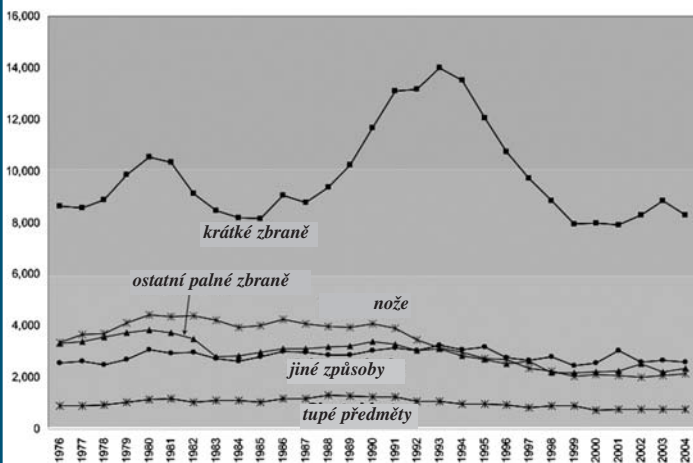
Zbraně a zločin

Obecně se má za to, že USA jsou zemí s vysokou mírou kriminality, zejména kriminality se zbraní. V zásadě je to pravda, ale ani to není tak jednoduché, jak si to představují bulvární novináři. Od poloviny 60. let minulého století Spojené státy skutečně zaznamenaly – na jejich poměry – velkou explozi zločinnosti s vrcholem v letech 1989–1993. Od té doby však míra zločinnosti spíš mírně, ale naprosto soustavně klesá, a to včetně zločinnosti násilné a také vražd.

Za rok 2008 bylo v USA spácháno zhruba 11 milionů zločinů. Kdybychom to přepočítali na poměry České republiky s deseti miliony obyvatel, došli bychom k počtu něco přes 300 000 a takové číslo u nás ještě nedávno nebylo nic nepředstavitelného. (Poklesu v ČR na dnešní zhruba polovíčku bylo dosaženo v první řadě prostou změnou trestního zákona, když podstatná část majetkových trestných činů byla převedena mezi přestupky a oficiálně to není kriminalita.)

Homicides by weapon type

Zbraně použité k útokům na lidský život v USA

Z toho zároveň vyplývá ošidnost nebo spíš nemožnost vzájemného porovnávání kriminálních statistik a z nich vyplývající úrovně kriminality v jednotlivých zemích, protože čísla jsou v každém případě ovlivněna odlišnostmi trestněprávních předpisů a v zásadě nesouměřitelná.

Stojí ale za zmínku, že v USA momentálně pobývá něco přes dva miliony obyvatel ve vězeních a dalších 5,8 milionu je v jiné péči orgánů ochrany práva (odsouzení k podmíněným trestům, propuštění z výkonu trestu na podmínku aj.). V přepočtu je tam tedy uvězněno několikanásobně víc osob než u nás, nemluvě o ostatních zemích Evropské unie. Někteří odborníci se domnívají, že právě tento důsledek uplatňování zásady „nulové tolerance“ je jednou z příčin skutečnosti, že se ve Spojených státech daří snižovat kriminalitu.

Ve zmiňovaném roce 2008 bylo ve Spojených státech spácháno na 1,4 milionu násilných trestných činů včetně zhruba 16 000 vražd.

Počet vražd se na první pohled zdá obrovský, přepočteme si to ale opět na naše domácí poměry. Lehce zjistíme, že deseti milionům obyvatel by odpovídalo něco přes pět set vražd za rok. To je sice hodně, ale zase to není číslo tak úplně nesrovnatelné s podmínkami ČR, kde je v posledních letech spácháno v průměru 200 vražd za rok.

Musíme zde upozornit, že dokonce ani v absolutních číslech USA

10 typů zbraní nejčastěji používaných americkými zločinci v roce 2000

(podle nepublikované studie BATF, zahrnující 88 570 zbraní zajištěných ve 46 městech USA v souvislosti se zločiny)

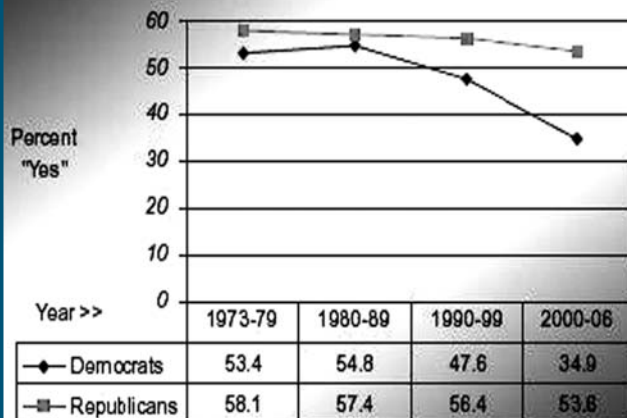
1. revolvery Smith & Wesson ráže 38 Special
2. samonabíjecí pistole Ruger ráže 9 mm Luger
3. pistole Lorcín ráže 9 mm Br. kr.
4. pistole Raven Arms ráže 6,35 mm Browning
5. brokovnice Mossberg ráže 12
6. pistole Smith & Wesson ráže 9 mm Luger
7. revolvery Smith & Wesson ráže 357 Magnum
8. pistole Bryco ráže 9 mm Luger
9. pistole Bryco ráže 9 mm Br. kr.
10. pistole Davis Industries ráže 9 mm Br. kr.

Revolvery Smith & Wesson ráže 38 Special – různého stáří – jsou v USA snad nejběžnější zbraně. Brokovnice Mossberg byly zase daleko nejlevnější dvanačtky na trhu. Překvapením je relativně vysoké zastoupení pistolí S&W, revolverů S&W ráže 357 Magnum a snad i pistolí Ruger, protože tyto zbraně jsou kvalitní, a tudíž dražší; nové se prodávají ze ceny zhruba od 400 dolarů výš. Někteří experti se domnívají, že takoveto kvalitnější zbraně používají především profesionální zločinci. Zbývajících pět typů zbraní na seznamu pak nežádá označují slovem shit. Pistole „na jedno použití“ Lorcín, Raven, Bryco a Davis se nejpozději od roku 2004 nevyrobí. Nové stály maximálně 120 dolarů, použité se nyní prodávají nanejvýš za polovinu.

Nejoblíbenější zbraň amerických zločinců – běžný revolver Smith & Wesson ráže 38 Special

GSS: Do you happen to have a gun at home? (Men)

Odpovědi (mužů) na otázku: „Měli jste někdy doma zbraň?“

s více než 300 miliony obyvatel nedrží v tomto směru (tedy v počtu vražd) světové prvenství a jsou až čtvrté za Jihoafrickou republikou, Kolumbií a Thajskem. Mimochodem, na šestém místě je Mexiko se svým „absolutním“ zákazem zbraní. V počtu vražd „na hlavu“ (tedy v přepočtu například na 1000 obyvatel) zauímají USA ve světovém měřítku dokonce až 24. místo. Před nimi jsou kromě Jižní Afriky některé latinskoamerické země a většina zemí bývalého Sovětského svazu včetně Ruska, kde je přístup ke zbraňům velmi obtížný – tedy alespoň pro běžné občany dbalé zákonů. (Česká republika je v tomto „žebříčku“ čtyřicátá na světě.)

Zbraně nepochybně hrají v americkém zločinu značnou roli. Aktuálnější všeobecné údaje jsme bohužel nenašli, a tak můžeme jen konstatovat, že v roce 2000 tam bylo spácháno 52 447 úmyslných trestných činů spojených se střelbou z palných zbraní, do čehož se ale počítá i 16 907 sebevražd, a dále 23 237 činů nedbalostních a náhodných zranění způsobených střelnými zbraněmi. Pokud jde o samotné vraždy, v roce 2004 jich bylo 52 % spácháno s krátkou palnou zbraní, shodně po 12 procentech připadlo na ostatní palné zbraně a nože, 6 % na „tupé předměty“ a ve zbylých případech pachatelé použili jiné nespecifikované prostředky a techniky.

Způsobuje tedy držení a nošení zbraní skutečně nárůst zločinnosti v USA? Samozvaní experti tam i jinde tvrdí, že samozřejmě ano. Ve skutečnosti však pro své tvrzení nemají argumenty, nemohou prostě najít oporu ve statistikách. Počet zbraní v držení amerických občanů přinejmenším v absolutních číslech od druhé světové války soustavně vzrůstá. Od poloviny 60. let pak nepochybně stoupá i v relativních počtech, tedy vztaheno ke stále vzrůstajícímu počtu obyvatel.

Jakousi přímou úměrnost (nebo alespoň podobný vývoj) mezi počtem zbraní a počtem trestných činů však bylo možno pozorovat právě jen do již zmiňovaného období let 1989–1993. V tomto období se směřování obou křivek evidentně rozdělilo: zatímco zbraně přibývají dál a v nezanedbatelných počtech (když pomineme masivnější nárůst v posledních dvou letech, tak asi o 2–5 % ročně), kriminalita včetně kri-

minality násilné má naopak už přes dvacet let soustavně klesající tendenci.

Mimochodem: Keith Krause, autor v úvodu zmiňované studie švýcarského Ústavu mezinárodních studií, došel k jednoznačnému závěru, že „mezi počtem zbraní a počtem násilností v jednotlivých zemích neexistuje souvislost“. Dokazuje to na mnoha číslech a případech nejen z Ameriky.

-pl-
Ilustrace z internetu

Dvě mladé ženy zemřely v rozpětí půl roku a jejich těla neznámí pachatelé mimořádně zohavili. Nebo snad hledají detektivové jednoho vraha? A opravdu neznámého?

Jenomže k podmínkám odběru orgánů je zapotřebí vysoce sterilní prostředí a vybavení operačního sálu, včetně promývání zchlazeným roztokem. O profesionálně zdatném personálu nemluvě... Podle odborníků je vyloučeno provádět zdárně odběr orgánů někde v přírodě!

Třetí verze - čin devianta - se jeví dodnes jako nejslibnější. Soudní znalci konstatova-

půl roku po činu, tedy 27. listopadu 1992. Kabelka byla zachovalá, beze stopy působení deště a dalších povětrnostních vlivů, na skládce tedy mohla ležet jen krátkou dobu. Co přimělo pachatele, aby se fetiše zbavil? Ztratil na síle?

Časem si ovšem detektivové uvědomili, že zajímavá paralela se jim nabízí v Ostravě, kde v prosinci 1991 došlo k neméně brutální a odpudivé vraždě 22leté Kamily Faitové... Začátek případu vyvěral z milenecké hádky. Příjemný večer proběhl v restauraci, o to rozpačitější byl návrat ostravským nočním autobusem, kdy ožily staré spory.

„Proč se mnou vůbec jezdiš? Klidně si příští stanici vystup!“ vyzývala svého přítele půvabná tmavovláška.

RUB A LÍČ JEDNÉ MINCE

V případě už bezmála dvacet let staré vraždy Dity Hrabánkové poprvé v historii tuzemské kriminalistiky zazněl termín „komerční využití orgánů“. Případ nebyl nikdy objasněn, časem tento „pomník“ obrostl podobně jako břečťan divoké dohady a strašidelné mýty... Jaká je realita?

26. května 1992 oslovil 21letou Ditu Hrabánkovou v Praze 3, na zastávce autobusů v Jičínské ulici, údajně vysoký a štíhlý blondýn Marek. Společně odjeli linkou č. 136 a domluvili si na následující den schůzku – v pět odpoledne před vršovickým Kooh-i-noorem. Dívka na schůzku odešla a od té doby už Ditu nikdo z jejích známých živou neviděl...

Tři možné verze

Nález zohaveného ženského těla dne 9. června 1992 v průhonickém parku, tedy již na území středních Čech, odstartoval vlnu enormního vzrušení. Pachatel (pachatelé) totiž rozřízl hrudník oběti a vyňal z něj všechny vnitřní orgány!

Obojí bylo provedeno odborně, praktickou používanou na patologii či na pitevnických stolech ústavů soudního lékařství – jiný postup samozřejmě volí při otvírání hrudníku chirurg, jiný pitevnický laborant. Každopádně stomatologický nález potvrdil, že zbytky rozkládajícího se těla patří pohřešované Dítě.

Jaký mohl mít vrah motiv k tak děsivému počinu? Kriminalisté zprvu vytyčili tři verze: 1) rituální záměr, 2) snaha získat orgány mladé a zdravé ženy k transplantaci či k prodeji, 3) nekrofilní sadismus nebo jiný projev těžké deviace. První verze padla nejdřív – projevy satanismu, vyžadujícího obřad s mrtvou lidskou obětí, nebyly u nás ani v Evropě zaznamenány.

Málo sterilní park

Složitější bylo potvrzení nebo vyvrácení druhé verze. Dita měla v úmyslu už 29. 5. vycestovat do Benátek, především jako rekreantka, ve hře ovšem byla i možnost získat v Itálii práci... U jakési pražské agentury prošla přijímacími pohovory, ale také zdravotními testy (mimo jiné na HIV), svou náročností až připomínajícími předoperační vyšetření!

Dita Hrabánková a Kamila Faitová - obě mladé a přitažlivé ženy. V průběhu několika měsíců se staly cílem deviantního zabijáka. Mohlo se jednat o stejného pachatele?

li coby příčinu smrti proražení lebky. Vzhledem k tomu, že tělo bylo v den nálezu už ve značně pokročilém rozkladu, lze o znásilnění jen spekulovat. Stav oděvu napovídal, že k němu nedošlo.

Některým pachatelům ale postačí k ukončení smrti oběti – v dřívější terminologii se takové zločiny označovaly jako „vražda z vlnosti“. Stačilo vrahovi jen vyhrnout černou halenku a začít s příšernou obdukcí? Ale jak? Potmě a naslepo? Nebo ke zločinu došlo večer a vrahovi postačilo ubývajícím světlo dlouhého květnového dne?

Je vůbec průhonický park místem činu? Nález Ditiny slunečních brýlí a jednoho střevíce v přilehlém obilném poli nevyvrací marný dívčin úprk před vrahem. Stejně tak mohla být ovšem obětí na místo nálezu přivezena už mrtvá, pachatel přenášel tělo za polorozbořenou zeď parku, a ztrátu brýlí a botky ve tmě nezaregistroval...

Epilog s kabelkou

Posledním pachatelovým – samozřejmě anonymním – vystoupením se stal nález Ditiny kabelky na divoké skládce v malešickém lesoparku. K nálezu došlo přesně

Muž přivřel oči. Jako tolikrát předtím chtěl nechat spor odeznít, ale únava dala průchod hrotilější reakci: „Jestli se ke mně budeš pořád takhle chovat, pak náš vztah nemá cenu.“

Kamila mu odsekla, že uhlodl... Byla hodina po půlnoci 12. prosince 1991. Autobus na lince č. 44 právě vjížděl do stanice Hlavní pošta. Pavel doslova vyskočil na chodník a za vozidlem se ani neohlédl. Škoda, už nikdy svou Kamilu neviděl.

Výkřik v mlze

Dárky, které jí přinesl k jejím rodičům pod stromeček, zůstaly nerozbaleny. Mladá žena byla neznámá do 29. prosince, kdy procházka jistého důchodce se psem skončila nálezem povahy hororu: „V zasněžené lesní rokli leželo něco jako gumová panna. Současně jsem si ale uvědomil, že to musí být člověk, protože bylo vidět oko a z hrudníku koukaly vnitřnosti!“

Příčinou smrti se stalo zardoušení, šokující bylo ale poškození oběti: „Rozsáhlá devastace v hrudní oblasti zavražděné ženy, stejně tak oddělení jejích rukou v zápěstí nebylo způsobeno šelmou či jiným zvíře-

Ženské tělo v rozkladu a bez vnitřních orgánů leželo řadu dní v průhonickém parku

Kriminalistům se přihlásila žena z okolí, která po půlnoci slyšela zvenčí krok dvou utíkajících osob a pak zoufalé ženské volání o pomoc. Otevřela okno, ale pro silnou mlhu nic neviděla...

Slzy přítele oběti

„Je mi jasné, že jsem podezřelý číslo jedna. Ale přísahám, že jsem to neudělal. Věřte mi, Kamilu jsem miloval,“ řekl se slzami v očích Pavel rodičem oběti. Jenže nikdo ze sporého počtu cestujících v autobuse se na něho či na Kamilu nepamatoval, Pavel neměl alibi ani na příchod do svého bytu!

Mladík se v pražském Kriminalistickém ústavu ochotně podrobil fyziodetekčnímu vyšetření (tzv. detektoru lži) a reagoval při něm jako nevinný člověk. Můžeme soudit, že detektivové nebyli příliš překvapeni, vždyť Pavel se těšil pověsti sympatáka, mírného člověka, který Kamilu upřímně miloval.

Naopak znalci sestavený pachatelův psychoprofil zacílil na sexuálního devianta, který už má leccos za sebou. Kriminalisté postupně vypracovali pět plánů vyšetřování vraždy Kamily Faitové. Už ve druhém, při vytypování možného pachatele z řad trestaných a evidovaných sexuálních deviantů, se promítlo jméno Petra Sch.

agresivita vůči vyhlédnutým obětem má vzestupnou tendenci...

Mezi vrstevníky hrál podřadnou roli. „Znám ho, ale jen pod přezdívkou Buran,“ vypověděla jedna z dívek. „Tak se mu aspoň říkalo v naší partě. Pamatuju se, že v létě 1987 nás spalo pět lidí na jedné velké posteli. Přišli jsme z hospody, padli jsme a spali, všichni oblečení... K ránu mě probudilo nějaké rytmické vrzání. Byla to postel, přesně řečeno Buran, který onanoval proti mojí noze.“

Petr Sch. splňoval představy kriminalistů o Kamilině vrahovi na výtečnou: Byl sexuální agresor, k místu činu, resp. bydliště oběti měl vztah, žila tu i jeho dívka. Alibi, že v čase vraždy byl v Norimberku, mu kriminalisté vyvrátili a prokázali, že Sch. v kritický den pobýval ještě kolem 23. hodiny nedaleko osudného prostoru sídliště Duha.

Únik do záhrobí

S nabídkou fyziodetekčního vyšetření podezřelý muž ochotně souhlasil, ale pohorel! Přístroje velmi často signalizovaly jeho lež – ať už se jednalo o způsob napadení oběti, poškození těla, vybrání peněz z kabelky a jejího odhození na střechu prodejny. Sch. znal o smrti Faitové příliš mnoho...

Nezdar na detektoru lži znamenal pro kriminalisty jen operativní poznatek, nikoli důkaz, umožňující obvinění. Podezřelý muž zase pochopil, že detektivové ho už nepustí ze zřetele, že čekají, až spáchá další delikt, až udělá jakoukoli chybu...

Drogy a alkohol se staly jeho ještě neroz-

Příčinou smrti bylo zhmoždění mozku po proražení lební klenby. Mechanoskopii úderu zkoumali odborníci v Kriminalistickém ústavu Praha.

tem. Mimo jiné chybí stopy od drápů předních tlap, odstranění hrudní kosti a dekapitace rukou neodpovídá anatomickému uspořádání chrupu masožravců,“ konstatoval soudní znalec z oboru veterinologie.

Ztotožnění oběti dopadlo jednoznačně: Kamila Faitová. Časový snímek pravděpodobných posledních chvil života oběti předpokládá, že Kamila vystoupila 12. 12. v 0.40 hodin u nákupního středisku Duha. To spolu s dalšími domy tvoří jakousi hradbu: žena musela projít průchodem na volnější prostranství směrem k další frontě paneláků.

Dobrytro s Buranem

V době vraždy Kamily Faitové měl 25 let, bydlel ve stejné čtvrti jako oběť a měl tři „flastry“. Nejnebezpečněji se jevil poslední čin z dubna 1989, kdy Sch. asi 500 metrů od místa Kamilina napadení zaútočil ze zbraň na 22letou dívku.

Chytil ji předloktím za krk, škrtil ji a snažil se ji shodit na zem. Když si v průběhu zápasu pohlédli do tváře, oba užasli – navzájem se totiž poznali dva bývalí spolužáci! Znalci konstatovali, že mladíkova

lučnejším partákem, degradace života skončila smrtí – v červnu 1998 spáchal Petr Sch. sebevraždu a odnesl si možné děsivé tajemství do hrobu. Dodejme, že při cestách do Německa pobýval Sch. často i několik dní v Praze, typově by odpovídal popisu „Marka“, který oslovil Ditu den před její smrtí...

Ale to jsou už jen plané verze. Vždyť Kamilina a Ditina smrt patří téměř dvacet let kolonky – PACHATEL NEZNÁMÝ.

Viktorin ŠULC
Foto archiv autora

BOXEŘI

v „čerňákách“ jsou v Ústí už deset let

To jsou policisté z krajské pořádkové jednotky Krajského ředitelství Ústeckého a Libereckého kraje.

Pořádková jednotka vznikla rozkazem ředitele P ČR Krajské správy Severočeského kraje ze dne 1. 4. 2000 jako reakce na vzrůstající vlnu násilí na fotbalových stadionech, vzrůstající počet extremistických skupin a přípravu zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v roce 2000 v Praze.

Vznik pořádkové jednotky

Před deseti lety se do KPJ začlenily nejprve tři jednotky – z Ústí nad Labem, Mostu a České Lípy. Od roku 2002 byla jednotka posílena o policisty z okresů Teplice, Děčín a Liberec, což bylo vyvoláno potřebou zajištění summitu NATO v Praze. Následně byli postupně zapojeni policisté z okresů Jablonec nad Nisou, Chomutov, Litoměřice, Louny a Semily. V té době měla krajská pořádková jednotka kolem 390 policistů a patřila mezi nejpočetnější v rámci ČR.

Pojetím výcviku, zapálením a nasazením se KPJ postupně zařadila mezi nejlepší pořádkové jednotky. Od samého začátku stál v jejím čele mjr. Jiří Najman, který jednotce vtiskl současnou podobu. Zasloužil se o její

Jediná žena mezi oceněnými byla lékařka MUDr. Věra Skotnicová

vycvičenost a morální i profesionální úroveň, za což mu patří obrovský dík.

V roce 2009 došlo k rozdělení KRP Severočeského kraje na KRP Ústeckého a Libereckého kraje

Desáté výročí krajské pořádkové jednotky

Začátkem listopadu severočestí policisté z pořádkových jednotek oslavili desáté výročí založení. Téměř dvě stě policistů a hostů se sešlo v estrádním sále Domu kultury v Teplicích. Ředitelé KRP Ústeckého a Libereckého kraje předali vybraným 185 policistům vyznamenání. Jako první převzal medaili k desátému výročí vzniku KPJ Jiří Najman a brig. gen. JUDr. Jiří Vorálek bývalému šéfovi pořádkové jednotky předal šavli ústeckého krajského ředitele. Postupně

Mjr. Jiří Najman neskrýval, jak si svých ocenění váží

následovali další policisté z KPJ obou krajů a občanští zaměstnanci P ČR, kteří se o policisty v průběhu akcí starají, jako například lékaři, spojari a logistici. Mezi významnými byla i lékařka MUDr. Věra Skotnicová, která doprovázela pořádkovou jednotku například v Janově. „Měli jsme tam opravdu hodně práce. Zranění byli policisté i zástupci z řad extrémistů. Vzpomínám si, že jednomu mladíkovi utrhla výbušnina, kterou držel v ruce, prsty. Nejvážnější zranění z řad policistů utrpěl prap. Martin Hřebeň, který měl roztržistou čelist od vhozené dlažební kostky. Skončil v nemocnici, ale po delší pracovní neschopnosti se vrátil zpět do KPJ a dnes je mezi oceněnými policisty.“

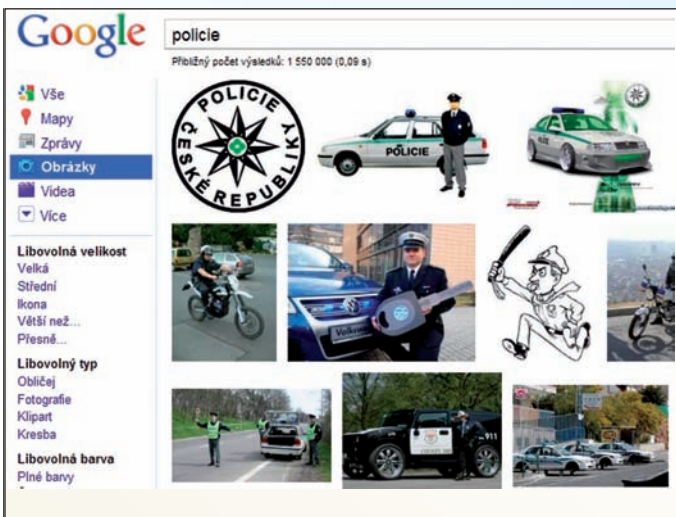
Mjr. Jiří Najman, připravil „boxery“, jak si kluci z pořádkové jednotky říkají, do dnešní profesionální úrovně. U policie začínal v roce 1974 a letos 31. srpna odešel do civilu. Celou dobu se věnoval pořádkové službě. „Tato práce mi přirostla k srdci, měl jsem a mám ji stále rád, i když už jsem v civilu. Za odsloužená léta mám u policie hodně kamarádů a občas za nimi zajdu. Dnešního ocenění si nesmírně vážím, ale nejlepší odměnou by pro mě bylořízení SPJ při Krajském ředitelství policie Ústeckého kraje. Od letošního ledna jsme pracovali na přípravě vzniku SPJ, ale z finančních důvodů se zřízení jednotky muselo odložit. Věřím, že i Ústí jednou bude mít svoji SPJ,“ řekl nám zakládající muž KPJ v severních Čechách Jiří Najman.

Novým vedoucím KPJ Ústeckého kraje je mjr. Bc. Stanislav Krajčovič. Stejně jako Jiří Najman byl i Stanislav Krajčovič u zrodu KPJ. Zastával pozici zástupce velitele a zároveň byl vedoucím oddělení jednotky. „KPJ je pro mne srdeční záležitost. Moje rodina si už za mých třicet let práce u Policie ČR zvykla. Syn Tomáš mě následoval a už šest let je policistou, a dokonce také u KPJ. Naše jednotka je založena na dobrovolnosti, kluci jsou většinou z různých obvodních oddělení, nebo z dopravní služby, a když se vracejí z akce zpět ke svým útvarům, musejí si svoji práci dodělat. Přesto máme ze všech územních odborů našeho kraje hodně zájemců o práci u KPJ,“ řekl nám na závěr nový velitel KPJ Ústeckého kraje.

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka

Bývalý a dnešní vedoucí KPJ Ústeckého kraje, mjr. Jiří Najman a mjr. Bc. Stanislav Krajčovič – uprostřed. Vlevo plk. Mgr. Pavel Bartoš – dříve zástupce Jiřího Najmana, dnes vedoucí odboru pořádkové policie Libereckého kraje, vpravo kpt. Ing. Pavel Holzknecht – zástupce vedoucího KPJ Ústeckého kraje.

Konec roku bývá příležitostí aspoň ke krátkému zvolnění životního tempa. Rozhodně přitom není na škodu ohlédnout se za uplynulými týdny a měsíci a udělat si malou životní inventuru uplynulého období. O podobnou rekapitulaci se v dnešním díle internetového seriálu pokusíme i my. A máme k tomu věru pádný důvod – právě jsme uzavřeli jeho třetí ročník!

Na úvod několik čísel:

- První díl seriálu byl uveřejněn v 1. čísle ročníku 2008.

36

Našli jsme pro vás na internetu

- První komentář byl věnován internetové stránce Ministerstva vnitra ČR.
- Nejvíce internetových stránek (15) jsme rozebírali v červencovém čísle ročníku 2009.
- Nejméně webových adres (2) jsme komentovali – ale zato důkladně – v zářijovém čísle ročníku 2008.
- V dosavadních 35 dílech jsme upozornili na **více než 250** internetových stránek různého zaměření.

První skupina webových stránek má takřka jasně profesní zaměření a vychází z oficiálního serveru Ministerstva vnitra ČR jak po stránce struktury, tak i obsahu. Dá se říci, že na nich zájemce dostane všechny informace, které se týkají MV, policie a dalších složek Integrovaného záchranného systému. Jistě jste si je už dávno zařadili na první místa do složky „Oblíbené“:

- **www.mvcr.cz** – Ministerstvo vnitra České republiky
 - **www.policie.cz** – Policie České republiky
 - **www.hszer.cz** – Hasičský záchranný sbor České republiky
 - **www.dh.cz** – server „Sdružení (dobrovolných) hasičů Čech, Moravy a Slezska“
 - **www.rsd.cz** – informace Ředitelství dálnic a silnic ČR
 - **www.dopravniinfo.cz** – průběžně aktualizované informace o dopravní situaci na našich silnicích a dálnicích
- Nahlédli jsme také do života zahraničních kolegů, např. německých (**www.polizei.de**), polských (**www.policja.pl**), slovenských (**www.minv.sk**) či ukrajinských (**www.dasm.kiev.ua**).

Když jsme si po delší době chtěli „zkontrolovat“ aktuální obsah stránky **www.kriminalistika.org**, čekalo nás nepřijemné překvapení. Objevilo se hlášení, že tato doména je na prodej. Ale nejde o nic výjimečného – internet je velmi dynamické prostředí. Každou chvíli v něm nové a nové stránky přibývají a současně spousta stránek zaniká. I z tohoto důvodu je vhodná občasná kontrola platnosti webových adres.

Kromě pracovních informačních zdrojů jsme upozornili i na stránky z jiných oblastí. Jednou z nich byla historie bezpečnostních složek:

- **www.cetnictvo.cz** – výborně zpracovaný přehled o prvorepublikové policii a četnictvu
- **www.nezradime.cz** – československá armáda, četnictvo a policie v dramatických dnech roku 1938
- **www.abchistory.cz** – rozsáhlý přehled různých aspektů historie od starověku až po současnost

Ze široké palety uměleckých žánrů jsme se – jak jinak – zaměřili především na detektivky:

- **www.sherlockholmes.cz** – v letočním roce si připomíná Česká společnost Sherlocka Holmese 10. výročí své činnosti
- **www.agatha.cz** – slavná královna detektivky Agatha Christie se narodila před 120 lety
- **detektivky.bestfoto.info** – skvěle zpracovaný portál o detektivkách a jejich autorech
- **meteeskublesku.cz** – stovky zvukových záznamů slavných filmových „hlásek“ z desítek českých filmů
- **www.velkyzpevník.cz** – přes 11 tisíc textů písní včetně akordů, vyhledávání podle různých kritérií

Někdo má rád vdolky, jiný holky. Na internetu je možno najít přeplněné materiály ze všech oborů; v seriálu jsme upozornili na některé z nich:

- **www.sudo-web.com** – tato stránka vám vygeneruje libovolná sudoku lehké, střední i vysoké úrovně obtížnosti

- **www.dobresvetlo.cz** – pro toho, kdo chce dosáhnout při fotografování kvalitních záběrů
- **www.diginneff.cz** – další

zdroj poučení o tom, jak se stát dobrým fotografem

- **www.fotoalbum.cz** – své fotografie můžete vystavit na internetu
- **www.astro.cz** – zajímáte-li se o astronomii, určitě využijte tuto stránku

- **astronomia.zcu.cz** – přehledné informace o sluneční soustavě i vzdáleném vesmíru
- **www.recepty-kucharka.eu** – láska prochází žaludkem, takže tuto stránku by vlastně měli navštěvovat i zamilovaní
- **www.lyzovani.cz** – než se vydáte za zimními radovánkami, podívejte se na aktuální sněhové zpravodajství
- **www.chripka.cz** – i když letos žádné šílenství kolem prasečí chřipky nepropuklo, nepříjemná je i ta „obyčejná“
- **www.dobry-spanek.cz** – o významu dobrého spánku není třeba pochybovat

Velkou pozornost jsme věnovali různým zpravodajským serverům a vyhledávacím službám. Na internetu také najdeme spoustu interaktivních pomocníků:

- **www.seznam.cz** – klasický a nejnavštěvovanější český informační portál
- **www.google.cz** – „gúglování“ se stalo běžnou a účinnou metodou při vyhledávání informací všeho druhu
- **cs.wikipedia.org** – česká verze proslulé internetové encyklopedie
- **www.mapy.cz** – stačí zadat lokalitu a získáte podrobnou mapu (včetně fotografické) kterékoli části našeho území
- **www.vypocty.cz** – ukázka interaktivních výpočtů, v tomto případě zaměřených na osobní problémy
- **slovník-cizích-slov.abz.cz** – šikovný pomocník, který nás uchrání před trapasy při používání cizích výrazů

Vždy před začátkem období dovolených jsme připravili pestrý výběr různých „turistických“ stránek našich i zahraničních. Připomeňme si jen tři z nich:

- **www.webove-kamery.cz** – odkazy na téměř čtyři stovky webových kamer u nás i ve světě
- **www.praha.eu** – oficiální portál našeho hlavního města
- **stovezata.praha.eu** – působivé panoramatické záběry z pražských věží

Na závěr si připomeňme stránku **www.policie-cr.cz** a její položku „Vtipy“. Blíží se Silvestr, tak proč si výjimečně neudělat legraci sami ze sebe? Třeba:

Jde velitel se svým podřízeným po ulici a podřízený říká: „Tak si pane velitel představte, že letošní Silvestr vychází na pátek“. Velitel: „Ty jo, doufám, že ne na 13“.

Jaroslav KUSALA

„Low profile policing – využívání antikonfliktních týmů policie“

Seriál o workshopu ATK III. – Francie, Rakousko, Maďarsko, Španělsko, Slovensko a Polsko

V tomto čísle časopisu Policista se zaměříme na ostatní účastnické země tohoto workshopu, jako je např. Francie, Rakousko nebo Maďarsko a Španělsko.

Francie: Koncept AKT se připravuje.

Francie nedisponuje antikonfliktními týmy, ale principy AKT, resp. Low profile policing jsou jejich policií využívány. Francie má bohaté zkušenosti s městským násilím. Jde převážně o kriminalitu spojenou s imigranty, pouličními gangy či fotbalovými hooligany. Francouzská policie uplatňuje low profile policing pouze na divácké násilí. Disponuje totiž velmi kvalitními spottery. Při pouličních násilnostech se pak uplatňuje zejména hard profile policing. Francouzi mají dobře strukturovanou pořádkovou policii, jejich pořádkové oddíly jsou velmi efektivní a získaly si respekt i v zahraničí.

Původ preventivní činnosti policie ve Francii: zhruba před 10 lety se rozhodli reagovat na násilí v ulicích také prevencí, v podstatě vypracovali tabulku chování a reakcí. Pro fotbalové násilí vytvořila francouzská policie typologii podle intenzity. Od roku 2006 se za každý rok číselně hodnotí, jaké se

dosáhlo úrovně stupně chování davu.

Cíle činnosti: sledovat chování fanoušků; přistupují k tomu tak, že se nejedná o chování trestné, ale závadové. Francouzi používají 2 škály bezpečnostních opatření – balíček hard profile policing x low profile policing.

Nemluví se jen o negativním chování, snahou je mluvit o chování, které je symptomatické, které obsahuje čtyři úrovně chování:

1) Obecný přístup k chování

– dav porušuje pořádek specifickým způsobem. Tím jak se chovají fanoušci, tím vyjadřují svůj postoj k jejich týmu. Vyjadřují to gesty, plakáty atd. Nejde o trestné činy, ale o určité symptomy – proto je nasazována **low profile policing**, snahou je výchovné působení zejména na mládež, ale také spolupráce se stewards, spottery a s kluby.

2) Zakázané chování (závadové) – hraničí sice se správnými delikty porušováním zákona, ale opět se jedná „pouze“ o symptomatické závadové chování fanoušků s projevy, jako je vandalismus, pyrotechnika, drogy atd. Zde se již využívají opatření typu – pokuty, zákaz vstupu na stadion atd. – využívá se zejména **low profile policing**.

3) První stupeň porušování veřejného pořádku – jedná se již o středně závažnou trestnou činnost. Zde se jasně projevuje i jiné chování než jenom symptomatické a než pouze na stadionu. Jde o útoky na osoby, majetek, symboly, jde o úmyslné chování, vyvolávání potyček, rasismus, útoky na politický názor, náboženské vyznání apod. Výsledek je zapalování aut, ničení prostředků městské dopravy, ničení majetku policie atd. Zde se využívá status zákazu vstupu na stadiony a **hard profile policing**.

4) Druhý stupeň porušování veřejného pořádku – závažná trestná činnost – ublížení na zdraví, fyzická agrese vůči fanouškům, hráčům, rozhodčím, dochází i k vraždám apod. Zde jsou již trestněprávní postihy a **hard profile policing**.

Simulace na základě sběru dat za poslední 4 roky

2006/2007 – dosažena úroveň 2 (81 %)
2007/2008 – dosažena úroveň 2 (75 %)
2008/2009 – úroveň 2 (58 %) se snížila,

ale narostla úroveň 3 (38%) – došlo k radikalizaci úrovně č. 3

2009/2010 – dosažena opět úroveň 2 (71 %)

Dle slov Sylvaina Husaka je Low profile policing a komunikace ta správná cesta, jak vyřešit tento typ problému. „Musíme definitivně přejít na low profile policing,“ doplnil Husak. V současné době Francie plánuje zřízení antikonfliktních týmů podle německého vzoru.

Rakousko – spotteri místo AKT

Rakousko nedisponuje AKT. Po sérii extremistických akcí v roce 1998 se na krátkou dobu začaly ustanovovat podmínky pro jejich činnost. V Rakousku fungují fotbaloví spotteri, jejichž činnost je ukotvena v legislativě a interních aktech řízení (účastní se např. trestního řízení proti chuligánům). Právě spotteri začali na přelomu tisíciletí plnit úlohu AKT. Byli nasazeni např. při akcích levicových extremistů v Salzburku. Byli hodnoceni velmi pozitivně. Od té doby však koncept low profile policing zažívá útlak. V současnosti se zvažuje jeho obrození.

Hard profile policing

Low profile policing

Maďarsko – koncept AKT neznají

Maďarsko není zatím na AKT připraveno. Disponuje ale z hlediska policie zajímavými legislativními instrumenty jak spolupracovat s demonstranty. Na základě shromažďovacího zákona tak svolavatel konzultuje akce s policií (předem si vyjasňují pravidla), policie je v průběžném kontaktu se svolavatelem, organizátor akce je přítomen ve velině. Snaží se působit na občany prostřednictvím médií, kde jim říká, jak se mají během demonstrací chovat. Je velmi důležité, aby velící důstojník zodpovědný za spolupráci s médii byl každou půlhodinu připraven říct něco k aktuálnímu dění, nasazení sil a prostředků atp.

Podobně jako v ČR při práci policie s davem si maďarští kolegové vytipují v davu násilníka, kterého si vytáhnou, aniž by se nějakým způsobem narušila dynamika davu.

Alfredo LORENZO MENA

Jakub GORCZYŃSKI, Jarosław NOGAL

Slovensko a Polsko – materiály o AKT obdrželi, stěžejní jsou finance

Slovensko a Polsko se v průběhu workshopu neprezentovalo. Nicméně ze zpětné vazby a neformální komunikace našich kolegů ze Slovenska (Peter FRANCE, Marek PETRUŠ) víme, že myšlenka vzniku AKT brání zejména finanční důvody. Naši kolegové obdrželi veškeré materiály ze strany Policie ČR.

Slováci disponují spottery. Prioritou je ovšem zřízení speciálních pořádkových jednotek (SPJ) v Bratislavě a v Košicích. Slováci mají v živé paměti fotbalové násilnosti s Poláky a Maďary, kdy se ukázala absence SPJ jako klíčová. Slovenská policie zůstává nadále v kontaktu s českým ŘSPP. Naši sousedé z Polska nasazují na akce diváckého násilí spottery a davové situace řeší krizovými vyjednávači.

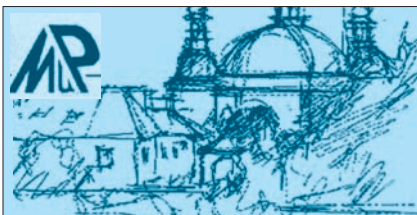
Kpt. Mgr. Martin KORYČANSKÝ
Foto archiv autora

Dole ilustrační foto archiv redakce

Peter KOVÁCS, Márton MALÉT

Španělsko – koncept low profile policing se teprve připravuje

Španěle využívají pro davové situace klasické krizové vyjednávače. Koncept low profile policing není žádným způsobem rozpracována, využívá se pouze hard profile policing. Jedna z jejích velkých priorit do budoucna je věnovat větší finanční prostředky na prevenci a zabránění výtržností při fotbalových utkáních atd. V rámci projektu CEPOL je taktéž připravován mezinárodní seminář na téma Public Order and Crowd Management v průběhu letošního podzimu.

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcv.cz

PROGRAM prosinec 2010

Středeční odpoledne pro děti –
od 14.00 do 15.00 hod.

- * 1. 12. Jak šel pesek do školy
 - * 8. 12. Autoškola
 - * 15. 12. Co je a není správné
- Vstupné na dětské pořady 5 Kč

VÝSTAVY A JINÉ AKCE

* do 19. 12. 2010 **Policie v zahraničních mírových operacích** – výstava dokumentuje působení účastníků zahraničních misí z řad Policie ČR na třech kontinentech

* do 19. 12. **Den dvacátý sedmý** – výstava obrazů a grafik Jiřího Sozanského k 60. výročí od zinscenovaných procesů s Dr. Miladou Horákovou a dalšími obviněnými je součástí stejnojmenného projektu občanského sdružení Symposion, probíhajícího od června do prosince 2010 pod záštitou Jana Fischera a Pavla Béma.

* do 6. 2. 2011 **Papírová fantazie** – z tvorby Centra papírových modelů

* do 19. 12. **Dávají za nás ruku do ohně** – 2. ročník výtvarné soutěže GR HZS ČR pod záštitou generál. ředitele genmjr. Ing. Miroslava Štěpána

* **Ochrana obyvatelstva** – expozice Hasičského záchranného sboru

* **Ochrana osob a majetku** – stálá výstava

* 14. 12. od 18.00 hod. **Vánoční koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR** v kostele Panny Marie a sv. Karla Velikého (vstup volný)

* NA OBJEDNÁVKU: **Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1.–4. ročníky zákl. škol

* **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –
<http://www.muzeumpolicie.cz>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

MUZEUM UZAVŘENO
od 20. 12. 2010 do 3. 1. 2011

Změna programu vyhrazena

Starší manželská dvojice postává u přepážky hotelové recepce. Přijímací či nástupní rituál. Ano, na vaše jméno tady máme rezervaci, vaše doklady prosím. Muž se chvilku – a poněkud překotně – dohaduje se ženou, kdo měl vlastně naposledy v držení tu nejdůležitější kabelu s peněženkou, s kreditními kartami, s občanskými průkazy. Manželka je nervní, posouvá se shlukem bagáže na podlaze. Není žádný spěch, klídek, milí a vážení hosté, ozývá se profesionálním tónem recepční.

LÁZEŇSKÁ KOUZLA zatím bez dozoru městských kamer

Některá romantická zákoutí lázeňského „areálu“ se v pozdně nočních hodinách mohou změnit v obzvláště – nejen osobnímu majetku – nebezpečná místa

Pár kroků stranou víceméně neúčastně, ne-li dosti unuděně, přihlíží hotelový poslíček. Pak vstoupí na scénu, dalo by se vyslovit, lehce neformálně oděná paní středního, neurčitého věku, mírně snědšího exotického zjevu. Suverénně zamíří do těsného sousedství recepčního pultu ke stojánku s prospekty ubytovacího zařízení, lázeňských nabídek, turistických informací, mapek a jiných zajímavostí.

Cestou nechtěně šokbrtne o kterýsi z kufrů na vestibulové dlažbě. Ubytovávaná paní přitáhne zavazadlo zpět do chumlu. Neznámá postava se chvilku probírá tiskovinami k volnému použití.

Smim si to odnést, prosím vás? vpadne bez omluvy do jednání kolem přepážky recepce a rozhodí vějíř barevných tiskovin na vyleštěnou desku poblíž vyplňovaných úředních formalit. Potom vykročí nenuceně na zpáteční pouť ke dveřím na chodník.

Ochomýtně se přitom znovu kolem manželky natěšené na lázeňské procedury a připraví ji o kabelku právě mezi cestovní vaky navracenou. Jako by omylem drcne i do džentlmena, který se zrovna rozplývá nad vstřícností přijímací pracovníce. Nevidaně hbitě mu stačí sáhnout do kapsy. A s ledovým klidem opou-

ští prostor, šrajtoflíčku úplně nového lázeňského návštěvníka má ukrytou v záhybech maxisukně.

Liftboj si ničeho nevšiml? Kdoví.

Kdyby celá „přirozeně akční sekvence“ neskončila na záznamu hotelové bezpečnostní kamery, snad by tomu dění nemohl nikdo ani uvěřit.

Uvedený konkrétní případ skončil úspěchem. Recepční si po nahlášení ztráty věci sotva ubytovanými hosty světoznámých lázní možnou pachatelku sice stěží vybavovala, ale pohled do kamerové paměti poskytl přivolaným kriminalistům zcela zřejmý obraz viníka. Snímek

Budova Obvodního oddělení P ČR Mariánské Lázně (dříve okresní soud) si nezadá s celkovou přehlídkou reprezentačních lázeňských „stavení“

poté proletěl policejní „telefotní sítí“ a dopadení straky už netrvalo dlouho.

Pozorná a zodpovědná policistka ze vzdáleného, vnitrozemského Nymburku identifikovala u nich známou, vyhlášenou specialistku. Zpětně se prokázalo, že během výletu do západočeských lázní stihla „čarodějka“ v bezmála rekordně krátkém čase dokonat pültucet kapsářských – eskamotérsky kouzelnických? – „veledrzostí“.

Malá reklama na velkolepé místo

Místní léčebné prameny byly známy již v 16. století, o první lázeňské sezóně se ovšem mluví od roku 1808, stejně jako o pojmenování Mariánské Lázně (jako město přitom vyhlášeno v roce 1865). Centrem života jsou tu odedávna kolonády. Ta hlavní se může pochlubit litinovou konstrukcí vyrobenou roku 1889 v železárnách v Blansku podle návrhu architektů Hanse Miksche a Juliana Niedzielského, novodobějšími freskami výtvarníků Vyleťalových a ještě novějším provedením zpívající fontány. Ta se prvně rozezněla 30. dubna 1886.

Zažili jsme podvečerní „malý koncert“

Mozarta a dalších, třeba i Petra Hapky, Jiřího Maláška nebo Andrey Bocelliho).

Vedle lázeňského centra, které tvoří památkově chráněnou zónu, patří k pozoruhodnostem pravoslavný chrám sv. Vladimíra, anglikánský kostel, římskokatolický kostel Nanebevzetí Panny Marie, samozřejmě kolonádní architektonické „šperky“, společenský dům Casino, dům Chopin. Většina lázeňských objektů, domů, hotelů pochází z druhé poloviny 19. století a z časů „kouzelné secese“ počátkem století 20. – jmenujme ještě např. novorenesanční budovu Ústředních lázní, klasicistní pavilony Lesního či Rudolfova pramene.

Pro město jsou typické četné parky, které si vesměs zachovaly podobu, jakou jim před více než sto lety „vepsal“ bývalý lobkovický zahradník Václav Skalník.

V současnosti žije v Mariánských Lázních 13 569 obyvatel (v policejním obvodu celkem 19 709 lidí), k nimž ve vrcholné sezóně přibývá denně na 12 až 14 tisíc hostů. Neustále zde roste počet trvale – mnohdy nejspíš i ilegálně – zabydlených cizinců...

Od kapsářské klasiky po brutální formu loupeží

Výše uvedený případ protřelý zlodějek nejen že skončil vydatým dopadením viníka, pro postižené zároveň neznamenal – vedle postrádaného majetku – žádné fyzické újmy, neohrožoval jejich zdraví. Což se nedá tvrdit o jiných kauzách.

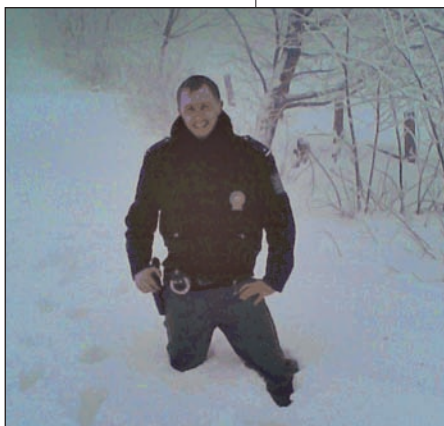
Někdy před čtyřmi roky před čtyřmi roky příkladně řádl v odlehlejších lázeňských končinách zlodějský fantom. Zpočátku osamělým chodcům, většinou ženám, strhával s ramene kabelky, z ruky vyrval tašku nebo aktovku. Obvykle se setměním, obvykle

bez schopnosti okradených poskytnout bližší popis zločince. Policisté byli bezradní – a pochopitelně i zdravě, spravedlivě na pachatele naštvaní. Domluvili si dokonce s městským divadlem zapůjčení kostýmů pro bábinu a staroušku a vysílali do zdejšího Sherwoodu, na chodníček Medvědí stezky a do podobných míst v profipřevlecích „jištěné figuranty“, volavky (např. i psův s chundelatým svěřencem býval v pohotovosti). A pořád nic. Přitom případy neustávaly a přibývaly, evidentně narůstala, zlotřilcova brutalita.

Ve finále došlo k loupežnému přepadení slečny vracející se osiřelým nočním parkem z diskotéky. Rabiját ji v tomto případě opravdu surově zmlátil, měla obrovské boule skoro všude, nateklé oči. Odcizil přitom mobilní telefon a zhruba tisícovku na hotovost. Načež, naštěstí pro detektivy,

O častějším kompletování mušketýrské trojice Obvodního vedení P ČR se příliš vypovídat nedá – každý z šéfů má svých povinností až nad hlavu, tentokrát ale trpělivě zapožívali kvůli fotografii: zleva vedoucí npor. Bc. Daniel Nejedlý a jeho zástupci npor. Bc. Ivan Zugárek a npor. Bc. Radek Tunder

Přestože rajon souborně nemá příliš drsných, horsky nepřístupných končin, občas si tady policejní hlídka solidní sněhovou nadílku může vychutnat – snímek dokumentuje cestu pprap. Dušana Fogatoše za obhlídkou objektu MV na Podhorském vrchu 847 m.n.m.)...

Recepce a recepční Anna Červenková, nebo raději obráceně, toť jeden ze skvostů mariánskolázeňského policejního týmu a jeho sídla

z Nabucca Giuseppe Verdiho a večerní působivou „vodní hudbu“ – navíc se světelnou podívanou – Michaila Ivanoviče Glinky z Ruslana a Ludmily (pro úplnost: provoz/produkce jedinečného zřídla se odehrává od konce dubna do konce října každou lichou hodinu od 7. ranní do půlnoci a dle daného schématu se v roce 2010 střídalo 11 programů – skvostů z díla Antonína Dvořáka, Johanna Strausse, jr., Bedřicha Smetany, Wolfganga Amadea

Dětský den s hasiči, záchranáři, zdravotníky je již několik let součástí systémově preventivních programů...

...podobně jako patří k opakovaným policejně preventivním akcím kontroly v restauracích a hernách

vzápětí udělal chybu. Vložil si novou paušalovou kartu do vlastního telefonu a v pohodě volal známým. Operátor ho vyhmátl a oznámil policistům.

Přestože rádoby kriminální expert nepromluvil, zapíral, dostal nějakých pět let pobytu za mřížemi. Nedávno se ovšem z výkonu trestu vrátil a vlastně bezprostředně nato opět spadl do střetu se zákonem. Projel na kole po chodníku kolem dvojice mladých lidí. Když mu mladík v poklidu vytknul proč nejede – bezpečně, spořádaně – po silnici, seskočil s bicyklu, srazil mladého muže k zemi, přerazil mu nos a ještě do něj, ochrome-ně ležícího, v záchvatu zuřivosti hrubě kopal.

Tedě čeká opakovaně ve vazbě na soudní uzavření osobní kauzy, dalo by se říct již recidivní...

V lázeňském prostředí, traduje se, bývala vždycky spíš kriminálně mírná aktivita. V poslední desetiletce minulého století zločinnost – podobně jako v jiných městech – vzplanula hutnou silou. Rok co rok řešila policie nějaký hrdelní skutek. Na denním pořádku bylo mizení aut, zejména zahraničních majitelů. Zdejší, republikově neslavně populární autokriminalita poklesla teprve v letech 2006, 2007. Tehdy – po cílené, úspěšné spolupráci s karlovarskou kriminálkou pozavírala policie zatím poslední organizovanou skupinku zlodějů.

Trojice vejlupek kradla automobily v Plzni, v Chebu, v Železném Rudě, ukrývala je v Mariánských Lázních, v Chebu „předělávala“ a odesílala na vzdálenější trhy. Čtyřicetipět potřebných vozidel se našlo. Od té doby statistiky vykazují – oproti předchozím 130 ročně odcizeným autům – jeden dva ztracené plechové miláčky do měsíce.

Drobná kapesní – a sezónní – kriminální aktivita příliš neustává. K jejímu snižování by nepochybně mohl přispět městský kamerový systém, leč lázeňské středisko jej dosud – jako snad poslední město v hodně širokém okolí – nemá! Proč bychom sem nejedli, když jsme tady, po ulicích bez kamerového otravování, jako v ráji, nechalo se slyšet před časem zadržené kapsářské eso z Karlových Varů.

Alespoň že řada privátních provozoven

Přestože autokriminalita klesá, policisté neustále objíždějí a obcházejí kritická místa, např. v okolí městského skiareálu na hranici bohatých lesních porostů – v autě zrovna sedí nstržm. Michal Štěpánek, osaměle vozidlo kontroluje nstržm. Petr Folprecht. Oba jsou na oddělení druhým rokem a těší je, že se tady dostávají k nejširší „plejádě“ policejních úkolů.

bezpečnostní kamery v interiérech zavádí. Tak skončili ve videokonzervě zlodějští drsníci, kteří si otevřeli nedávno přímo na kolonádě prodejnu zlatnictví masivním pasátem. Plata se zbožím naházeli bez přebírání do vozu, vycovali z kšeftu a odřčeli. Auták se našel v rybníce za městem. Identifikace pachatelů – neustále na pohybu – je dosti průkazná, pátrá se po nich v součinnosti se zahraničními kolegy.

Charakteristiku hlavních kriminálních „potíží“ doplňují krádeže v zahrádkářských koloniích, v bytech a sklepních kójkách „doliného“ města trvalých občanů (vedle lázeňského „hořejšku“).

Dnešní četníci se strážníky ve stabilizovanější harmonii

Specifikem sestavy Obvodního oddělení Policie ČR v Mariánských Lázních je 8 žen vedle 34 mužů – pro službu přímo ve městě, ale i v katastrech 18 přilehlých obcí (např. Velká Hleďsebe, Drmoul, Tachovská Huť, Ovesné Kladruby, Vlkovice, Závisím, Tři Sekery, Valy...). Dámského prvku s policejními zkušenosti průměrně dvou či třítěti se zprvu vedení obvodu lekl. Zejména při

představě noční hlídky dvojice mladých žen. Tomu se chtěli šéfové raději vyhnout. Objevily se ovšem okamžiky, kdy to nešlo zaříditi jinak. Pořádková jednotka byla mimo, dozorčí byl pryč, jiní měli dovolenou. A dvě dívky službu v pozdních hodinách zvládly.

Postupně se mladé ženy staly rovnocennými policisty. Ukazuje se, že si na ně výtržníci v noci netroufnou, mají na své straně nepopíratelnou psychologickou výhodu, a při řešení dopravních problémů se jim stává, že pokutovaný řidič uctivě poděkuje a ještě na kávičku láká. V tom jsou chlapi v uniformách zcela diskriminováni.

Přítomnost něžných představitelek na služebně rovněž život oddělení zkultivovala, dala mu nebyvalý „šmrnc“. Také používaný slovník kolegů se odklonil – pravda nikoliv nastalo – od hrubších výrazů. Přístup k přehlednosti, pořádku na pracovišti setrvává. Takže dívky vnesly do týmu převažující plus.

Situace se tady vůbec po čase významně ke spokojenosti usadila. Útvaru – díky jeho náramnému, rozsáhlému „sídelnímu“ objektu v samotném centru lázní – se říkávalo malý okres, bývalo zde až 56 policistů. Někdy kolem roku 2002 sem přeřadili na pozici zástupce vedoucího npor. Bc. Ivana

Zugárka (25 odsloužených let), tehdy vedoucího policistu kynžvartského obvodu. Do silného tandemu si s sebou mohl vzít dnešního druhého zástupce npor. Bc. Radka Tundera (u policie 18 let). Vedoucí obvodu je od 1. 8. 2008 zkušený místní patriot npor. Bc. Daniel Nejedlý (18 let služby, z toho 12 let na mariánskolázeňské SKPV, dnes navíc ještě student PA).

Vedení týmu, vlastně celé rozhodující jádro týmu (15 lidí slouží více než 15 let – a zejména 6 „zpracovatelů“ je nenahraditelných) se dlouho zná. Bývalý vedoucí oddělení vede v současnosti 21 strážníků lázeňské Městské policie, s výbornou služební souhrou s uniformovanými četníky i s jejich kolegy z detašované služby kriminálky a vyšetřování.

Soupisku základní jednotky P ČR převážně tvoří „mládež“ (průměrný věk obvodáků je kolem 27 let), většinou velice zapálená pro policejní práci. Jsou mezi nimi např. pomocní kriminalističtí technici, kteří si po nezbytných školeních nadále zvyšují „specializaci“ k jinak všestranným schopnostem pro výkon služby, a navíc u řady případů aktivně koumají nad novými možnými postupy k vyhledávání a dokládání kriminálních skutků (např. přes souhrn trasologických stop).

Mohli bychom toho uvést – k popisu mužstva/ženstva – ještě několik stran. Pojdme už jenom zdůraznit, že třeba cyklisti ze zdejších řad (prap. Michal Horna, prap. Michal Mašek, nprap. Miroslav Rajšl) přivezli z posledního mistrovství republiky policistů 4 poháry a že někteří mají za sebou též reprezentování P ČR na evropských šampionátech policejních sportovců. A že třeba děvčata celkem solidně soutěží na běžkách (prap. Bc. Naďa Herziková, nstržm. Bc. Tereza Jansová)...

Ukázková policejní recepce i lyžování uprostřed města

Nepřehlédnutelnou další jedinečností Obvodního oddělení Policie ČR v Mariánských Lázních je paní Anna Červenková. Tedy oficiálněji recepce ve vstupních prostorách policejní úřadovny.

Otevírali ji s nebyvalou slávou v roce 2007, jako snad nezpochybnitelně první svého druhu v zemi. Na práci občanské pracovnice, někdejší policistky z pohraniční

policie v Broumově, se dodnes jezdí – pro inspiraci i praktické poučení – „dívat“ zájemci i z hodně vzdáleného policejního sousedství.

Jazykově skvěle vybavená paní (němčina, ruština) měsíčně „obslouží“ přes dvě stovky lidí. Poradí, kde využít služeb směnárny, kam na oběd či za ubytováním, kde co nakupovat. Turisticko-rekreační informativní servis odděluje od vážných oznámení policii, od zásadních požadavků návštěvníků, které „přesměrovává“ k dozorčímu útvaru.

Ulehčuje tím pádem policistům soustředění na podstatné úkoly při ochraně občanů. Vede knihu návštěv, doplňuje počítačové záznamy o kontrole osob a vozidel, stíhá hlídat soupis majetku oddělení, změn a novinek, a je tak více než užitečná uniformovaným kolegům. A pochopitelně dosti „vzorová“ pro jiná – větší, třeba i lázeňsky turistickým zaměřením obdobná – pracoviště!

Mariánskolázeňské policisty jsme navštívili na sklonku podzimu. Jejich hlavní pracovní „sezóna“ – se spolu s tou balneologickou – trochu zklidňovala. Přesto tady úplný „zimní spánek“ nikdy nenastává. Ve světových lázních se pořád něco děje. Uprostřed města leží, nejspíš evropsky unikátní, sjezdovka s dvojicí vleků. K přírodnímu sněhu se uměle dosněžuje a přes opakovanou varování policistů si lyžařská veřejnost nehlídá vždy a dostatečně kupř. lyže a snowboardy. Za okny aut opuštěný majetek leckdy mizí a policie nemá nouzi o práci ani v zimním období.

Vylidňované hotely (je jich na 150) se na vánoční týden, na Silvestra najednou naplňují a znovu sem míří kapsářští „mistři“.

V nonstopernách „spodního“ města (bezmála 10) ruch kolem kradených věcí rovněž neutichá nikdy. Obdobně jako se opakují krádeže v supermarketu, v činžovních sklepech, v nejrůznějších jiných objektech. Na to má ostatně obvod zvláštní „realizační tým“, jehož činnost není taktické popisovat. Skvělá součinnost s „filiálkou“ kriminalistů ale žádným tajemstvím není.

A spokojenost neuniformovaných kolegů s aktivitami obvodáků, s propojením práce

na společných úkolech vůbec, vyplývala zřetelně z debaty s nprap. Petrem Senajem (26 policejních let).

Také v Mariánských Lázních „zločinci“ i běžnější pachatelé kriminality neustále omlazují a zároveň přitvrzují – vandalsky vůči majetku druhých i násilnický, agresivitou proti osobám (viz. výše).

Galérka zkrátka odrůstá a na některé její kauzy se už pouze – skoro nostalgicky – vzpomíná. Jako příkladně na „hříšného člověka lázeňského“ Fanouše Prýcu, řečeného Druháka (jméno i přezdívkou jsme pozměnili – pozn. red.).

Detektivové se scházeli ráno do práce a zákazník tam už seděl a spokojeně se culil. Potřebuju s váma mluvit.

Co se stalo, Fando? Povídá jeden z inspektorů. Máte, hele, vykradenou hospodu! Kdo to udělal? Na to se neptejte, to je vaše práce, jenom hezky pěkně hledejte, já šel náhodou pouho pouze kolem!

Samosebou, že to udělal on. Víceméně to vzápětí naznačoval, připouštěl. Alibi neměl. Později vysvětloval, že to pro něj byla taková hra, soupeření s policií, zkouška, na co pátrači přijdou a čeho se má přišť vyvarovat.

Na místě činu se nepodařilo zprvu nic najít. Pak si vyšetřovatelé oživilí fakt, že „metodou/zásadou“ milého Františka je vždycky po čtrnácti dnech návrat do vybraného fleku a repríza skutku. Tak počkali dva týdny, šli na číhanou a fikaný Fanda Druhák zase dodržel svůj pod kůží zadřený zvyk. Nechal se v ohlášené hospodě chytit přímo při činu!

O podobných – i závažnějších – kauzách až jindy.

Protože, věřte nebo nevěřte, Marijáanky jsou skvělý tip na novinářskou služebku, stejně jako na rodinný výlet...

Jaroslav KOPIC

Foto autor (7) a archiv P ČR

Rozplývat se nad půvabem místní ústřední kolonády spolu se slavnou zpívající fontánou je na tomto místě nadbytečné, to by se mělo – v „reálu“ – vidět a slyšet

Znaky evropských měst

Ježíškova pošta

– místo trvalého pobytu

Ti, kteří osobně „mezicentrálou“ neprojdou, mohou na patřičnou adresu (stačí uvést jméno dnešního slavnostně soutěžního města) zasílat pozdravy – a vytoužené sny – ze svých domovských pošt. Pracovnice nebeského propojení již vědí, jak s nimi naložit. Rozesílají je – od loňského roku ze zcela nové poštovny – na místa určená do celého světa (nejen vzhůru k „šéfovi posouzení“). A každoročně s jinak vyvedeným speciálním razítkem.

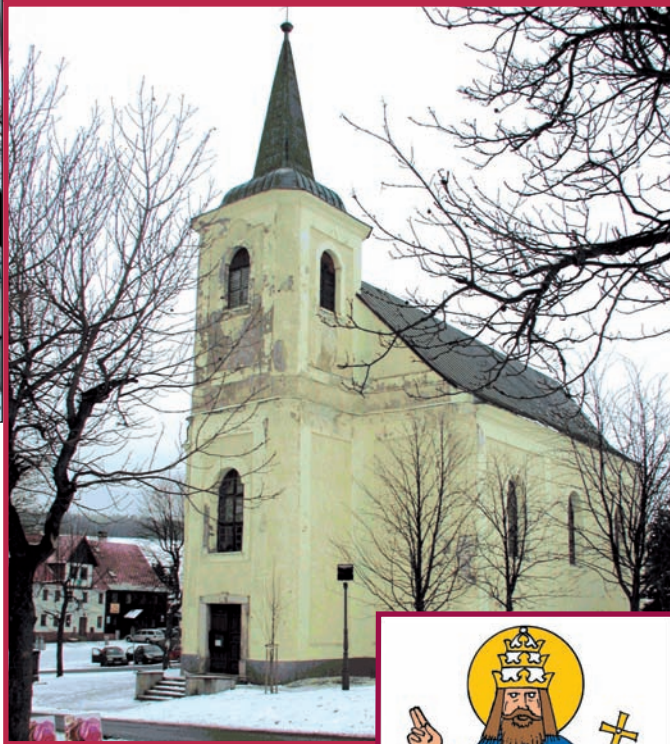
Vyluštit hádanku v posledním čísle Policisty ročníku 2010 bude jistě pro většinu našich čtenářů hračkou.

Místo samo bylo historicky dlouho pánem Bohem zapomenutou končinou, na krušnohorské náhorní „rovině“ pokrývanou bezmála nepropustným pralesním hvozdem. Teprve počátkem 16. století zde lidé náhodou narazili na stříbrné žíly. Rázem se pak objevila vydatná vlna osadníků. Úřední moc jim tehdy vyměřila na šest set parcel. Vzniklo městečko (roku 1546 postoupeno českému království a povýšeno na svobodné horní město) v dnešní České republice, ne-li v rozsáhlejší střední Evropě vůbec, nejvýše nad mořem položené (1028 m)!

Zásoby stříbra ovšem neměly hlubšího dna a horší měšťané proto hledali obživu třeba v těžbě i lázeňském využívání rašeliny. A ve druhé polovině 19. století tady bylo jediným výnosnějším oborem paličkování krajek. Takže mnozí z obyvatel odcházeli za prací do ciziny, nebo se také leckdo živil jako potulný hudebník. Nejznámějším se v tomto směru – ve starších časech – stal Anton Günther, který složil desítky písní s texty v krušnohorském nářečí, jež zakotvily v místní lidové kultuře.

Po 2. světové válce, po odsunu Němců, a pak víceméně až do 70. let minulého století bylo horské město značně vytlidněné. Zato dnes je – se zhruba třemi stovkami trvale žijících občanů – stále vyhledávanějším turistickým, sportovním a výletním střediskem. V průběhu roku se tu střídají cyklističtí nadšenci (využívající hustou síť zdejších cyklostezek a tras) s lyžaři, vyznavači sjezdového i běžeckého lyžování (v terénech a udržovaných tratích např. kolem blízkého Klínovce, ale i v nedalekém Německu).

Pohádková krajina a historické městečko na hřebenech Krušných hor byly v roce 1994 inspirací k založení Ježíškovy pošty. Do její poštovní schránky tam může každý návštěvník v průběhu celého roku vkládat zbožná přáníčka, která jsou v prosinci zasílána příslušným adresátům.

Pro poznávací výpravy představuje jednu z unikátních atrakcí příkladně Blatenský příkop. Uměle (v letech 1540–1554!) vybudovaný vodní kanál, který s celkovou délkou 12 km zásoboval vodou ze zdejších zdrojů důlní zařízení, rudné mlýny na rýžovišti cínu, v sousedním – za rovněž výjimečně proslaveným „živým“ rašeliništěm ležícím – královským „kutným“ městem Horní Blatná. Významná, jedinečná technická památka byla kompletně zrekonstruována v letech 1994–2001 a uvidíte na ní napouštěcí objekt „na startovní čáře“ v dnešním „luštiteckém“ městě, zděné odlehčovací přepady v místech křížení s jinými vodními toky, dřevěný akvadukt, lapače písku a další „prvky“ staré vymoženosti „průmyslové“ techniky.

Z historických památek stojí za zmínku barokní kostel svaté Anny s cínovou křtitnicí, kterou zhotovil roku 1612 jáchymovský kovář a zvonař Hans Wildt starší. Zajímavá je též budova klasicistní radnice...

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. prosince 2010

Znaky evropských měst

Policista č. 12/2010

KUPON č. 12

Řešení z č. 10/2010 zní:
město ŘEZO – REGENSBURG

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Eva Zápotocká, Ústí nad Labem; Romana Justová, Česká Lípa; Hana Zelbová, Praha.
Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

/ki/
Foto Jaroslav KOPIC
Kresba František DOUBEK

Výstava Future Soldier – Voják budoucnosti se koná každé dva roky. Na rozdíl od podobných výstav není ani tak zaměřena na zbraně, ale na vše, co může vojákovi službu ulehčit. Najdeme zde různé součásti uniforem od ponožek přes kombinézy do horka i chladu po přílby a neprůstřelné vesty, průzkumnou a spojovací techniku, materiál pro první pomoc a další víceméně užitečné pomůcky. Letos se na výstavišti v Praze Letňanech sešlo 123 vystavovatelů z 25 zemí.

Samohybné roboty dnes patří k běžné výbavě policejních i armádních pyrotechniků, zvláštních jednotek a podobných útvarů, které potřebují zajistit průzkum nebezpečných prostor nebo předmětů. Na fotografii je poměrně jednoduchý model Dragon Runner SUGV americké firmy

použito k průzkumu například potrubí, starých chodeb a tunelů. Manipulátor má v základní výbavě kleště, kameru a reflektor pro osvětlení pracovní plochy. V doplňkové výbavě jsou čidla reagující na pohyb, zvuk, chemikálie nebo radioaktivní záření. První pomoc na bojišti je vždy problém

Vojenské obvazy od firmy First Care

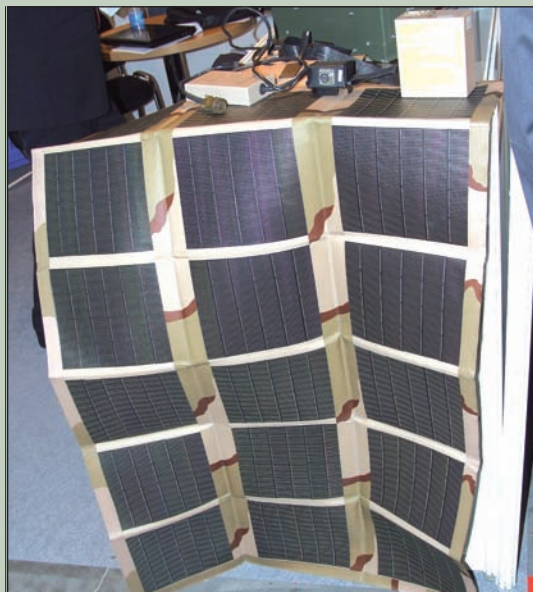
Polský voják budoucnosti (vlevo)

a v mnoha případech i otázka života a smrti vojáka. Podle statistik je ve více než padesáti procentech úmrtí v boji příčinou vykrvácení. Právě na tuto situaci se zaměřila izraelská firma First Care. Vyrábí speciální vojenské obvazy. Zajímavý je již použitý materiál, upravená buničina.

Obvazy jsou vybaveny pevnými, nebo posuvnými polštářky a jednoduchými plastovými sponami. Zraněný si může sám, v případě nutnosti i jednou rukou, přiložit tlakový obvas a v nouzi ho otáčecím spony změnit i na škrtidlo. Obvazy jsou sterilní, vyrábějí se v několika šířkách od deseti do třiceti centimetrů a jejich povrch je šedozeleň, takže ošetřený voják je stále maskovaný.

Sluneční články letos u nás nejsou populární, ale pro vojáky v oblastech horkých, nejen z bojového hlediska, mohou přinést značné výhody. Miniaturizace i zde zapracovala a na stánku Bren-Tronics z USA jsme si mohli prohlédnout přenosnou sluneční elektrárnu Globalsolar P3. Je složená z článků o velikosti listu vojenské mapy a dá se i stejně skládat. Rozložená má rozměry 1 333 mm x 762 mm a může zajistit dlouhodobý odběr 62 wattů při

VOJÁK BUDOUCNOSTI 2010

**„Sluneční elektrárna“
Globalsolar P3**

napětí 12 nebo 24 voltů. Články se dají spojit do dvojic s dvojnásobným výkonem. Složená „sluneční elektrárna“ má rozměry 368x216x36 mm, hmotnost 1,41 kg a přenáší se v pouzdru podobnému pouzdru na mapy.

Mars Jevíčko se stal důležitým dodavatelem různých doplňků ke zbraním. Nejen pro vojáky a policisty budoucnosti, ale i pro ty současné nabízí, mimo jiné, účelná a přitom poměrně jednoduchá pouzdra na zbraně. Jeden z nejnovějších modelů je ML3. Většina dílů je z odolného plastu. Pouzdro je vybaveno dvěma automatickými pojistkami a zajišťovacím páskem. Plastový závěsník je přišroubovaný, do připravených otvorů se dá nasadit z pravé i z levé strany a přizpůsobení pro praváka nebo leváka je velmi jednoduché. Otvory pro šrouby jsou oválné, pouzdro se dá naklonit o patnáct stupňů vpřed i vzad. Při pohledu dovnitř zjistíme sympatický detail, konstruktéři na hřbetu pouzdra vytvořili drážky, o které se opírá závěr. Ani při častém tasení a zasouvání zbraně tak nehrozí poškození mřídel. Na snímku je varianta pro CZ 75D Compact.

Na výstavě nemohla chybět Česká zbrojovka Uherský Brod. Stánku pochopitelně vévodil stojan, na kterém mohli návštěvníci obdivovat nové zbraně pro českou armádu, Bren, Skorpion Evo a pistole CZ 75 Shadow a Duty. Na dalších stojanech zbrojovka vystavovala kompletní program zbraní pro ozbrojené složky včetně odstřelovačských pušek.

Chorvatská Agencija Milan také vystavovala šestiranový revolverový granátomet RBG-6 na náboje ráže 40 mm. Není to zcela nový nápad, ale i tady použili chorvatští konstruktéři originální detaily. Horní část rámu nad válcem je vyrobena z trubky. Po rozpojení dolní části rámu se zadní část granátometu pootočí na trubce proti přední, tím se uvolní komory válce a střelec může nabíjet a vybíjet. Otáčení válce zajišťuje mechanismus poháněný tlakem plynů odebíraných z hlavně. Spoušťový

a bicí mechanismus je výhradně dvojčinný. Na rámu je neprůhledový zaměřovací kolimátor v originální montáži s velkým rozsahem náklonu podle délky střelby. Granátomet má celkovou délku 566 mm se sklopenou ramenní opěrou, 777 mm s odklopenou opěrou a prázdnou hmotnost 5,5 kg. Maximální dostřel je 400 m.

Dyneema je známé jméno mezi výrobci prostředků balistické ochrany. Stejnomené vlákno a tkaniny patří k nejdokladnějším na světě. Vývo-

Dragon Runner SUGV

**Ve stánku České zbrojovky
Uherský Brod**

Šestiranový revolverový granátomet RBG-6 ráže 40 mm

Plovoucí neprůstřelný element od firmy Dyneema

Protiskluzové elementy u bot Prabos

Pouzdro ML3 na policejní pistoli CZ 75D Compact od firmy Mars Jevíčko

odkryjí hroty, a můžete si dál šlapat jako králové.

V polské expozici byl představen celý systém pro vojáka budoucnosti. Nás nejvíc zaujala nová útočná puška z Fabryky Broni v Radomi, MSBS-5,56, modulární zbraň stejné kategorie jako uherskobrodský Bren. Zajímavá je možnost dodávat MSBS v klasické konfiguraci se zásobníkem před spouští i v provedení bull-pup (na fotografii).

Na výstavě se představily i některé malé české firmy. Ing. Václav Svachoušek je bývalý zaměstnanec muničky Sellier & Bellot, ale teď má samostatnou poradenskou a konstrukční firmu. V jeho stánku jsme mohli vidět střely a náboj 9 mm Luger Frangible, které vyvinul ve spolu-

Patentované výsledky vývojových prací Ing. Václava Svachouška

vé oddělení se zaměřilo na snížení hmotnosti ochranných vest vyšší třídy ochrany s tvrdými elementy. Nově vyvinuté štítky TenCate mají stejnou odolnost jako kovové nebo keramické, ale podstatně nižší hmotnost. Na výstavě to dokládal prsní štít z vojenské vesty vložený do akvária s vodou. Plaval.

To chce klid a nohy v teple. Heslo, které si opakují celé generace vojáků. Nohy

v teple se snaží zajistit řada výrobců vojenské obuvi. V zimě ale může nastat další problém, náledí. Rychlé a jednoduché řešení pohybu po ledu nabízí u zimních vojenských bot česká firma Prabos. Přímě v podrážce jsou otočně uložené plastové elementy s ocelovými hroty. Za normálních podmínek jsou hroty zaklopené do profilu podrážky. Na náledí stačí červené elementy otočit o 180 stupňů, tím se

prací s Ing. Martinem Rydlem. Střely spolehlivě probíjejí měkké cíle, ale o tvrdou plochu se roztříští. Další zajímavost byly nové střely do nesmrtících brokových a granátometných nábojů. Mají podobu disků z plastu charakteru středně tvrdé pryže a mohly by být účinnější než klasické gumové broky.

Ing. Ivan CHLUDIL
Foto autor

DAKTYLOSKOPIE je moje práce i koníček

Letos začátkem července proběhlo v Praze v Paláci Žofín vyhodnocení Policista roku 2009. Slavnostního setkání se mimo čelních představitelů Ministerstva vnitra ČR a Policejního prezidia Policie ČR zúčastnila také por. Jana Jírová z Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Jana Jírová se v kategorii Policista roku umístila na prvním místě. Je nejlepší pracovníce v oboru daktyloskopie. (Informovali jsme v čísle 8/2010)

Poručík Jana Jírová nastoupila k policii 1. května 1975. Rozkazem byla ustanovena do funkce staršího experta OKT S VB Ústí nad Labem, obor zkoumání kriminalistická daktyloskopická expertiza, na odboru působí dodnes. Bez nadsázky lze říci, že léta praxe z ní učinila nejlepšího „daktyloskopa“ v rámci Policie České republiky. V průběhu své dlouholeté praxe se podílela na výchově celé řady znalců v odvětví daktyloskopie, kteří u policie působí dodnes. Dlouhá léta se také podílela na výchově a vzdělávání kriminalistických techniků ústeckého odboru a pomocných techniků obvodních oddělení policie Libereckého a Ústeckého kraje v souvislosti s vyhledáváním, zviditelňováním, zajišťováním, označováním a balením daktylo-

skopických stop. Od roku 1994 působí jako „patron“ oddělení kriminalistické techniky ÚO SKPV Ústí nad Labem. Za dobu svého služebního poměru převzala několik medailí, například „Za službu vlasti“, „Za zásluhy o obranu vlasti“, „Medaile u příležitosti 20 let a 30 let trvání služebního poměru“, ale i další medaile. Jedná se o nejlepší pracovníce v oboru daktyloskopie u Policie ČR. Tolik úvodní slovo na slavnostním setkání v Praze.

Jak se Jana Jírová dostala před pětaticeti lety k policii, popsala nám na úvod sama: „Studovala jsem chemickou průmyslovku a když jsem byla v posledním ročníku, probíhal ve škole nábor k policii. Tatínek byl voják z povolání a v té době moje sestra už dva roky pracovala u policie. Proti ozbrojeným složkám a uniformě naše rodina tedy nebyla a moje rozhodnutí ovlivnila i četba. Strašně ráda čtu a už tehdy mezi mé oblíbené knížky patřily klasické detektivky. Dlouho jsem proto neváhala a řekla jsem si, že to zkusím. Měla jsem zájem o práci na odboru kriminalistické techniky, ale v té době nebylo běžné, aby na pozici staršího experta pracovala žena. Vedení tehdejšího odboru muselo o povolení žádat Kri-

minalistický ústav v Praze. Po mém nástupu jsem začínala s daktyloskopií a zůstala jsem ji věrná dodnes. Časem se mi moje práce stala velkým koníčkem. Moc mě to baví a každému bych v životě přála, aby dělal to, co ho těší a co má opravdu rád.“

Zajímaly nás samotné začátky mladičké policistky na tak odborném místě a por. Jírová se pouze usmála a pustila se do vyprávění. „Měla jsem ve svých začátcích velké štěstí. Hodně mě tehdy pomohl můj kolega Karel Kita, který byl mým patronem. Dnes už si užívá zasloužilého důchodového odpočinku. Tehdy mi vše vysvětloval a já věděla, že když něco nepochopím nebo si nebudu vědět rady, mohu za ním kdykoliv přijít. Se zkušeným patronem jsem také absolvovala svůj první výjezd. Jeli jsme společně k mrtvému

– uškrcené sedmiměsíční miminko. Ten moment, když jsme přišli do místnosti, si pamatuji, jako by to probíhalo dneska. Karel mi tehdy řekl: „*Nejprve se rozhlédni po pokoji a vše si prohlédni, pomalu nasaj atmosféru a až naposledy běž k postýlce.*“ V dětské postýlce totiž leželo mrtvé miminko. Já jsem do puntíku poslechla jeho rady a bez problémů jsem situaci v bytě zvládla.“

Manžel paní Jírové pracuje u Českých drah, a tak do rodiny přibyla další uniforma. Spolu mají dvě děti, tedy dceru i syna a Jana Jírová je dnes už také babička. Dcera má holčičku a nejlepší policistce roku 2009 dělá velikou radost její už pětiměsíční vnučka.

Když šla Jana Jírová po mateřské dovolené zpět do práce, nebylo to pro ni vůbec jednoduché. Manžel dělal na směny a Jana musela tu a tam držet službu. V té době sice nebylo tolik výjezdů, ale doma měla dvě malé děti, a proto občas při hlídání dětí zaskočila babička. „Když si dnes na tu dobu vzpomenu, vůbec si nedovedu představit, jak jsem to všechno zvládla. Přeci jenom jsem byla na odborném a náročném místě a zároveň jsem chtěla dobře vychovat nejen děti, ale zajistit i běžný chod domácnosti. A hlavně jsem ani v myšlenkách svoji práci nikdy nenosila domů.“ Při poslední větě se na nás expertka na daktyloskopické stopy podívala a opětovně se mile usmála.

Každý nový policista, který nastoupí na odbor kriminalistické techniky a expertiz (OKTE), pracuje celý rok pod takzvaným „dozorem“, což je zkušený znalec a expert. Toto pravidlo platilo už při nástupu na specializované pracoviště u Jany

a platí dodnes. A právě Jana Jírová se už několik let podílí na výchově celé řady nových kolegů. „Ne všichni u této práce zůstali,“ doplňuje nám informace usměvavá policistka. „Někteří odešli krátce po zaučení nebo přešli na jiné místo v rámci policie, ale většina u nás zůstala a na odboru pracují dodnes jako já.“

Jak už jsme zmínili, v Ústí nad Labem jsou při zkoumání daktyloskopických stop nejlepší v rámci celé republiky. Je to také tím, že zkušení experti ze zdejšího OKTE drží patronáty nad technikou v rámci Ústeckého a Libereckého kraje. „Já mám konkrétně patronát nad technikou tady v Ústí. Chodím k nim a vysvětluji, jak nejlépe zajistit veškeré stopy na místě činu. Dnes existuje hodně prostředků na vyvolávání zajištěných stop a jaké prostředky si technik vybere, záleží pouze na něm. Na odboru požadujeme kvalitní práci a k tomu nám pomáhají společná dvouletá školení. Přínosné jsou také diskuse o tom, co požadujeme my od techniků či znalců a zase naopak, co by oni potřebovali od nás. Musíme být prostě neustále v kontaktu a hlavně si předávat informace, a to v Ústí opravdu funguje. Potom se můžeme klidně pochlibit, že naše práce je v rámci České republiky ta nejlepší. Naši technici zajišťují kvalitní stopy, a co je důležité, zajišťují stopy pachatelů.“

Ústeckým daktyloskopům k jejich práci od letošního července pomáhá automatizovaný počítačový systém AFIS BIS. Nový přístroj nahradil automatizovaný počítačový systém AFIS 2000, na kterém pracovníci OKTE pracovali od roku 1998. „Daktyloskopické stopy z MČ zpracujeme a zasíláme je k porovnání s databází Ústřední daktyloskopické sbírky otisků na KÚ Praha,“ popsala nám Jana Jírová práci na specializovaném počítači.

Policistky roku pro rok 2009 jsme se také zeptali na případy, které při svém daktyloskopickém zkoumání pomohla objasnit. „Případů, kde jsme hledali shodu u zajištěných stop z místa činu s otisky, které máme v naší databázi, bylo opravdu hodně. Například jsme díky AFISU objasnili osm let starou vraždu na Liberecku, kde kriminalisté našli zavražděného muže z Německa. Technik na místě zajistil velmi dobré stopy, ale při porovnávání s otisky prstů v databázi jsme shodu nenašli. Když jsme porovnávali otisky po několika letech, našli jsme shodu hned dvakrát. Podezřelí byli dva muži, které později kolegové z oddělení vražd obvinili z trestného činu vraždy. Právě díky kvalitně zajištěným stopám a AFISU jsme usvědčili oba pachatele a objasnili takzvaný „pomníček“.“

Vybavuje se mi také série vloupání do rekreačních chat, škol, prodejen a dalších objek-

tů v našem kraji. Pachatel tehdy na místě zanechával vynikající stopy – otisky prstů i dlaní a nezapomněl napsat svoje iniciály – K. K. Věděl moc dobře, že jeho otisky v policejní databázi nenajdeme, a tímto svým jednáním se vlastně policii vysmíval. Nakonec ale i tento mladík udělal chybu a policisté chlapce z diagnostického ústavu. Na svém kontě měl desítky krádeží vloupáním.“

A co Vánoce? Zabrousili jsme s další otázkou do soukromí Jany Jírové. „Vánoce osobně беру jako nejkrásnější svátky, kdy jsme celá rodina pohromadě, prozatím se nám to dařilo. Vánoční svátky jsou u nás ve znamení tradic a vánoční atmosféra začíná už před čtyřicetým prosincem, kdy začínáme s pečením cukroví. Nejprve na řadu přicházejí pečené lahůdky a děti mi velice rády pomáhaly a pomáhají i v dospělosti. Nesmí chybět ani známá vánočka, pochopitelně pouze jedna nestačí. Naposledy připravujeme cukroví nepečené. S pečením ale nesmím začínat zase moc brzy. To potom manžel i děti chodí a říkají, že jsme ještě neudělali to cukroví, které jsme vyzkoušeli loni a bylo moc dobré. Taky nám každoročně ve vaně plave kapr, nebo hned dva. V posledních letech ale ke kapřím řízkům přidělám i několik řízků klasických, tedy z vepřového masa, v žádném případě ale nesmí chybět bramborový salát. Na vánočním stole voní i vinná klobása, ta prostě ke slavnostnímu stolu patří. Na Štědrý den si celá rodina ráda zazpívá koledy, pouštíme lodičky ze skořápek od ořechů, nebo rozkrajujeme jablíčka, prostě děláme vše, co k tradicím patří, včetně házení s pantoflem. Než jdeme ke stromčku, necháme pootevřené okno, to aby se Ježíšek do pokoje dostal a potom čekáme, až zazvoní zvoneček. Když vstupujeme do pokoje, stromek krásně svítí, poslední roky používáme elektrické svíčky, ale nevynecháme ani klasické a nechybí ani prskavky. Naštěstí přímý oheň požár nikdy nezpůsobil. Dárčky od Ježíška rozdává syn nebo dcera, střídají se, a každý dáreček se musí hned rozbalit a i tato tradice se nám prozatím daří plnit.“

Paní Jírová se usmívala v průběhu celé naší návštěvy. Tvrdí, že s úsměvem jde všechno lépe a má pravdu, protože jí se s tím jejím překrásným úsměvem vše dařilo a daří. Na úplně samotný závěr nám pro čtenářky, případně i pro čtenáře časopisu Policista prozradila recept na nejžadanější vánoční cukroví – vanilkové rohlíčky. Letos tedy můžete vyzkoušet recept Jany Jírové, věříme, že se vám rohlíčky povedou. Janě Jírové, ale i všem čtenářům přejeme klidné a spokojené Vánoce.

Vanilkové rohlíčky

250g hladké mouky, 180g másla, 100g moučkového cukru, 100g mletých lískových oříšků, 1 vanilkový cukr, 1 žloutek, 1 lžíce rumu, na obalování moučkový a vanilkový cukr

Na vále zpracujeme těsto, dáme na jednu hodinu odpočinout do chladu a potom tvoříme malé rohlíčky, které pečeme na suchém plechu dorůžova. Ještě teplé obalujeme v moučkovém cukru, který smícháme s vanilkovým cukrem.

Eva BROŽOVÁ
Foto Václav ŠEBEK

Policistka roku 2009 začínala s lupou a dodnes lupa zdobí její stůl, ale při práci už ji nepoužívá

Stěhování snad už skončilo. Pražské školní policejní středisko se zhruba před dvěma lety odstěhovalo z původního objektu v ulici Plzeňská a v současné době sídlí v upravených prostorách na čelní straně jednoho z nádvorí pražské Vyšší policejní školy a Střední policejní školy MV v ulici Pod Táborem.

Zástupci redakce časopisu Policista školní policejní středisko navštívili krátce po přestěhování a po dvaadvaceti měsících se vrátili. Vedoucí střediska mjr. Mgr. Václav Skula je o poznání klidnější. Podařilo se mu nejen středisko úspěšně přestěhovat, ale i navýšit početní stavy lektorů a jak sám říká: „Je to hned znát, je nás tady víc a já už mohu některé úkoly přenést na instruktory a věnovat se práci vedoucího. Díky dobrému kolektivu úkoly plníme a práce máme stále dost.“

Systém základní odborné přípravy (ZOP) se nezměnil, a tak platí, že noví policisté nejprve nastoupí na měsíc do školního policejního střediska. Nástupní kurz je často jejich prvním vážnějším seznámením s policií. Informací, které by bylo potřeba nováčkům předat je mnoho, ale času bohužel málo. „Začínáme školením o zásadách bezpečné manipulace a používání služební zbraně. Každý nováček v podstatě absolvuje základní kurz, na jehož základě mu vydáme služební zbraň,“ stručně nám shrnul začátky ZOP zástupce vedoucího střediska mjr. Bc. Radim Duda a pokračoval. „I když je času opravdu málo, seznamujeme nováčky například s dějinami bezpečnostních sborů a s otázkami profesní etiky a Etickým kodexem Policie ČR. Domníváme se, že je to jedna z cest jak zvyšovat hrdost samotných policistů. A upřímně, pokud budou hrdí na svoje poslání, je to ten nejlepší prostředek v boji proti korupci. Proto jsme tuto problematiku zařadili do vzdělávacích aktivit.“

Po absolvování první části ZOP policisté odcházejí do VPŠ a SPŠ MV v rámci celé republiky. Po šesti měsících školu zakončují zkouškou a vracejí se zpět na středisko k dokončení třetí, závěrečné dvouměsíční

části výcviku. Jeden měsíc jsou ve výcviku na středisku a jeden měsíc vykonávají takzvanou řízenou praxi u základních útvarů. „Ale i my jim plánujeme služby. U nás vykonávají čtyřicetihodinovou dozorčí službu přímo v objektu střediska a není rozhodující, zda je všední den či svátek. Mají telefonní spojení na vedení střediska a pokud nastanou problémy, okamžitě nás informují. Chceme, aby si policisté zvykli na takovýto typ služby a na určitý styl kázně i hlášenou službu,“ upřesnil Václav Skula.

„Modelové situace trénujeme většinou v prostorách VPŠ a SPŠ MV, kde sídlíme, nebo v Klecanech u Prahy, což je bývalý vojenský objekt. V Klecanech jsou ideální podmínky pro nácvik pohybu v objektech a pro jejich kontrolu. Je to příprava na policejní realitu, v takovýchto objektech se mohou skrývat pachatelé trestných činů či hledané osoby. U některých modelových situací spolupracujeme s psovody. I na takovou spolupráci si nováčky musejí zvyknout. Tyto situace jim pomáhají pochopit, jaké možnosti skýtá nasazení služebního psa, které situace pro to jsou, či nejsou vhodné, a jak se pes chová v reálném prostředí. Při nácviku modelových situací nováčky pochopí, že realita není film,“ rozpovídal se vedoucí střediska.

„Modelovku“ pilovali i poslední den

My jsme mladé policisty měli možnost sledovat při nácviku jedné z modelových situací přímo v areálu. Policisté nacvičovali kontrolu

Čestnou jednotku ŠPS jsme zastihli před odjezdem na slavnostní akci

podezřelého vozidla a za použití donucovacích prostředků zajišťovali jak řidiče, tak i posádku. Jak si mladí policisté při uložení úkolu počínali, sledovali ppor. Martin Nikl a ppor. Zdeněk Šlinský z pohotovostní motorizované jednotky, kteří instruktorům pražského policejního střediska s modelovkami pomáhají. Díky tomu se nácvik co nejvíce přibližuje realitě. „Spolupracujeme také s dopravními policisty. Naši studenti nacvičují přímo v denním provozu. Učí se řídit křižovatku, stavět vozidla, komunikovat s řidiči, ale i základním postupům při ukládání pokut za zjištěné přestupky v silničním provozu. Zpočátku mívají samozřejmě trému, ale tu se musejí naučit překonat a chovat se profesionálně,“ řekla nám cestou zpět na středisko kpt. Ing. Dana Kubů – instruktorka střediska.

„Po ukončení třetí závěrečné části základní odborné přípravy policisté od nás dostávají osvědčení o absolvování kurzu. Než ale policistům osvědčení předáme a propustíme je ze střediska, chceme znát stanovisko vedení útvarů, u nichž vykonávali řízenou praxi“ doplnila Dana Kubů.

Čestná jednotka

Před budovou Školního policejního střediska jsme zastihli čestnou jednotku. Její příslušníci s velitelem jednotky kpt. Bc. Pavlem Buršíkem se právě připravovali na cestu ke starostovi Městské části Praha 7. Starosta sedmičky se chystal na oceňování nejlepších hasičů, policistů a strážníků v rámci svého obvodu. Čestná jednotka složená z policistů střediska a dalších útvarů pražské policie na slavnost-

Ve zrekonstruované budově sídlí více než dva roky ŠPS Praha

PRÁCE MAJÍ STÁLE DOŠT

*Vedoucí střediska
mjr. Mgr. Václav
Skula instruktorům
rád poradí*

*Úklid po povodních vzali mladí policisté
opravdu vážně...*

...a situaci na místě přijel zkontrolovat i ředitel Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy

ním aktu v Praze 7 nesměla chybět. „Čestná jednotka má zatím třináct policistů, kteří se různě střídají, velení jednotky pak je na nás, respektive na pracovnících střediska,“ odpověděl nám na otázku, co má ŠPS s čestnou jednotkou společného, vedoucí Václav Skula.

„Pražská čestná jednotka je v rámci policie jakési unikum,“ podal nám další informace o jednotce její koordinátor kpt. Bc. Radek Galaš. „Jedinečná je jednotka tím, jak je sestavena a jak je cvičena. Členy velmi pečlivě vybíráme a nezáleží, z kterého útvaru v rámci Prahy policisté jsou. Podstatné je, zda vybraný policista chce být členem jednotky a jaké má vlohky pro pořadovou přípravu a koordinaci pohybů, které jsou pro činnost čestné jednotky nezbytné. Mezi členy jednotky je dokonce i jedna policistka,“ doplnil Radek Galaš.

„Naše jednotka jezdí opravdu snad po všech krajích. Není to jenom tím, že naši policisté jsou dobře vybaveni a vystrojeni, ale vystupování čestné jednotky budí skutečně důstojný dojem a je na vysoké úrovni. Navíc

na výcviku spolupracujeme s Hradní stráží,“ zdůraznil major Skula a prozradil i nový návrh střediska. „Máme vizi připravit u nás kurz pro příslušníky čestných jednotek a k realizaci kurzu jsme již učinili první kroky. Pomůžeme tím nejen jiným útvarům a krajům, ale i sobě.“

Pomáhali také při povodních

Při srpnových bleskových povodních bylo v severních Čechách potřeba každé ruky, proto se instruktoři se svými studenty přidali. „V televizním zpravodajství nás upoutala obec Bílý Kostel nad Nisou. Obec nebyla tolik medializována, vodní živel ji ale téměř celou zasáhl a my jsme chtěli zdejšími lidem pomoci,“ řekl nám Radim Duda.

„O úmyslu pomoci jsme okamžitě informovali ředitele Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy plk. Mgr. Martina Červíčka, který nad celou akcí převzal záštitu. Koordinátorem „Pomoci pro Bílý Kostel“, jak jsme akci nazvali, se stal kpt. Bc. Radek Galaš. Telefonicky jsme se spojili se starostou obce Ing. Jiřím Formánkem a už dva dny po povodních, tedy 11. srpna, jsme vyjeli do obce a vezli první pomoc. Starosta od nás převzal nářadí, oblečení a první finanční částku ve výši pět tisíc korun, na kterou se složili, stejně jako na materiál, pracovníci střediska,“ přidala se k popisování pomoci po bleskových povodních Dana Kubů a pokračovala. „Přímo na místě jsme viděli, co voda dokáže, pomoc potřebovala téměř celá obec. Starosta úřadoval v základní škole, neboť i radnici zaplavila voda. Zároveň ve škole přespávali hasiči a bylo tam uskladněno nářadí. O situaci jsme informovali krajského ředitele, který následně rozhodl o prvním nasazení našich studentů při odstraňování následků povodní. Studentům jsme už před naším prvním odjezdem řekli, že chceme občanům Bílého Kostela pomoci i zeptali jsme se, kdo půjde s námi? Nikoho jsme nenutili. Měli jsme velkou radost, že se přihlásili všichni. Potom už jsme se starostou obce jenom domluvili čtyři konkrétní dny a každý domluvený den do poničené obce vyjelo třicet studentů.“

„Mezi tím se nám podařilo pod záštitou krajského ředitele vyhlásit sbírku peněz a materiálu pro Bílý Kostel. Díky každodennímu kontaktu se starostou jsme ve spolupráci s pražským PIO vydávali „inzeráty“, ve kterých jsme aktualizovali seznamy věcí a materiálů, který obec reálně potřebovala. Když jsme potom se studenty jeli pomáhat, nikdy jsme nejeli s prázdnou a díky pražským policistům jsme vezli vše, co občané obce potřebovali. Na místě samém jsme pomáhali opravdu všem, ať to byly zatopené prostory obecní, či zahrady a domy zdejších obyvatel. Práci určoval a koordinoval starosta nebo členové krizového štábu,“ popsal nám pomoc všech pražských policistů vedoucí střediska. Konkrétní práci policistů v obci vyzdvihl další instruktor střediska kpt. Bc. Pavel Kinšt. „Čistili jsme břehy kolem řeky Nisy, odvodňovali kanál podél silnice, někteří kluci přesazovali tuje, sbírali kameny ze zahrad, sekali trávu a pálili pořezané větve a poničené keře.“

Do pomoci se zapojil i vedoucí ŠPS

Poslední dny, kdy absolventi Školního policejního střediska směřovali do postižené obce

bylo 2. a 3. září. Úplně naposledy přišla na řadu škola, která do té doby sloužila všem jako ubytovna a sklad humanitární pomoci. Zdejší děti tak měly o něco delší prázdniny. Čekaly, až ta jejich škola bude zase jako ze „škatulky“. Do školních lavic usedly v pondělí 6. září.

„Vedoucí u takovéto akce přeci nesmí chybět,“ hrdě se zapojil do vyprávění o konkrétní pomoci Václav Skula. „Spolu se studenty jsem v pátek zamířil na sever Čech i já. Ve škole bylo bahno, hodně prachu a špíny, přes okna nebylo vůbec vidět, proto jsme se hned pustili do práce. Končili jsme v pátek v pozdních odpoledních hodinách a škola se opravdu blýskala.“

A tím pomoc pro obec skončila? „Ne, neskončila,“ pokračoval zástupce vedoucího. „Bílý Kostel navštívil i krajský ředitel a viděl co voda v obci napáchala a zároveň si uvědomil, že pomoc policistů v obci je skutečně potřebná. Po dohodě se starostou se rozhodl vyslat další pomoc a tak v následujících dnech do obce vyrazilo osmdesát příslušníků krajské pořádkové jednotky.“

A co samotní policisté

Měli jsme štěstí, že nám instruktor Pavel Kinšt umožnil popovídat si s několika policisty, kteří v obci pomáhali a naplnili tak heslo Policie ČR. Stržm. Marek Černý má s povodněmi zkušenosti. „Já jsem pomáhal při povodních už v roce 2002. Nejprve jsem se přihlásil jako dobrovolník do Karlína. Bydlím v Praze a když jsem viděl, co voda právě v této části Prahy udělala, nebylo mi to jedno. V Karlíně jsem pomáhal celé dva týdny a potom jsem odjel pomáhat do Šenova u Nového Města nad Metují. Proto jsem ani na okamžik nezaváhal a nabídl pomoc občanům ze severních Čech.“

Dalším z řad studentů byl stržm. Jiří Riedel. „Já jsem na vlastní oči viděl tu hrůzu, kterou voda dokáže napáchat, poprvé. S kamarády jsme konkrétně pomáhali důchodcům, kteří by sami bez cizí pomoci, svoje problémy nezvládli. Jeden starší pán měl na oplocené zahradě připravené dřevo na zimu. Voda mu vzala nejen plot, ale i to dřevo. Klády se našťásti zachytily na nedalekém kukuřičném poli a my jsme postupně dřevo přestěhovali zpět k majiteli na zahradu.“

Úklidu po povodních se rády ujaly i ženy – policistky. Stržm. Pavlína Hurýchová k pomoci po povodních uvedla: „Naše skupina měla za úkol připravit školu pro zdejší děti, aby i tady mohlo začít vyučování, i když trochu opožděně. Uklízeli jsme nejen ve škole, ale i v okolí. Práce za námi byla vidět a já jsem z toho měla hodně dobrý pocit.“

„Největším zážitkem nebylo snad to, že jsme pomohli jiným v jejich neštěstí, ale to, jak se na nás dívali. Ti lidé k nám přicházeli a říkali, že konečně poznali, co znamená heslo Pomáhat a chránit...,“ zakončil téma pomoci při povodních instruktor kpt. Bc. Pavel Buršík.

Studenti z pražského Školního policejního střediska, s kterými jsme si povídali, jsou už od října u svých kmenových útvarů. Jejich „šéfové“ teď uvidí, co se za devět měsíců naučili a jak získané zkušenosti budou v praxi používat.

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka a archiv ŠPS

Služební pes vyhledává ve vozidle stopy po akceleraitech

ŠKOLENÍ UČITELŮ kriminalistiky v Holešově

Odběr stop obsahujících akcelerynty hoření a dalších stop z požářiště a jeho okolí

VPŠ a SPŠ MV v Holešově při vzdělávání učitelů kriminalistiky dlouhodobě a efektivně spolupracuje s Kriminologickým ústavem Praha. Jako příklad uvádím instrukčně metodická zaměstnání organizovaná naší školou v únoru 2009 nebo v dubnu 2010. Uvedená IMZ jsme připravili pro učitele kriminalistiky všech vyšších a středních policejních škol MV, zaměřená na výměnu zkušeností a na aplikaci nových poznatků z praxe do výuky, kterých se pravidelně zúčastňují pracovníci Kriminologického ústavu Praha.

Kriminologický ústav Praha připravuje podklady pro realizaci kurzů kvalifikační přípravy a kurzů další odborné přípravy, které jsou zaměřeny na kriminologickou techniku nebo znaleckou činnost. Materiál vychází z dokumentu „Koncepte a vymezení kompetencí ve znalecké a kriminologicko-technické činnosti v Policii ČR“, který byl schválen náměstkem policejního prezidenta pro Službu kriminální policie a vyšetřování 1. října 2008.

Většina vzdělávacích aktivit z oblasti výkonu kriminologické techniky se uskutečňuje ve vyšších a středních policejních ško-

lách MV. Z toho vyplývá nezbytnost úzké spolupráce mezi Kriminologickým ústavem Praha a pedagogy policejních škol MV. Podstatnou část spolupráce tvoří především proškolení témat, která se stanou v budoucnu součástí upravených vzdělávacích programů. Získáním nových znalostí a dovedností ze strany pedagogů tak bude zajištěno odborné a kvalifikované vedení výuky v následných kurzech.

Ve stádiu příprav je nový kurz další odborné přípravy, ve kterém by policisté zařazení jako psovodi-specialisté získávali znalosti a praktické dovednosti v rámci kriminologicko-technické činnosti na místě vzniku požáru a jeho okolí. Dovednost, získaná v navrhovaném specializačním kurzu, by měla opravňovat jeho absolventa-psovoda k odběru stop v případě nepřítomnosti kriminologického technika, po dohodě s policejním orgánem, kdy hrozí změny důkazní hodnoty stop z důvodu časové prodlevy.

Nezbytným krokem k realizaci kurzu je proškolení pedagogů, kteří se na vzdělávání v této oblasti budou podílet. Jedná se o učitele kriminalistiky z VPŠ a SPŠ MV v Holešově a Vyšší policejní školy MV v Pardubicích. Školení se uskutečnilo ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově ve dnech 5. – 6. 10. 2010. Škola v Holešově poskytla materiálně-technické zabezpečení. Do vymezených prostor v areá-

Natáčelo se i ohledání místa činu požáru v bytě

lu školy byl dopraven vrak osobního vozu. Byla zhotovena konstrukce bytové jednotky, která sloužila k simulaci obývacího pokoje v panelovém domě na sídlišti.

Dne 4. 10. 2010 se umístily podle pokynů kpt. Mgr. Veroniky Sekyrové z Kriminologického ústavu Praha na obou „místech činu“ stopy. Za asistence Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje došlo k podpálení automobilu pomocí akceleryntů. V bytové jednotce došlo ke vznícení papírů od hořící cigarety. Požáry byly následně uhašeny. Na oba případy byla zpracována podrobná legenda.

Následující den začalo vlastní školení učitelů kriminalistiky. Mgr. Milan Bandas z Kriminologického ústavu Praha seznámil přítomné s programem a cíli školení. Teoretickou část odprezentovala kpt. Mgr. Veronika Sekyrová. Doplnil ji kpt. Bc. Libor Netopil z Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje. Výuka byla zaměřena na právní úpravu, spolupráci mezi Policií ČR a HZS a zejména na postup při ohledání místa činu, využití služebního psa při vyhledání stop (akceleryntů), zajištění stop včetně příslušné dokumentace.

Odpoledne probíhalo praktické zaměstnání. Byla vytvořena výjezdová skupina, ve které každý z učitelů plnil úkoly podle přidělených funkcí. Učitelé byli seznámeni s legendou a na základě této legendy si volili postup při ohledání místa činu. Všichni museli předvést praktické zajištění stop na požářišti a v jeho okolí, včetně zhotovení kriminologické dokumentace. Zvláštní pozornost se věnovala zajištění stop, které služební pes označil jako stopy po akceleryntech. Celý průběh se natáčel na videozáznam.

Poslední den se promítal videozáznam z praktického cvičení a vyhodnocoval se postup jednotlivých učitelů. Každý měl možnost se k zaměstnání vyjádřit, hodnotit klady a zápory. Na závěr museli učitelé prokázat své teoretické znalosti formou didaktického testu. Všichni učitelé splnili podmínky pro získání osvědčení o absolvování školení.

plk. JUDr. Milan VICHLEND, Ph.D.
vedoucí PO kriminalistiky
Foto SPŠ a VPŠ Holešov

Na závěr učitelé kriminalistiky dostali didaktický test

KRAJSKÁ KONFERENCE v Sokolově propojila všechny subjekty v oblasti prevence kriminality

Zástupci ministerstva vnitra, Karlovarského kraje, neziskových organizací, policejní preventisté i učitelé z celého regionu měli díky I. krajské konferenci prevence kriminality a rizikového chování, která proběhla v Sokolově, příležitost setkat se a vyměnit si zkušenosti v této oblasti.

Dvoudenní akce představila krajský program prevence kriminality, projekty Policie ČR zaměřené na seniory i školy, bezpečnost ve městech nebo na case management. „Součástí krajské koncepce prevence kriminality je program, díky němuž mohou obce prostřednictvím kraje žádat o dotace od ministerstva vnitra například na městské kamerové systémy nebo sportovní areály. Od roku 1996 obce na takové a další projekty získaly téměř 40 milionů korun. Pokud bych měl nějaké z finančně podpořených aktivit jmenovat, byl by to třeba rozsáhlý projekt nazvaný Bezpečné město, který byl zahájen v Sokolově, nový skatepark v Bochově nebo projekt na osvětlení vybraných míst v Horním Slavkově. V letošním roce se plánuje například vybudování veřejného sportoviště v Jáchymově,“ uvedl náměstek hejtmána Karlovarského kraje Miloslav Čermák.

V hlavním bloku konference se hovořilo o realizaci prevence kriminality Karlovarským krajem, o strategických dokumentech, dotačních titulech a aktivitách kraje v oblasti prevence kriminality. „V letošním roce Karlovarský kraj poprvé dal možnost organizacím zabývajícím se prevencí získat finanční prostředky na projekty sekundární či terciární prevence, realizované na území kraje. Celkem tak bylo rozděleno 200 000 Kč,“ informovala mimo jiné účastníky konference v prezentaci krajská manažerka prevence kriminality Karlovarského kraje Šárka Benešová.

Hovořilo se také o činnosti probační a mediační služby orientované na práci s mladistvými, u nichž je zahájeno trestní stíhání a jejichž trest by se dal řešit například uložením společensky prospěšných prací. Během workshopu neziskovek nastínila sdružení působící na území regionu rozsah své činnosti a služby, které poskytují. „Pracujeme s dětmi i celými rodinami, provozujeme nízkoprahový klub pro děti od 6 do 15 let a v současnosti se snažíme nabídnout odlišné aktivity pro mladší děti od činností pro ty starší, které potřebují jinou náplň volného času,“ vysvětlila Jana Kotounová z obecně prospěšné společnosti Útočiště v Chebu.

O novém přístupu k udělování finančních prostředků na projekty prevence kriminality informovali účastníky konference zástupci Ministerstva vnitra ČR. „Od příštího roku se v rámci programů prevence kriminality výrazně omezí investiční prostředky na kamerové systémy, skateparky a hřiště a budeme podporovat specificky zaměřené programy, především systém včasné intervence a navazující projekty. Vítáme inovativní přístupy v projektech cílených na sociálně vyloučené komunity, orientovat se budeme také na programy řešící domácí násilí či obchod s lidmi,“ uvedla ředitelka odboru prevence kriminality MV ČR Jitka Gjuríčová. Ocenila rovněž aktivní snahu Karlovarského kraje sblížit prostřednictvím konference všechny subjekty v oblasti prevence kriminality, aby si vzájemně mohly nabídnout své služby a upozornit na služby nové.

V závěru konference byla řeč o užívání a zneužívání drog v prostředí školy a o možnosti pomoci školním preventistům prostřednictvím projektů zaměřených na práci s rizikovými skupinami dětí, které jsou v bezprostředním kontaktu s legálními i nelegálními drogami. Svůj projekt interaktivních kurzů na téma ochrany zdraví a bezpečí dětí školního věku představila také asociace Záchraný kruh.

Krajský úřad
Karlovarského kraje

DOKONALÁ SOUHRA pracovních partnerů

Policejní psovod pprap. Heřman se svým psem Denny předvedl, že jsou dokonalé sehraný tým. Ve čtvrtek 21. října 2010 krátce před sedmnáctou hodinou byl vyslán

Nprap. Vít Heřman a Denny

Radost z dobře odvedené práce

pprap. Heřman se svým psem Denny z oddělení služební kynologie Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje do Kojeneckého ústavu v Plzni. Sociální pracovnice totiž prostřednictvím tísňové linky policie oznámila, že jim z vycházky, která probíhala v objektu ústavu, nevrátila 34letá cizinka své tříměsíční dítě. V ústavu poskytl zdravotní pracovníci psovodovi i dalším přivolaným policistům informace směřující k ženě a jejímu dítěti. Policisté se především soustředili na popis ženy a kočárek, ve kterém dítě odvezla. Sociální pracovníce jim také sdělily doručovací adresu cizinky. První cesta psovoda tedy vedla do jedné ulice v Plzni, kde si žena přebírala poštu. Šetřením na místě však bylo zjištěno, že tam pouze občas dochází, ale zdržuje se v lesním porostu nad Radčicemi nedaleko zámku ještě s dalšími bezdomovci.

Psovod se služebním psem se tedy přesunul do zalesněné oblasti začínající za obytnou zástavbou v Radčicích a končící u panelového sídliště Vinice. Dle místní znalosti věděl, že bezdomovci vyhledávají právě místa zrušených zahrádek nad zámečkem, kde jsou polorozpadlé dřevěné chatky, které jim skýtají dobrý úkryt. Po dvou hodinách našel místo, kde se žena s děckem schovávala. Na jedné z opuštěných zahrad měla rozložený stan, ve kterém bylo dětské oblečení a potřeby pro dítě dle popisu pracovníků ústavu. Ve stanu se však nikdo nenalézal. Proto tedy znovu začal s Dennem propátrávat nejbližší okolí a po několika minutách se opět vrátil ke stanu, kde ženu i dítě našel. Po dvou hodinách pátrací akce bylo tedy dítě nalezeno v pořádku a předáno zpět do Kojeneckého ústavu. Tento případ je příkladem dokonalé souhry policejního psovoda a jeho služebního psa při nasazení do akce, na jejímž závěru byl v krátkém čase hledaný kojeneček nalezen.

nprap. Hana JEHLÍKOVÁ
KRP Plzeňského kraje

Před poštou policisté shromažďují co nejvíce informací

TAKTICKÉ CVIČENÍ IZS v Ostravě

Tri desítky moravskoslezských policistů se koncem října zúčastnily taktického cvi-

čení složek Integrovaného záchranného systému. Cvičení k prověření postupu při nálezů předmětu s podezřením na přítomnost toxických látek proběhlo v objektu České pošty v Ostravě-Přívoze. Svým námětem bylo v posledních třech letech ojedinělé.

Vzhledem k tématu cvičení byla velitelem celého zásahu určená osoba z Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje.

Mezi zúčastněnými složkami byli i policisté. Jejich úkoly jsou jednoznačně dané. Okamžitě po přijetí hlášení o nálezů neznámého prášku v balíku na poště, což bylo po 11. hodině, vyjeli na místo první policisté z obvodního oddělení. Jednalo se o mimořádnou událost, a tak se k objektu sjelo na třicet policistů nejen z pořádkové a kriminální policie, ale rovněž například i specialisté z oboru kriminalistické techniky a expertiz krajského ředitelství.

Policisté neprodleně uzavřeli místo, kde mělo dojít k nálezů podezřelé látky, a také okolí. Evakuovali osoby z místa nálezů a zajišťovali, aby do vytyčené zóny nebyl nikdo kromě zasahujících osob vpuštěn. Zároveň zjišťovali údaje o lidech, kteří se poblíž místa nálezů a samozřejmě v jeho těsné blízkosti pohybovali. Důležité byly i údaje o osobách, které přišly do kontaktu s podezřelým balíkem. To je důležité pro další úkony v případech potvrzení, že se jednalo o nebezpečnou látku. Mezi další činnosti policie patřilo – v součinnosti s dalšími složkami Integrovaného záchranného systému – převezení zajištěného podezřelého materiálu na určené místo.

Obdobná cvičení jsou velmi důležitá pro zdokonalení koordinace postupu všech složek Integrovaného záchranného systému. Policisté, hasiči i zdravotníci pracují jako tým, přičemž každý člen týmu musí znát svou úlohu. Doufáme, že uvedené tři složky nebudou muset zasahovat při obdobné ostré akci, ale pokud ano, musíme mít jistotu, že jsme připraveni účinně zasáhnout.

por. Mgr. Soňa ŠTĚTÍNSKÁ
Foto archiv P ČR

V BRNĚ PŘIPRAVUJÍ ADVENTNÍ KONCERT

Předvánoční a vánoční doba s sebou přináší výjimečné chvíle plné nevšedních zážitků. Ty nemusí být nutně spojeny pouze s radostí z očekávaných vánočních dárků. Už tradičním vyvrcholením roku je pro policisty Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje Adventní koncert

Hudby Hradní stráže a Policie České republiky. Ten je po několik let společným dílem jihomoravských policistů, strážníků Městské policie Brno a členů Sportovního klubu policie Kometa Brno. V loňském roce dostal již tak nevšední koncert nový rozměr. Špičkové hudební těleso koncertovalo v nevšedních prostorách baziliky Nanebevzetí Panny Marie na brněnském Mendlově náměstí. Předvánoční kulturní zážitek spojuje myšlenka pomoci a sounáležitosti.

Pod překrásně nazdobeným vánočním stromem každým rokem darují účastníci koncertu obrovské množství dárků pro klienty azylového zařízení pro matky s dětmi Domova Svaté Markéty. Slavnostní a sváteční atmosféru koncertu pak násobí i ocenění nejlepších policistů, strážníků a sportovců.

Letošní koncert, který bude uprostřed prosince znovu hostit bazilika Nanebevzetí Panny Marie, dostal do vínku další unikátnost. Hudba Hradní stráže a Policie České republiky bude v předvánočním čase koncertovat pouze ve dvou chrámech. Po brněnském koncertu se špičkové české hudební těleso představí také v prostorách pražské Svatovítské katedrály.

por. Bohumil MALÁŠEK
Foto kpt. Jaroslav UHER

Adventní koncert Hudby HS a P ČR v prostorách baziliky Nanebevzetí Panny Marie v loňském roce

Poslední dobou přibývá na silnicích nevidaných variant motorek. Nablýskaných stříbrně i zlatě nerezovými kovy u obnažených srdcí motorů, výfukových rour, různě rohatě vyvedených řídítek. Se sedadly vysoko nad vozovkou i těsně nad asfaltem. V celistvých – přepestře vybarvených – kapotážích s nejdokonalejšími tvary pro ideální aerodynamiku, tedy obtékání stroje prudce prořezávaným okolním vzduchem.

S HITEM VOZOVÉHO PARKU NA KONCI ŽIVOTA

Laik se stále dívá a zírá. Mnohdy též s libostí, protože se jedná zřetelně o pěkné, moc estetické výrobky. A tyhle motorky, jak mívaly od hodně dávných časů „mutace“ s pevným postranním přívěsem, chcete-li s navařeným vozítkem („poanglicku“ se sajtkárou, resp.: osazeno side car), tak se zjevují i dnes ve verzích až impozantních trojkolek.

Na rozdíl od někdejšího velorexu, kdysi – opěvovaně – též v provedení džínovém, s dvojicí kol vpředu a s jednou „obručí“ vzadu, bývá dnešní trojkolová krasavice na obráceném trojúhelníku. Tedy se sólo kolem na předku a vzadu na stabilizující dvoukolové nápravě.

Jelikož potom vývoj dopravních, ale vlastně všech existencí zpříjemňujících, obohacujících prostředků kráčí nezadržitelně vpřed, zjevily se – záhy i v běžném silničním provozu – čtyřkolky. Dalo by se také vyslovit dvoustopý motocykl, tělo jaksi tradiční motorky, kolečka jako z malého automobilu.

A dostáváme se k podstatě věci (výše uvedené nechtělo být radou k náročnějšímu vánočnímu dárku).

Novodobí, současní, modně oblíbení parťáci v dopravním ruchu jsou lehčí

jak andělé, přitom zhusta silní jako pekelníci. Technika jízdy na takových motorových „vozidlech“ chce – hodně nutně – dobře nacvičené přístupy a „grify“. Nevyzkoušená „kaskadérství“ se osudově nevyplácí.

Motorový oř s výbušným zrychlením je hned na zadním kole, nebo naopak rázem, při předním přibrzdění, na nose. Čtyřkolka na kruhovém objezdu, nebo na odbočce z něj, dovede být okamžitě jednostopou mašinou se „sajtkou“ na pravé, či na levé straně v mížku „v luftu“.

A rovněž se může stát něco obdobného tragické nehodě Janka Rajtíře (4 dny před 24. narozeninami) v létě 2007, krátce po pravém poledni v Pardubickém kraji:

Spolu s přítelkyní Monikou (22) – jména jsme pozměnili, pozn. red. – si vyjeli na čtyřkolce E-TON VECTOR ST VXL-250, zapůjčené z Rajtířovic rodinného podnikatelství, pokochat se krajinou.

Jeli hodně rychle, možná se Honza chtěl i trošku před Mončou předvádět. Ostatně dlouhá rovinka k tomu přímo vybízela. Na jejím konci čekala mírná „meza“, takový jakoby „hupíček“.

Když se na něj svižně ujíždějící čtyřkolka vyhoupla, následovalo odlehčení stroje. Dobře 10 metrů vozítko téměř letělo, plulo ovzduším. Pohybovalo se v mimořádně mírném, slabém kontaktu s vozovkou a poté čekala sotva zratelná levotočivá zatáčka, spíš nenápadné zahnutí silnice.

Teprve tam motorka na čtyřech kolech plnou vahou dosedla zpět na povrch silnice. A to už byla pravou stranou na krajnici. V tu chvíli mladý muž u řízení již nedokázal se vzniklou situací nic udělat. Odstředivá, setrvačná síla jím a spolujezdkyní neodvratně udeřila o první vzrostlý strom, o překážku v cestě nadále nekontrolovatelného směřování...

Mladík utrpěl těžké zranění, kterému na místě podlehl. Jeho milá vypadla z nehody rovněž s těžkými úrazy (zejména břicha), záchranáři s lékaři však její život spasili.

Následným šetřením nebyla objevena žádná technická závada na čtyřkolce. Zjistilo se, že řidič nevlastnil příslušné řidičské oprávnění...

/ki/

Foto archiv P ČR

Tati,“ ozval se chlapec, „proč tu ještě není máma?“

Pan Kubišta neměl náladu vysvětlovat, že pošta se musí roznášet i o Vánocích, že lidé čekají na dopisy a pozdravy, a že při tomhle svátečním dnu se každý snaží doručovatelku trochu zdržet, nabídnout jí alespoň kousek cukroví nebo kávu, a tak místo, aby byla doma ve dvě odpoledne, přijde nejdřív ve čtyři.

Husa v troubě potřebovala podlít, dosud nebyl ozdobený stromček a obalování kapra je zatracená piplačka, při které se vajíčko se strouhankou lepí na prsty jako kliš...

„Hergot,“ pravil otec nahlas, „copak já vím? Kdybys mně radši trochu pomohl.“

Za okny tiše padal sníh a pomalu se šerilo. V půl páté napadlo Kubištu, že tohle už není jenom tak, kde vlastně ta Marie vězí?

O deset minut později zaštkel před dveřmi pes. Paní Kubištová si ho pravidelně brávala na roznášky s sebou, dodával jí trochu odvahy, zvlášť když se zdálo, že má ve velké služební kabele příliš mnoho peněz. Kazan byl věrný rozvážný tvor a ještě nikdy jí neutekl.

Opuštěný pes lálel před zahradní brankou a Kubišovi se vytratila z tváře barva. Křikl na syna: „Počkej, za chvíli se vrátím,“ popadl zimník a vyběhl ven.

Okna venkovských chalup svítila, vločky se třpytily ve světle lucerny na návsi a pod nohama krupal sníh. Kazan pádlil do tmy a Kubišta supěl v jeho stopě. Přibližně půl kilometru za vsí, na okraji zaváté silničky spojující Benici s Vysokou Lhotou, ležela žena. Ruce měla rozhozené na sněhu, z dokořán otevřené pošťácké tašky byly všude kolem rozházeny lístky, účtenky a dopisy.

„Marie!“ zařval Petr Kubišta, ale odpovědělo mu jen tiché kňučení zděšeného psa.

Čas na operačním středisku byl zaznamenán na okraj širokého magnetofonového pásku s monotónní pravidelností. Sedmnáct

hodin, osm minut, padesát vteřin, sedmnáct hodin, devět minut, přesně...

Další stopa nahrála zvonění telefonu, cvaknutí sluchátka a hlas operačního důstojníka: „Tady bezpečnost, tísňové volání.“

Pan Kubišta zalykavě oznamoval svou hroznou zprávu a my s poručíkem Velkem jsme se chystali k výjezdu. Vánoční služby bývají zpravidla klidné, ale na nás vyšla výjimka.

Na stěně visela veliká mapa okresu, a když operační zaškrtl místo jen maličký kousek od Benice, sevřelo se mi srdce strachem.

„Pošťáčka,“ řekl, „je zřejmě mrtvá.“

Automobil vyrazil a šlehal kolem sebe záblesky modrého světla. Ve stoupání za řekou jsme narazili na sanitku beznadějně uvízlou mezi ledovými mantinely. Poručík zastavil, naložili jsme doktora s jeho klasickým kufříkem a pokračovali dál. Já sám jsem se nikdy nenaučil dobře jezdit na sněhu a velmi obdivuji každého, kdo to dovede. Velek hnál auto do zatáček pod plynem a hladce vyrovnával průběžné smyky, podobně jako zkušený lyžař klouže mezi slalomovými brankami. Bez větších problémů jsme vyjeli nahoru na kopec, Benice ležela v údolí a vypadala jako vesnička z kreslených pohádek, ničím se nepodobala místu zločinu.

„Tamhle,“ oznamoval starosta Pekař, který nás čekal pod lucernou na návsi a ukázal cestu ke Lhotě.

„Sanitka ještě nepřišla.“

„Doktora máme s sebou,“ řekl Velek a rozjel se naznačeným směrem. Když se v záři dálkových reflektorů objevila skloněná postava, ztlumil světla a zastavil. Doktor vyskočil do sněhu v polobotkách a doběhl k ženě, jejíž hlavu měl pan Kubišta na klíně. Po chvíli, která se zdála strašlivě dlouhá, se zvedl a volným krokem sevracel ke služebnímu autu. Na nevyčtenou otázku odpověděl jen zavrtěním hlavy.

Kriminalista ve velkém městě má jistou výhodu v tom, že většina vyšetřovaných případů představuje drama cizích lidí a snadněji si lze zachovat profesionální odstup. Já stál nad sousedem, s kterým jsem se téměř denně potkával na autobusové zastávce, jeho žena mi nosila poštu a s mou manželkou Veronikou chodívala do školy. Vánoční atmosféra jen náso-

bila tragiku celé situace, měl jsem tisíc chutí dřepnout si vedle Kubišty a brečet taky. Jenže to nešlo.

Vítr, který ukončil celodenní chumelenici, přinesl oblevu, sníh začínal tát, a pokud na něm zůstaly nějaké stopy, bylo zřejmé, že nevydrží do rána.

Velek rozsvítil hledáčky na střeše auta a pustili jsme se do práce.

Marie Kubištová přicházela od Lhoty, řetěz drobných šlépějí byl pravidelný, souběžně se brodil závějemí pes. Podařilo se nám najít místo, kde za kmenem starého kaštanu čekal vrah. Byly tam otisky jeho podrážek a několik rozmočených nedopalků cigaret značky Sparta. Velek se pokusil stopy odlít, já obcházel místo ve zvolna se rozšiřujících kruzích. Příkop, v němž pod sněhovou vrstvou bublala tekoucí voda, zdupaná cesta a kus vytržené zakrvácené látky. Drobné krůpěje krve za sebou pachatel nechával i během ústupové cesty přes pole k silnici, malý chundelatý Kazan mu nedával pokoj až k místu, kde ležel klacek, kterým ho nakonec vrah zbil a odehnal.

Poručíku Velkovi se podařilo všechno vyfotografovat dřív, než se začali scházet sousedé a místo dokonale pošlapali. Tělo mrtvé poštovní doručovatelky jsme naložili na nosítka a odnesli do kostela, neboť pohřební vůz by po nepospané silnici do kopců nevyjel. Na docela malou chvíli jsem se zastavil doma, Veronika přijala naše dokonale zkažené Vánoce s odevzdaností hodnou obdivu. Když jsme se s Velkem vrátili zpátky do města, bylo už pozdě a ve většině oken dávno pohasla záře svící a prskavek.

Kancelář mírně voněla purpurou rozsypanou na krytu ústředního topení, ale to bylo ze sváteční atmosféry všechno. Krajský vyšetřovatel Malásek seděl obkročmo na obrácené židli a sepnutými rukama si podpíral bradu. Do protokolů, které jsme v noci sepisovali, se ani nepodíval. O všem si nechal referovat ústně.

„Takže tam na ni čekal...“

„Jo, a dost dlouho. I kdyby si zapaloval jednu cigaretu od druhý, tak nejmíň dvacet minut.“

„Byl určitě sám?“

„Ano.“

„Jak se dostal pryč?“

„Stopy končily u silnice, řekl bych, že tam měl auto.“

„Ale serpentiny byly nesjízdné.“

„Ne tak docela. Sanitka se sice nahoru nevyškřábala, jenže my vyjeli. A dolů to bylo lehčí.“

Major vstal a začal přecházet po místnosti.

„Co si o tom myslíte vy?“ zeptal se.

„Normální loupežný přepadení,“

POŠTA

navrhl Velek. „Takových už jsme tu pár měli. Když zjistil, že ji praštil víc, než chtěl, tak se poplašil a utekl.“

„Ba ne,“ řekl jsem. „To se mi nezdá.“

„Proč?“

„Protože to bylo připravené. Dovedu si možná představit, že někdo něco podobného udělá bez rozmyslu, jen tak z náhlého popudu. Ale tenhle se předem přichystal a číhal. Musím se ptát proč. Dvakrát do měsíce se roznášejí důchody, občas se vybírá inkaso za elektřinu nebo se naopak vracejí přeplatky. To jsou dny, kdy u sebe může mít pošťáčka dost peněz. Nic z toho ovšem nevychází na čtyřiaadvacátého prosince. Skoro bych řekl, že je to v celém roce na přepadení doručovatelky ten nejméně vhodný den.“

Kapitán Kavan příkryvoval vcelku souhlasně a major Malásek se konečně zase posadil.

„Pokračujte,“ pravil.

„Řekl bych, že asi šlo o jiný motiv než o peníze.“

„Dobrá,“ souhlasil Malásek. „Můžeme tedy sestavit vyšetřovací verze.“

Na černé tabuli, kterou jsme běžně používali na zapisování drobných vzkazů, se objevily tři základní směry budoucího vyšetřování. První přeci jen uvažoval o přepadení loupežném, druhý hledal původ vraždy v rodinných a osobních vztazích paní Kubištové, třetí počítal s motivem zločinu v poměrech na pracovišti.

Byl Boží hod vánoční, lidé usedali ke svátečně prostřeným stolům a my vyrazili do terénu.

Místní a osobní znalost – to je úřední termín, který měl v podstatě znamenat, že poměry na vesnici, kde bydlím, dokonale ovládám. Přesto byl spíš opak pravdou. Kubištovi mi vždycky připadali jako tiché a vyrovnané manželství, on byl textilák a pracoval ve městě, ona ochotná a usměvavá pošťáčka. Jejich osmiletý Petr se ničím nelišil od stejných starých venkovských kluků.

„Co víš ty?“

Moje manželka Veronika byla pochopitelně mnohem informovanější, a tak jsem začal s vyptáváním doma.

Paní Marie byla místní, za svobodna se jmenovala Kábrtová a nadlesní byl její strýček. Poslouchal jsem holčičí příhody z místních tancovaček a vyprávění o prvních veselých i hořkých láskách. Mladý Horáček, který se později stal mechanikem v zemědělském družstvu, se kvůli ní mnohokrát popral, a protože to byl chasník téměř dvoumetrový, téměř vždycky zvítězil. Už už se zdálo, že je ruka v rukávě, že si obrovitý montér odvede svou vyvolenou domů, jenže pak došlo k definitivní roztržce, Marie se seznámila s panem Kubištou a odmítnutému Horáčkovi nezbylo než se smutně opíjet v hospodě pana Houdka. Vydržel to skoro půl roku, ale podle úsluví o tom, že na každý hrnec se najde poklička, ho odtamtud vytáhla Houdkova dcera Božena. Dneska mají spolu dvě děti a Horáček je téměř abstinent.

„To je zajímavé,“ řekl jsem.

Vyptávání mimo domov bylo trochu obtížnější, přijít například k Horáčkům na návštěvu s dotazem, zda má pan tatínek na dobu vraždy nějaké alibi, bylo vzhledem k výbušné povaze zemědělského mechanika poněkud riskantní. Nicméně venkovský program štedrých dnů má svá zaběhnutá pravidla, zdejší pánové si zvykli doma moc nepřekážet, takže se snadno prokázalo, že Horáček hrál odpoledne hokej na zamrzlém rybníku a v době vraždy seděl v hospodě. Na rozdíl od kamarádů vypil jen dvě piva, a pak už si kazil žaludek limonádou. Navíc jeho tlapa, tuším šestačtyřicítka, rozhodně nepasovala do mnohem menších šlápějí, které jsme našli na místě činu.

„A co manžel?“ zajímal se kapitán Kavan, avšak to byla také slepá cesta. Kubišta byl doma, což mu dosvědčoval nejen syn, ale i sousedka, která si přišla vypůjčit nějaké koření do vánoček.

Pátral jsem tedy po starých rodových nenávistech, povídal si s kronikářem, navštěvoval stařečky, a během týdne jsem se toho o vesnici dozvěděl víc než za předešlá léta.

Bylo to bezesporu zajímavé, ale k řešení případu mě to nepřiblížilo ani o centimetr.

Snad jediné, co mohlo mít nějaký význam, bylo vyprávění paní Pekařové, vedoucí benické pošty.

„Myslím, že Maruška měla v poslední době nějaké starosti.“

„Doma?“

„Ne, to ne.“

„Tak jaké?“

„Těžko říct. Mluvila v náznacích, jako že narazila na něco moc vážného a neví, co si počít. Pochopitelně, chtěla jsem vědět, o co jde, zlobila jsem se, když už se něco nakousne, tak se to má taky dopovědět. Jenže ona říkala, že nemůže, prej to není jen její věc. Ale trápilo jí to, to vím určitě. Den před tím neštěstím jsme si tu odpoledne daly pár skleniček, trochu jí to rozvázoval jazyk, začala mluvit o nějaké sázence, která nebyla proplacená v Praze, a i když šlo jen o třicet korun. Byl to prý vrchol ledovce. Nebylo mi moc jasné, co má na mysli, jenže v tu samou chvíli se objevil starý Kábrt, přinesl vánoční stromky a už na žádné povídání nedošlo.“

S takto hubeným výsledkem jsem se dostavil na vyšetřovací poradě, ale major Malásek mě vyslechl velmi vážně.

„Už jsem na to taky myslel,“ řekl pomalu.

„Trochu si ten úřad proklepeme.“

„Venkovskou poštu?“ zeptal jsem se nevěřícně.

„Venkovskou ne. Tu hlavní.“

Hospodářská kriminálka je tvořena poněkud zvláštní skupinou lidí, pečlivých úředníků, kteří v tichu kanceláří čelí zločinu s klovými rukávy na předloktích. Jsou nenápadní, tiší, ale velice důkladní. Obsadili jednu z místností klášterecké pošty, týden se prohrabovali neuvěřitelnou horou papírů a účtů, potom předložili výsledek.

Výdaje, příjmy, inkasa i peněžní poukázky, to vše klapalo do haléře. Až na jednu maličkost, na statistiku srovnávající tento poštovní úřad s jinými, které měly podobný počet odboček a obyvatel.

„Sázky sportky a sázky jsou tu víc jak o polovinu nižší, než by se dalo předpokládat,“ řekl šedivý úředník.

„Cože?“ major Malásek téměř vyletěl ze židle. „Kolik ten rozdíl dělá?“

„V průměru tak devadesát až sto tisíc týdně.“

Nutno poznamenat, že nikoho z nás ani na okamžik nenapadlo, že by snad náš okres méně holdoval hazardu a hravosti, než jiná místa v republice, každému bylo jasné, že je to podvod jako hrom. Poměr vybraných peněz k vyplaceným výhrám byl tehdy ve sportce přibližně dvě ku jedné, čistý zisk ze zadržených tiketů dělal tím pádem asi dvě stě tisíc měsíčně, dva a půl milionu za rok.

„Jak jste to měl v tom vašem hlášení?“ usmál se na mne Malásek.

Ocitoval jsem výrok paní Pekařové téměř doslova: „Den před tím neštěstím se doručovatelka zmínila o třicetikorunové sázence, která nebyla proplacená v Praze a představuje asi vrchol jakéhosi ledovce.“

Teď ta drobná poznámka získala svou logiku. Případné výhry z neodvedených tiketů mohly být proplaceny zase jenom v našem okrese, nikam jinam se druhá část sázence nedostala.

Marie Kubištová na trik přišla, jenže místo, aby podvod oznámila, pokoušela se malér urovnat bez policie. Marně. Šlo o příliš mnoho peněz.

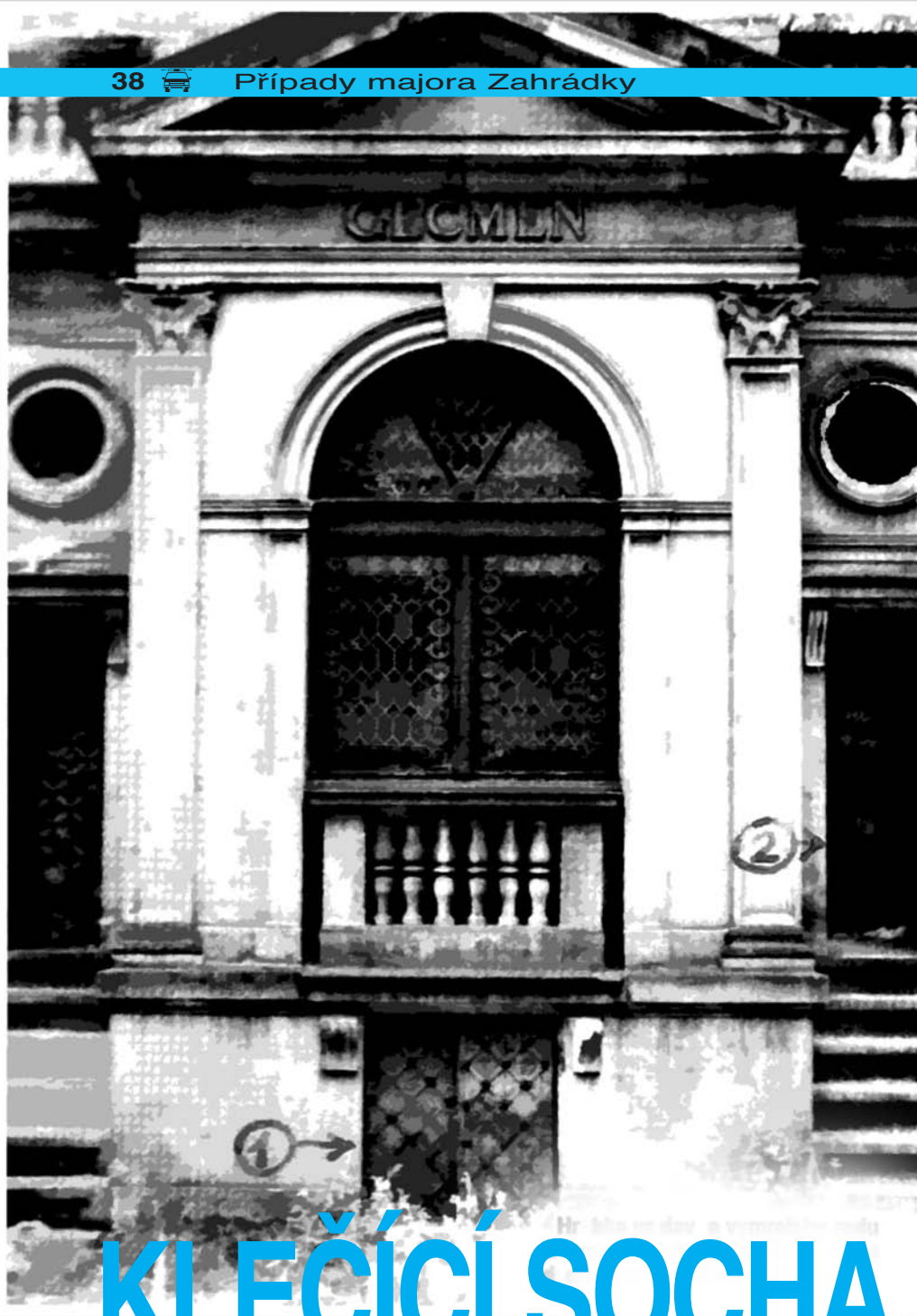
O den později byl zadržen vedoucí okresní pošty jistý Kamil Veverka a dvě úřednice, které mu pomáhaly. Otisky jeho bot se hodily do šlápějí na sněhu, krev odpovídala skvrnám a slinám na cigaretových nedopalcích, jizva na lýtku svědčila o nedávném pokousání psem a v šatníku byly nalezeny kalhoty se stejně vytrženým kusem látky.

Blížil se konec ledna, sněh poněkud předčasně roztál a kraj se beznadějně propadl do všudypřítomného bláta.

Když o půl roku později stál bývalý šéf pošty před soudem, tak prohlásil, že si Marie Kubišová svůj osud zavinila sama. Neměla na něm chtít, aby se vším skoncoval zrovna v době, kdy tak velmi potřeboval peníze.

Prokurátor nepokládal za nutné podobnou poznámku komentovat a Kamil Veverka byl odsouzen na patnáct let. Vesnice přijala rozsudek s rozpaky, myslím, že všem se zdál příliš nízký. Čas však běžel dál, poštu nosila jiná doručovatelka a dříve kamarádský pes Kazan, s kterým se coudal po návsi jeden malý osířelý kluk, se stal útočným a nepřátelským k celému okolí. Po pravdě řečeno, ani jsem se mu moc nedivil.

**Vzpomínky jihočeského kriminalisty
zaznamenal Antonín JIROTKA**

KLEČÍCÍ SOCHA byl nebožtík

Dva roky trval seriál o případech majora Zahrádky, policejního vyšetřovatele a někdejšího esa pražské mordparty. Zakončíme ho zajímavou kauzou, skrz naskrz bizarní, až děsivou, třebaže vůbec nešlo o krvavý zločin...

Co na tom? Vždyť z předchozích dílů dobře víme, že každému, jenom trochu podivnému úmrtí se Zahrádka a spol. věnovali se stejnou odpovědností, jako kdyby šlo o vyšetřování vraždy. Navíc kauza muže, který se jmenoval Heintl, podivnostmi přímo oplývala. „Stáli jsme na prahu určité záhady. A bylo věcí naší stavovské cti, jestli případ založíme do šuplíku, nebo se ho pokusíme objasnit do všech detailů,“ začal bývalý vyšetřovatel slibně.

Poslední varování

Pro lepší pochopení roztáhlé smyčky událostí případu Heintl nám poslouží čtyři chronologicky sestavené momentky.

Září 1958: V kanceláři personálního náměstka bylo ticho. Spíš lítostivé než zavilé. Nakonec muž v obleku a za pracovním stolem promluvil: „Ádo, já vím, že to nemáš lehký. Že jsi měl svou paní

Stará hrobka připomínala svými rozměry malou vilu. Postavili ji Gecmenové, bohatý rod pražských patriciů. Ale nějak se zapomněli starat o potomstvo, nebo je bouřlivá doba XX. století vyšťvala do světa. Pro Prahu jako by vymřeli, jen ten jejich chrám smrti zůstal stát – a skrýval děsivé tajemství.

moc rád – a teď když umřela, tak se ti zdá, že život je k ničemu. Ale to je omyl. Svět může bejt pořád hezkej...”

Áda se ale neměl k odpovědi. Neprotestoval, neomlouval se, ani nesliboval, jenom seděl jako hromádka neštěstí. Jenomže poslední neomluvená směna, kterou tu právě řešili, nebyla zdaleka Ádova jediná.

Náměstkův hlas proto otcovsky zpřísněl: „Koukej se dát dohromady a hlavně už konečně přestaň chlastat. Máš pár let do důchodu, tak neblbni. Jestli budeš zase bulačit, nebo jestli přijdeš do práce nalitej... Rozumíš? Ber to jako svou poslední šanci!”

Áda, muž s hubeným obličejem, kterému slova patřila, zamrkal očima zalitými slzami. „Jo. Děkuju. Spolehni se.“ Vydržel sekat dobrotu necelé dva týdny. Pak bohatýrsky propil celý víkend, který se mu jaksi protáhl až do úterka. Áda dostal další „poslední“ šanci: dostane nemocenskou, ale musí nastoupit léčbu své závislosti na alkoholu.

Setkání po letech

Květen 1961: Ulicí nedaleko žižkovské Viktorky se rozlehl výkřik radostného překvapení: „Ádo! Kde se tu, chlape, bereš?“ Dva muži si podali ruce. A jak už to bývá, šli oslavit nečekané setkání do nejbližší hospody.

Áda, muž s hubeným obličejem, vyprávěl starému kamarádovi, jak ovdověl, jak ho po smrti manželky omrzelo svět, pokud se na něj zrovna nedíval dnem skleničky... Všechno se proti němu spiklo, musel opustit městečko nedaleko Prahy, kde zanechal domek i zaměstnání...

„Ale na mně si neprijdou, rozumíš! Já jsem v pohodě!“ zachechtal se Áda – a bylo znát, že mu rumy stoupily nějak kvapem do hlavy. Venku svítilo sluníčko, vzduch voněl jarem, Áda se blahoslunně nechal od svého společníka pohostit.

„A kde vlastně bydlíš?“ zeptal se kamarád už na ulici. Áda trochu ztuhl, přesně řečeno přestal se lehce kymáčet ve svém alkoholickém opojení: „To bys mi snad ani nevěřil!“ vypadlo z něj. Poplácal svého hostitele po rameni a za chvíli zmizel ve spleti žižkovských uliček.

Půlnoční přízrak

Září 1961: Podzim měl začít až za dva týdny, ale ujal se vlády mnohem dřív pevnou rukou. Naváté listí kolem zdi olšanského hřbitova tvořilo úzký, pestrobarevný koberec, byla mlha, do půlnoci chyběla jen hodina... Ale penzistka Matyjásková venčila svou čtyřnohou Astičku, malého veselého podvrátáka, na liduprázdném chodníku beze strachu. Jednak to tu jako Žižkovanda důvěrně znala, jednak živí lidi jsou mockrát horší než ti mrtví...

Asi padesát metrů před Matyjáskovou šel nějaký divný mužský. Penzistka mu viděla jen záda, žádný mladík to asi nebude a podle

chůze přebíral někde v hospodě... Pak si Matyjásková všimla, že řemínek, na kterém Astičku venčila, se fence zapletl mezi nohy. „Počkej, takhle nemůžeš chodit,“ řekla dobrácky a sehnula se ke zvlíčení.

V tom Astička divně zavrčela. Trochu varovně, trochu s úlekem. Matyjásková se rychle vzpřímila. Bane, všechno je v pořádku, nikoho neviděla... Nikoho neviděla! Kam se poděl ten chlap, který tu ještě před pár vteřinami šněroval chodník? Táhlá ulice byla přehledná, ale prázdná... Kam zmizel? Copak přešel hřbitovní zeď? Co by tam dělal, mezi nebožtíky? Byl to člověk, nebo přízrak?

Staré kříže, které přesahovaly olšanskou zeď, náhle vypadaly o poznání děsivěji. „Asti, pojď,“ řekla Matyjásková zadrhlým hlasem. Strach z paničky přešel i na fenku, mazaly domů, co jim šel nohou stačilo.

Nebyla to socha!

Uplynuly tři roky. Tři měsíce vysokoškolských prázdnin jsou dost dlouhá doba, než aby si študák mezi volnem nestříhl nějakou tu placenou brigádu. Třeba i úklid na olšanských hřbitovech, proč ne, penízky jsou vždycky potřeba a lehká práce na čerstvém vzduchu ještě nikoho neutahala.

Skupinka mladých lidí se skutečně nehodlala samou vervou přetřhnout, víc je zajímalo sugestivní okolí. Študáci zabrousili taky mezi zdejší hrobky, ta jedna z nejstarších a největších je doslova lákala... GECMEN stálo na jejím průčelí. Dostat se tak dovnitř!

Brzy se ukázalo, že nic není nemožné. Staré železné dveře se daly odtlačit bez většího odporu. Dva nejodvážnější vstoupili dovnitř. Už brzy se z nich stanou svědci... Navenek se tvářili kurážně, ale dušička se v nich přece jen drobátko scvrkla. Uviděli oltář,

slamník s dekou a polštářem. Na klekátku si pomocí dřevěné desky udělal jídelní stůl, ještě tu ležela otevřená konzerva, nůž a lžíce. Za mramorovým katafalkem stály zhruba dvě stovky lahví od tvrdého alkoholu. Rum, vodka, ale taky značková whisky nebo drahý koňak.

„Jak jsme později zjistili, lihoviny pocházely z krádeží v okolních krámech. Nebožtík Adolf Heintl nebyl vyběravý, bral, co se dalo šlohnout, pil, co teklo... Heintl? On se nám totiž zvččnil, na jednu z náhrobních desek totiž vyškral své jméno, datum narození a zřejmě i datum smrti – 10. 9. 1961.

Místo činu odpovíдало sebevraždě, v tom se pro nás zřejmě žádný problém nerýsoval... Trochu nám dělalo starost poškození lebky na spánku, ale podle soudních lékařů mohlo jít o bolestivý úraz při nějakém nekontrolovaném pádu, které v žádném případě nemohlo vést ke smrti. Ale co dál?“

Zaváté stopy

Jak už bylo řečeno, mordparta znala pojem stavovské cti a pokusila se zjistit, kdo byl pan Heintl zač. Z Prahy nepocházel, zato muže stejného jména postrádali v jednom městečku na Mělnicku. Do manželčiny smrti žil tuctový, ale spokojený život. Jako vdovec rychle zpusťl: začal pít, vynechával směny, protialkoholní léčba

nebyla nic platná. Když přišel o zaměstnání, začal rozprodávat nábytek, půjčoval si po známých, nakonec zmizel...

„Praha poskytla Heintlovi anonymitu, dokonce i ubytování – hrobku rodiny Gecmenů. Střechu nad hlavou měl, pravda, ale jakou? Deprimující prostředí šlo nejspíš vydržet za krátkých letních nocí. Přisun jídla a pití měl z krádeží, v opileckém opojení – jak jsme později zjistili – nejspíš párkrát zahrál nočním chodcům strašidelné divadýlko na zdi hřbitova.

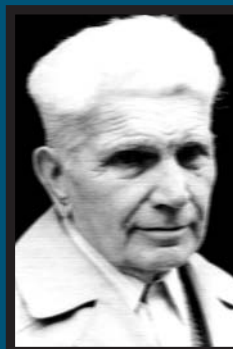
Ale stejně jako ubývalo slunečního světla, padala dolů Heintlova psychika. Kdo by taky bez úhony přestál ty hodiny mezi nebožtíky? Heintl měl jediné řešení – chlatal o to

víc. Cenné svědectví jsme získali od jeho letitého kamaráda, prý se poznali na vojně a nějaký čas jezdili na čundry.

Svědék Kvítek poprvé narazil na Heintla v květnu 1961, to prý byl Áda v pohodě. Pak se potkali začátkem září. Heintl byl zlitý, jak zákon káže, ale především se z něj stala psychická troska. Pohřížněný do vlastních myšlenek, prakticky nemluvil, jenom prý několikrát opakoval: *Oni na mě mluví...* Kvítek tenkrát nechápal, my jsme si už, v souvislosti s prostředím, kde Heintl žil a kde konzumoval alkohol, mohli domyslet ledacos.

Smutný konec jednoho života. No, příklad si z Heintla brát nebudeme, ale napít se snad můžeme!“ pozdvihl major Jaroslav Zahrádka, vynikající kriminalista a vynikající člověk, půllitr piva k přípitku. Čest jeho památce!

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Major
Jaroslav Zahrádka

Postupem času obstoupila oběsence téměř souvislá „pavučina“ a tělo, zejména hlava s oprátkou, se vahou prověsily

Na modlitebním klekátku vyrovnal Heintl vzorně, téměř obřadně svoje předměty

K Edwinovi a Julianovi Gecmenovým přibyl ještě jeden nebožtík

po jeho stranách seřazené náhrobní desky dlouhé řady Gecmenů, klekátko, poblíž něho zaprášená klečící socha...

„Ty vole!“ vyjekl náhle s úlekem jeden ze študáků. „Vidíš to samý, co já?“ Hrobku opouštěli o poznání rychleji, než do ní vstupovali.

Zátiší s viselcem

Bylo odpoledne 1. srpna 1964 a na pražská Olšana dorazila mordparta. „Pohled jako z hororu! V kapli hrobky, podotýkám, že rakve s nebožtíky stály o podlaží níž, napůl visel, napůl klečel v chuchvalci, nebo ještě spíš kokonu prachu a nachytaných kousčků napadaného stropního zdiva, oběšenec,“ vzpomínal i po letech na nevšední výjev vyšetřovatel Zahrádka.

Ke Gecmenům nebožtík určitě nepatřil, ale zabydlel se tu jako podnájemník vskutku dokonale. V jednom koutě měl proležený

Film POČTVRTÉ – A NAPOSLEDY?

Šetřnost bohatých je příslovecná, jaký proto div, že zazobaní američtí filmaři v čele s producentem a hercem Tomem Cruisem laskavě využili staronového pobídkového systému (díky němu se jim na konci natáčení vrátí část peněz, které v Česku utratili) a přicestovali do České republiky, aby tu natočili již čtvrtý díl série Mission Impossible. Praha tentokrát ovšem nebude hrát sebe samu, jako kdysi v díle prvním, a tak třeba i exteriéry na Vyšehradě ztělesní nějaké ruské město.

Také sám hlavní hrdina – agent Ethan Hunt, ztělesněný Tomem Cruisem, se objeví v převleku za ruského důstojníka, a dokonce mu na jeho mužnou tvář maskéři přilepili slušivý knírek. Ohledně děje, který čtyřka „Mise“ diváctvu nabídne, se však produkci filmu zatím daří tajemství držet pod pokličkou líp než některá tajemství státní: scénář zná jen pár lidí z nejužšího štábu a i představitelé menších rolí dostávají prý k dispozici jen svých pár stránek dialogů... Prosíchlá se ale – může to však být jen uměle a přímo produkci filmu vytvořená fáma – že ke konci filmu sám neprůstřelný Hunt zahyne a uvolní tak ruce některému ze svých agentských

kolegů, kteří by mohli převzít štafetu nejnepřůstelnějšího hrdiny. Mluví se o dvou: Jeremy Rennerovi a Joshi Hollo-wayovi, jehož hvězda vzešla skrze seriál Ztracení.

Po Praze, kde natáčení začalo v říjnu, se celá filmařská kavalkáda přesunula do Dubaje a potom se hlavní část děje natočí v Kanadě: konkrétně ve Vancouveru. Pre-

miéra je naplánována na prosinec příštího roku, přičemž produkce slibuje, že město Praha a její obyvatelé se za dobré služby dočkají nevšední odměny: ve zdejších kinech bude snímek promítnut o den dřív, než se odehraje slavnostní premiéra v samých Spojených státech. No řekněte sami, nebyl to pro Česko prokletě dobrý obchod? (jjv)

Televize DÍLKO K NAROZENINÁM

Po nepřehlédnutelném úspěchu seriálu Kriminálka Staré Město (jenž byl ovšem přes účast některých českých herců a hlavního scenáristy Alexe Koenigsmarka dílem jednoznačně slovenským), jen dodatečně a účelově vydávaným za cosi jako koprodukcí „bratrských“ veřejnoprávních televizí, nasadila Česká televize na nedělní obrazovky tentokrát výrobek doopravdy vlastní. Natočil ho podle vlastních scénářů Zdeněk Zelenka a zadělal si předem na jasný divácký úspěch tím, že do hlavní role obsadil umělkyni tak mimořádných kvalit, jakou je Jiřina Bohdalová. Herečky, jež se při síle dožívá osmdesátin!

Bylo až hanebné, jak na ni český film a televize pozapomínaly; když se na obrazovce objevila, pak jen ve starých pohádkách, pamětnických estrádních skečích a ve veselých vyprávěních z natáčení či neveselých příbězích z vlastního života. Pět dílů seriálu Ach, ty vraždy, které jsme teď s podzimem zhlédli, činí pozoruhodný výkon velké herečky neopakovatelným zážitkem. Škoda, že se do říjnové premiéry nepodařilo natočit všech zamýšlených a scenáristicky připravených sedm příběhů: poslední díly by měly spatřit světla obrazovek zřejmě někdy na jaře. Příběhy emeritní právničky doktorky Kalendové, jež se netradičním způsobem začne zapojovat do vyšetřování různých kauz, aby pomohla svému vnukovi a spasila ho před hrozícím vyhazovem od policie, nabídl napětí i humor, příjemné spočinutí – avšak i zamýšlení nad nelehkou dobou, v níž jsme nuceni žít.

Jiřina Bohdalová se ujala důstojného televizního úkolu s velkou profesionalitou a předvedla divákům pět ukázek zralého a bravurního herectví. Samozřejmě, že obklopena řadou předních českých herců, jež také nevidáme dnes a denně v tuzemských mýdlových operách, ale kteří si své role uvážlivě vybírají a pak jim věnují zralé řemeslo i prožitek. Jmenujme třeba Františka Němce, Josefa Dvořáka, Petra Kostku, Filipa Blažka, Jiřího Štěpničku... Zdeněk Zelenka patří ke zkušeným českým filmařům, ani on neseká své snímky poslední dobou jako Baťa cvičky, nespěchá s nimi – a na výsledku to je setsakra patrné.

(-ěk)

Kniha

TŘIKRÁT S DIVNÝM DETEKTIVEM

Americký spisovatel Phillip DePoy nepatří pro české čtenáře k „zavedeným firmám“, nicméně doma ve Spojených státech má za sebou bezmála deset detektivních románů a novel a hlavně množství děl dramatických, jež se hrají v divadlech po celé zemi. DePoy bydlí v Atlantě a šéfuje divadlu Claytonske státní univerzity, sám se vedle psaní taky zabývá herectvím, ale navíc je i aktivní muzikant. Hraje jazz i americký folklór, který i sbírá. K jeho nejcenějším literárním trofejím patří prestižní cena Edgar, čtenáři detektivek znají jednak jeho – zatím – pěti příběhů se společným názvem Horečka Danikin a zatím šest románů s detektivem Flapem Tuckerem.

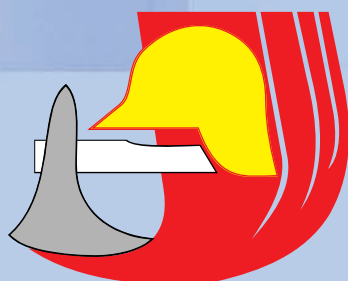
Tři z nich si také vybralo frýdecko-místecké nakladatelství Alpres a vydalo je společně v známé šedé plátěné vazbě edice Klokán, jež tolik připomíná Tříkrát z velké éry Odeonu. Romány se jmenují První, druhá, třetí, Tanec smrti a Umřít je snadné a v solidních českých překladech (Jana Vlčková a Pavla Kubaláková) vyšly už před časem, s vročením 2007 – aniž by na přeplněném

českém knihkupeckém trhu vyvolaly zvláštní zájem. Dnes jsou proto k mání hlavně v prodejních levných knih za směšnou okamžitou cenu a pozornosti fandů světové detektivky by nepochybně neměly aspoň dodatečně uniknout...

Hlavním hrdinou DePoyových příběhů je Flap Tucker: muž, jenž k vyšetřování reálných zločinů využívá metod značně neortodoxních. Autor, každým coulem roduvěrný Jižan, ctí osobité tradice států někdejší Konfederace i mystické myšlení tamních lidí. A tak se v příbězích dějí hodně podivné věci, duchové jsou skoro reální a skutečnosti jedenadvacátého století se viklají v základech. Mimochodem, za zmínku stojí, že zatím poslední DePoyovo literární dílo – ve Spojených státech ceněné kritikou i čtenáři – se odehrává ve Skotsku a Anglii šestnáctého a sedmnáctého století a jmenuje se Spiknutí krále Jakuba. Z čehož je zřejmé, že nejspíše nepůjde o detektivku, přinejmenším pak nikoli klasickou. Éra panování Jakuba I. Stuarta byla však nadmíru dramatická a příběh slibuje velice atraktivní děj i realie.

(jjv)

www.pyros-iset.cz

PYROS

15. mezinárodní veletrh požární
a bezpečnostní techniky a služeb

12. - 14. 5. 2011
BRNO - VÝSTAVIŠTĚ

Současně probíhá:

11. mezinárodní veletrh
obrané a bezpečnostní techniky
10. - 13. 5. 2011
Brno - výstaviště

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
647 00 Brno
Tel.: +420 541 152 944
Fax: +420 541 153 054
E-mail: pyros-iset@bvv.cz
www.pyros-iset.cz

Central European
Exhibition Centre

BVV

Veletrhy
Brno

	plot	část Mé vlasti	harmono- vat	První tajenka	nášlapná výbušnina	mužské jméno	název hlásky		úsilí	lékárenská přepážka	Evropské hospodár- ské spole- čenství	značka duté míry	závidět	oddělení tekutiny
slavný Gončaro- vův román								část nohy						
zvuchně								názor pověsti						
ženské jméno							oběžnice Slunce úder					autozn. Polska tělo		
záluský						zářez utrpení					čtvrtina tuctu Druhá tajenka			
potomek					léčivá bylina radlice pluhu					dozrávat pocit nena- sycení				
slovensky „jestliže“			české město spor						politická síla chobot- natec					
 kalup	pokárání strunný hudební nástroj							peřej místo skryté před sluncem					jednoden- ní hmyz	stavební inženýr
brčko							černošské ghetto výraz rádosti					iniciály zakl. Semaforu lociky		
vodní příšera						číslovka chlapec								
kyprit půdu					druh koření černé dřevo					jemná kůže kožešino- vé zvíře				
předložka			řídící sta- noviště úřední listina						mohutnět peněžní trest					
 versus	propadák přírodní lék z pohanky							Slované lístý						
našíť stužka							stádo krav neproclí- vat							
Evropan						zbožnosti instinktiv- ní							balkánská pálenka	nástroj houslisty
část koň- ského postroje					pusy (hovor.) pomáhat slovem							zkr. rekr. střediska nerozvitá větvička		
označení dálkových kamionů				zneklidňo- vat nezáživné akce						český zpěvák	domácky Pamela berní listina			
anglicky „v“			Třetí tajenka noční podnik											
 zkratka délkové míry	domy belgické město								zločinec zkr. moto- cykl. Velké ceny					
kovářská nádě								nucené trestanec- ké práce						
jarmareční píseň o vraždě								vyděděnec						

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. prosince 2010

Řešení z č. 10/2010: 1. NEDOSTATEK DŮKAZŮ, 2. VE ZLOMKU VTEŘINY, 3. ŠESTÝ CÍL

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Jaromír Tobiáš; Přílepy, Laděna Vysoká, Praha; Jana Glazarová, Dvůr Králové nad Labem. Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
12/2010
Křížovka
soutěžní kupon

Říkalo se o něm, že patří k tvrdému jádru fanoušků fotbalového mužstva

K. a po pravdě řečeno čtyřiačtyřicetiletý údržbář Bořek Kalousek pár let na své pověsti tvrdého muže a skálního fandy neúnavně pracoval.

Účast na každém zápase vyvolaného klubu byla samozřejmostí, nosit klubové barvy také, ale hlavní bylo si pověst vydobýt mezi klubovými soukmenovci. Být šéf, lídr, ten kterého všichni berou a jehož rozhodnutí je svaté, to byl cíl Bořkova snažení. Byl zvyklý se s ničím nepárat a ve svých letech, bohužel ještě pořád malin nezralých, nabyl přesvědčení, že rev, nadávky, násilí, to je to pravé, co zdobí muže, a hlavně, že to je ten nejlepší prostředek jak prosazovat své názory. Podle tohoto kréda se také choval.

Nevynechal jednu příležitost, jak se zapojit do rvačky, neváhal použít pro zdůraznění „své pravdy“ jakýkoliv nástroj nebo věc, která byla v jeho dosahu. Třeba sedadlo na stadionu, která se dala vytrhnout, rozlomit, zničit, dýmovnici nebo dělbuch, který si pro strýčka příhodu přinesl na zápas. Pokud dění na kolbišti bylo „klidné“, aspoň se zviditelňoval urážlivým a vulgárním pokřikem na hráče soupeřícího manšaftu nebo na rozhodčí. „Jak to pískáš, močovode?“ patřilo k těm nejvíce slušným. Jenže v našem regionu vždycky platilo a snad by mělo i nadále platit – jak se do lesa volá, tak se dostane od hajného přes hubu.

Od jisté doby přestala policie suplovat pořadatele. Kluby v důsledku tohoto rozhodnutí umístily na stadiony kamery a výrazně posílily vlastní pořadatelskou službu. Toto rozhodnutí a opatření způsobilo, že Bořek Kalousek ztratil anonymitu davu. To se to křičelo, nadávalo, pralo a ničilo, když se každý takový „sportovec“ ztratil v davu a nemusel se za své řádění zodpovídat. Teď tomu byl konec.

Při jednom utkání bylo „fandění“ skálního fandy zaznamenáno kamerou a Kalousek byl identifikován. Ani se nesnažil zapírat.

„Trochu jsem ujel,“ přiznal u soudu. „Byly to nervy, uznejte,

pane soudce, prohrát s takovými vandrákama z venkova, to by bylo pod naši důstojnost a čest.“

„A rvát se, poškozovat cizí věci, rušit veřejný pořádek – to odpovídá vaší cti a důstojnosti?“ zeptal se soudce.

„No...“ kroutil se Ksalousek. „Vždyť je to po prvé...“

„Poprvé stojíte před soudem, soud při zvažování druhu a výše trestu k tomu přihlédne, ale upozorňuji vás, že pokud své chování nedokážete srovnat, může soud použít také jiný druh trestu, který by vás, při vaší lásce k fotbalu, rozhodně velice mrzel. Sportovní klání by se také mohlo konat bez vaší účasti, rozumíte?“

„Jó?“ řekl nevěřičně Kalousek a tvářil se jako kdyby právě polkl švába.

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristína POKORNÁ

OTÁZKA:

Může soud obžalovanému z úmyslného trestného činu spáchanému na sportovní akci zakázat vstup na fotbalové zápasy?

1 ano – v tom případě uveďte právní kvalifikaci a max. dobu zákazu
2 ne

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. prosince 2010

Řešení z č. 10/2010 zní:

2. ano - Nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb. v § 302 výrazně zpřísňuje postih za týrání zvířat. Dosavadní úprava postihovala odnětím svobody maximálně na rok, a to pouze v případech recidivy nebo až utýrání zvířete. Nově se utýrání zvířete postihuje až tříletým trestem, lze však uložit trest odnětí svobody až na 5 let, jde-li o některé praktiky páchané na větším počtu zvířat

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Alena Machová, Brno; Vlasta Kohútová, Tachov; Antonín Zapletal, Ostrava. Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

„Tak pane řidiči, s tímhle zimním obutím můžete jet tak akorát krokem!“

Luděk ZDRAŽIL

deset minut s

POLICISTA §

Kupon č. 12/2010

por. Lenka Kovalská
s liberijskou
kolegyní

ŽENY v mírových misích

Když se řekne zahraniční mise, vybaví se člověku slova dobrodružství, nebezpečí, adrenalin. Řekne-li policista „byl jsem na misi“ podbízí se obraz odvážného muže s dobrodružnou povahou. Co se však člověku vybaví, když uslyší „byla jsem na misi?“

To že ženy slouží v zahraničních mírových operacích, není žádné tajemství. České policistky se vydávají do misí pravidelně již od samého počátku, kdy se jich Policie České republiky zúčastňuje. Jejich počet je pochopitelně skromnější než je tomu u mužů, přesto však jejich práce v misích zanechává výraznou stopu. Podplukovnice Vladimíra Řeháčková byla v roce 2008 za své působení v misích v Bosně a v Kosovu **oceněna na Pražském hradě titulem „Lady Pro“ za dosažení mimořádných pracovních úspěchů**. Mezi další úspěšné ženy v mírových sborech se řadí také podplukovnice Hana Kubicová, autorka článku v Policistovi 11/2009, která působí v jednotce vyšetřující válečné zločiny v Kosovu. Právě v misi EULEX Kosovo je nyní velitelkou kontingentu žena, kapitánka Marie Chmelová. V listopadu 2010 sloužilo v misích osm policistek z padesáti dvou českých policistů.

Ženy, mír a bezpečnost

Ve válečných konfliktech patří ženy a děti k nejvíce zranitelným a bezbranným obětem. Na konci 90. let vyslyšela Organizace spojených národů kritické reakce na zločiny páchané na ženách ve válečných konfliktech v zemích bývalé Jugoslávie, Rwandy, Sierry Leone či Libérie. Římský statut zakládající Mezinárodní trestní tribunál zařadil v roce 2000 znásilnění mezi válečné zločiny.

Dalším hmatatelným výsledkem mezinárodních snah bylo přijetí rezoluce Rady bezpečnosti 1325 o ženách, míru a bezpečnosti z roku 2000. Rezoluce byla klíčovým krokem pro vyšší míru pomoci ženám zasaženým válečnými konflikty a zapojení *genderové perspektivy* do politiky a nástrojů pro budování míru.

Rezoluce uznala roli žen při prevenci

a řešení válečných konfliktů, při budování míru a zdůrazňuje význam jejich rovné účasti a zapojení do úsilí k udržení míru a bezpečí. Posílení role žen v rozhodovacích procesech v oblasti prevence konfliktů a jejich řešení bylo taktéž jedním z cílů rezoluce.

V praxi znamenají požadavky rezoluce vyšší ochranu před tzv. „genderově založeným násilím“, jako je znásilnění či sexuální zneužívání. Genderová perspektiva měla nově vstoupit do mírových jednání, do volebních procesů, soudních systémů a ústavnětvorných procesů ve státech hostících mírové operace. V mírových misích Organizace spojených národů měly být vytvořeny „gender komponenty“ a počet žen sloužících v mírových operacích měl být navýšen, zejména v oblasti pozorovatelů, civilní policie či humanitárních pracovníků.

Ústředním pojmem rezoluce, respektive snah o zapojení genderové perspektivy do mírových řešení, je *gender mainstreaming*. Tento zdánlivě komplikovaný pojem znamená zařazení genderové otázky jako součást „většinové“ politiky (z angl. main stream – hlavní proud). Zohlednění rovnosti práv, stejně jako rozdílnosti jejich potřeb, by se mělo stát nedílnou součástí politiky v oblasti míru a bezpečnosti na všech úrovních.

Gender mainstreaming v mírových operacích

Gender mainstreaming výrazně ovlivňuje mírové operace pod patronátem Organizace spojených národů. Do jejich struktury byla zapracována tzv. genderová oddělení, která

usilují o zapracování problematiky do všech oblastí, v nichž jsou mírové operace aktivní. Do mandátů nově vznikajících mírových operací je rovnost mužů a žen systematicky zapracována a je jí věnována zvýšená pozornost při výcviku. Pro dosažení hmatatelných výsledků v postižených oblastech je klíčová spolupráce s organizacemi zasazujícími se za ženská práva a s neziskovými organizacemi jednotlivých členských států OSN a států, které hostí mírové operace.

Rozšíření genderové otázky do mírových misí znamená na jedné straně početní posilování počtu žen a s tím související zaměření na gender při náboru a výcviku. Na druhé straně ovlivňuje práci misí v cílové zemi. Strategie Odboru mírových operací OSN (DPKO) zahrnuje vytvoření pozic tzv. poradců pro gender (gender advisers), kteří jsou odpovědní za naplňování rezoluce č. 1325. Zaměřují se na metodické vedení členů mise ve všech jejích komponentách včetně policejních složek, složky humanitární a lidskoprávní, složky *rule of law*, volební atd. Zároveň poskytují kapacity a podporu při vzdělávání svých protějšků v hostitelské zemi.

Výstupy genderového přístupu v mírových operacích zahrnují od zvýšené míry bezpečí v oblasti, možnosti odděleného ubytování pro ženy v uprchlických táborech, po kampaně proti znásilňování a sexuálnímu vykořisťování, přes zavedení minimální početní kvóty žen na volební kandidátky.

Podíl žen v zahraničních mírových operacích činil v květnu tohoto roku 2,3 % z 88 600 vojenských mírotvorců, zatímco v řadách policejních jednotek mírových

Srílanská kolegyně a por. Lenka Kovalská u vozu UN Police

Příslušnice indických FPU s kolegou

operací OSN sloužilo více než 8 % žen z celkového počtu 13 221 policistů a policistek v misích. DPKO vyhlásilo pro rok 2014 cílový počet 10 % žen ve vojenských misích a 20 % žen v policejních složkách mírových misí. Podle Ann-Marie Orlor, zástupkyně policejního poradce OSN, usiluje OSN o obdobný cíl nejen v řadách policie v mírových misích, ale také uvnitř policejních sborů všech členových států.

Policistky v mírových operacích

O roli žen v mírových operacích mluví vedoucí psycholog Policie České republiky plukovník Vladimír Voska, že „debata o zapojení žen do zahraničních mírových operací jde paralelně s debatou o účasti žen v bezpečnostních sborech. Zastoupení žen je zde rozhodně užitečné. Existují konkrétní situace, kde veřejnost nebo skupina obyvatel, se kterou policie jedná, bude vždy lépe reagovat na ženu.“

Podle Vladimíra Vosky mohou být komunikační situace s dětmi či zneužívanými ženami pro policistky lépe zvládnutelné než pro policisty muže. Ženy a děti jsou při-

dení práci policistek v jejich vlasti, přičemž v zahraniční misi jsou tyto fenomény zařazeny do kategorie válečných zločinů. „V této oblasti mají ženy velké uplatnění, není samozřejmě vždy stoprocentně jisté, že žena, která byla znásilněna, bude vyžadovat další ženu, se kterou bude mluvit. Někdy přijme i muže, někdy dokonce i lépe. Je však nezbytné mít na místě k této problematice ženy, nebo minimálně smíšené týmy.“

České policistky musejí, stejně jako muži, absolvovat zkoušku před komisařem OSN, které jsou prubířským kamenem uchazečů o účast v zahraničních mírových operacích. Zkouška se skládá z testů z anglického jazyka, prověření střeleckých dovedností a jízdy v terénním vozidle. V roce 2009 byla do České republiky vyslána k prozkoušení českých policistů příslušnice mírových sborů OSN v Libérii Annete Nabitalo Kiseka z ugandské policie, která doporučila větší zapojení českých policistek do zahraničních mírových operací. O její návštěvě v Praze informoval Policista 8/2009.

Kdo úspěšně splní tyto testy, musí projít psychologickým a zdravotním vyšetřením. Psychologické vyšetření je pro vyslání do

WOMEN IN PEACEKEEPING: THE POWER TO EMPOWER UNITED NATIONS POLICING

Sustainable Peace Through Justice and Security

Plakát policejního oddělení DPKO. Ženy jsou v mírových operacích potřebné

tom nejzranitelnějšími skupinami v oblastech zasazených válečným konfliktem. To se osvědčuje v praxi v každo-

zahraniční mírové operace klíčové. „Z hlediska psychologických testů existuje jedna osobnostní zvláštnost, která je pro všechny stejná. Ženy by měly být v zásadě podobně odolné, měly by zapojovat do svého chování racionalitu a mít podobně nastaveny autoregulační mechanismy jako každý policista. Z hlediska misí je však možné nalézt zásadní rozdíly mezi muži a ženami v motivaci a v postojích,“ dodal vedoucí psycholog Policejního prezidia.

Pro úspěšný pobyt v zahraniční misi, ať už se jedná o policistu či policistku, je podle Vladimíra Vosky významná motivace a prostředí, které jim odchod do mise usnadňuje: „rozhodující je, aby nebyla motivace špatná, aby byla pozitivní, přičemž do negativní se řadí i útek od problému a nedořešených vztahů, které se během pobytu v misi určitě nezlepší. Pro vyslání do mise musí mít policisté pozitivní motivaci a měli by být flexibilní, připraveni improvizovat, protože nevědí, do čeho jdou, měli by být schopni zvládat nesnáze, být odolní a přirozeně činní a aktivní.“

Jedním z největších úskalí a stresujícím faktorem, je podle vedoucího psychologa Policie České republiky „vlastní okolí, zázemí kolegů. Jsem přesvědčen, že v pomyslném výzkumu stresujících faktorů na zahraničních misích by mezi ohrožením života v souvislosti s bezpečnostní situací nebo komunikačními situacemi s obyvatelstvem by na prvním místě byly vztahy v kon-

tingentu. Dvojnásob to platí pro ženy, které jsou na tyto faktory obecně citlivější.“

Po úspěšném absolvování vyšetření jsou uchazeči vysláni na výcvikový kurz na Vojenskou akademii Armády České republiky ve Vyškově a Vyšší policejní škole a Střední policejní škole v Holešově. Na kurzu v Holešově policistky projdou stejným střeleckým výcvikem jako jejich kolegové – střelci, mimo jiné i za jízdy automobilem, z pistolí, samopalů a útočných pušek, brokovnic a vyzkoušejí si střelbu z odstřelovací pušky. U vojáků ve Vyškově se adepti na vyslání do zahraničních misí učí topografické přípravě, zdravotně v polních podmínkách, či projdou kurzem o kulturních odlišnostech jednotlivých regionů. Jakmile uchazeči absolvují kurz, je možné je vyslat do některé ze zahraničních mírových operací.

Jedním z absolventů letošních zkoušek před komisařem OSN Yitvalem Pengou a výcvikového kurzu je poručice Lenka Kovalská: „Pro mě bylo nejdůležitější, že jsem se potkala s lidmi, kteří v Libérii už byli. Dali mi mnoho cenných rad a informací, které bych nikde nevyčetla, protože je mají z vlastní zkušenosti, a ta je nejlepší... Dozvěděla jsem se samozřejmě spoustu věcí od vojáků, kteří mají kurz perfektně připravený. Naši vojáci musejí být v misích jedničky. Ve zdravotně jsem se například dozvěděla co opravdu dělat, když mě kousne pavouk. Ne zbytečně jed vysávat, ale polít horkou vodou a jed se vysráží, protože je to bílkovina...“

Gender v srdci Afriky

Pro své první působení v zahraniční mírové operaci si Lenka Kovalská vybrala misi v africké Libérii, která se řadí mezi ty náročnější: „Zpočátku jsem byla nadšená z krajiny a prostředí v Africe, ale poté jsem uviděla, jak žijí místní lidé. Všechno je po válkách zničené. Je vidět krásná země a zároveň bída.“

Ačkoliv je bezpečnostní situace sedm let po ukončení občanské války již poměrně stabilní, jsou to zejména zdravotní rizika, která ohrožují sbor příslušníků Mise Organizace Spojených Národů v Libérii (UNMIL – United Nations Mission in Liberia), patřící s dvanácti tisíci příslušníky mezi největší mise vůbec.

Přesto, že se Libérie stále potýká s následky devastující občanské války, patří jí jednoznačně prvenství mezi africkými státy v prosazování genderové politiky. Ellen Johnson Sirleaf byla v roce 2005 zvolena Liberijskou prezidentkou jako vůbec první žena v Africe. Sirleaf vedle úsilí o ekonomický vzestup věnuje značnou pozornost zrovnoprávnění žen ve společnosti. Kromě toho, že se v její vládě objevují ženy, zasazuje se prezidentka o co největší podíl žen v policii. V roce 2009 založila speciální ženskou jednotku pro potírání zločinů na ženách, zejména znásilnění. Současná čísla hovoří o patnáctiprocentním podílu policistek. To potvrzuje i poručice Kovalská: „Liberijských policistek je poměrně dost. Na všech odděleních, která byla v mém okrese, byly ženy. Není tam problém s tím, že by byli policisty jen muži.“

Mise UNMIL nezůstává za aktivitami

por. Lenka Kovalská s indickými policistkami

prezidentky Sirleaf pozadu. Ve sboru vedeném Ellen Margrethe Løj, zvláštní představitelkou generálního tajemníka OSN (SR SG), mimochodem bývalou dánskou velvyslankyní v Praze, působí v řadách policejního sboru OSN dvanáct procent žen (181 z celkového počtu 1 324). Zajímavostí je, že převážnou část, tvoří stodvacetičlenný indický čistě ženský kontingent tzv. FPU (formed police unit), období české pořádkové policie.

Jako by tomu osud chtěl, první česká policistka v africké misi byla služebně zařazena na koordinační kancelář pro osm set padesát policistů FPU. „Staráme se o podporu těchto jednotek. Kdykoliv hrozí nebezpečí nepokojů nebo jsou demonstrace, navelí se na místo FPU a náš tým je koordinuje. Na řadu přijdou v případě, že v terénu selže liberijská policie.“ vysvětlila Lenka Kovalská. Z důvodu přítomnosti indického kontingentu jsou na pozicích v koordinační kanceláři zastoupeny ženy. Lenka Kovalská se o indických policistkách vyjadřuje pochvalně: „Co jsem měla zatím možnost vidět, jsou indické policistky vycvičeny velmi dobře a procházejí tvrdým výběrem. Rozhodně si nikdy a na nic nestěží.“

Začátky v Africe nebyly pro Lenku Kovalskou procházkou růžovým sadem. „Člověk v misi by měl být odolný a psychotesty jsou velmi důležité. Aby byli vybráni lidi, co opravdu do mise jet mají. Myslela

Společná fotografie s indickými FPU a srbským kolegou

jsem si, že jsem byla připravena na misi, ale myslím si, že nikdo není připravený. Na to, když přijede a stojí tváří v tvář tomu, co tam je.“ uvedla poručice Kovalská. „V začátcích mi velice pomohl velitel kontingentu Petr Bureš. Po prvních třech dnech jsem měla největší chuť jet domů. Měla jsem velký problém rozumět lidem z afrických zemí kvůli jejich anglickému přízvuku. V Čechách se může člověk učit anglicky, jak dlouho chce, a je to naprosto odlišné od angličtiny v Africe. Africké země mají přízvuk naprosto jiný a zpočátku byl dost velký problém rozumět. Liberijská angličtina zkracuje slova, je rychlá a vytváří mnoho nových slov.“

Policejní součást mise UNMIL má poradní charakter. Policisté plní úkoly poradců, adviserů. „Jsme tam v misi od toho, abychom místním policistům poradili, například jak určitý případ vyšetřovat a kam vyšetřování směřovat, pomáhat místním policistům při zajišťování místa činu a důkazů. Je potřeba se přizpůsobit místním

Ellen Margrethe Løj
na přehlídce mise
UNMIL

REPUBLIC OF LIBERIA MINISTRY OF JUSTICE LIBERIA NATIONAL POLICE

Ženy nejsou v řadách liberijské policie ničím neobvyklým

podmínkám a improvizovat tak, aby místní policisté zajistili stopy podle možností. Na druhou stranu je vyšetřování v Libérii hlavně o informacích. Komunity v Libérii jsou dost uzavřené, takže když se stane vražda, lidé většinou vědí, kdo to udělal. Jde hlavně o to, aby to řekli," vysvětlila poručice Kovalská principy fungování mise.

Ačkoliv je nyní zařazena v koordinační kanceláři FPU, na počátku sloužila v tzv.

hlídkové službě, patrolování na policejních stanicích v okrsku. Tam policisté z mise UNMIL radí a pomáhají místním.

„Služba byla na ranní, odpolední a noční služby. Během nočních služeb jsme asistovali při závažných trestných činech, které byly na denním pořádku. Častokrát jsme ale například byli zavoláni k vyšetřování loupežného přepadení a přitom šlo o krádež,“ povzddechla si.

Zdravotní komplikace ve formě malárie a jiných místních chorob se Lence zatím vyhýbají. O zajímavé zážitky však rozhodně nemá nouzi. Mezi ně patří i řízení automobilu 4x4: „Řízení auta v Libérii v období dešťů je jedno velké dobrodružství. Místní nedodržují žádná pravidla silničního provozu. Auta jsou ve špatném technickém stavu. Nemají zrcátka, blinkry atd. Představte si, že jedete v noci v období dešťů, vidíte metr před sebe. Proti vám jede auto a má rozsvícená dálková světla. V Libérii nefunguje veřejné osvětlení, takže je tam neskutečná tma. Zablikáte na auto, aby vypnulo dálková světla, protože nic nevidíte. Řidič je vypne, ale nerozsvítí jiná, protože je nemá. Takže auto najednou nevidíte.“

Závěrem

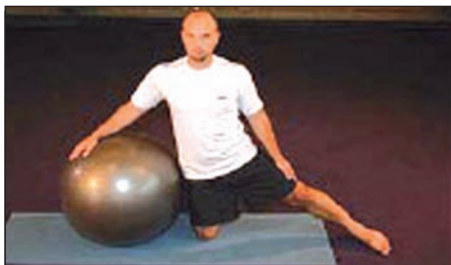
Zahraniční mírové operace nejsou zdaleka mužskou doménou. Mezinárodní společenství mohutně prosazuje zvýšenou účast žen v mírových misích. Jejich role je v některých aspektech nezastupitelná a bez nich je prosazování rovných práv a příležitostí v procesu budování míru nemyslitelné. Policie České republiky vysílá policisty a policistky do zahraničních misí již přes deset let, během nichž dosáhly ženy množství úspěchů a nepochybně ještě dosáhnou.

Těm, které chtějí rozšířit řady českých policistek v mírových operacích, stačí jediné. Přihlásit se.

Kamil VODIČKA
Foto Archiv P ČR

REGENERAČNÍ A KOMPENZAČNÍ CVIČENÍ PRO PŘÍSLUŠNÍKY BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

CVIČÍME DOMA / 5

Cvik č. 16

Cíl: Protahnutí svalů bederní páteře do úklonu

Základní poloha: klek únožný levou, míč vedle těla

Nádech: levou rukou vzpažit, úklon vpravo na míč

Výdech: zvětšit rozsah v úklonu do pocitu tahu na levé straně trupu, mírně uvolnit levou ruku, výdrž 15 s, volně dýchat

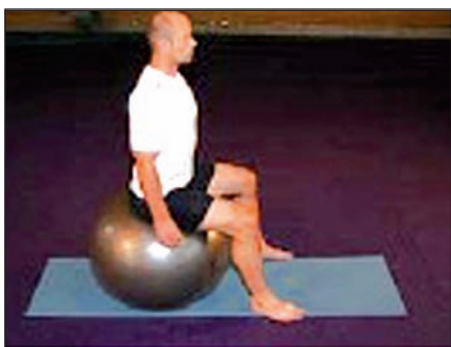
Nádech – zpět do základní polohy, totéž na druhou stranu

Chyby: rotace trupu – přetočení horního ramene dopředu, uvolněné břišní svaly, vysazená pánev, pokrčená vzpažená ruka

Opakování: 3krát na každou stranu

Frekvence: 1–3krát denně

Cvik není vhodný: pro osoby s poruchou rovnováhy a osteoporózou

Cvik č. 17

Cíl: Protahnutí břišních svalů a svalů na přední straně hrudníku

Základní poloha: vzpřímený sed, kolena od sebe na šíři pánve, chodidla v plném kontaktu s podložkou, hlava a trup aktivně taženy vzhůru, ramena a paže taženy dolů

a mírně vzad, lopatky taženy k sobě, pánev je podsazená, svaly jsou staženy, paže volně podél těla

Výdech: plynulým pomalým pohybem leh na míč

Nádech: vzpažit

Výdech: zvětšit rozsah protažení až do pocitu tahu na přední straně hrudníku a břicha, výdrž 10 s, volně dýchat

Chyby při nácvičku vzpřímeného sedu:

ramena nejsou aktivně stahována dolů, hlava je předsunutá dopředu mimo podél-

nou osu těla, dolní končetiny jsou příliš vytočeny dovnitř nebo ven, chodidla nejsou v kontaktu s položkou

Chyby při provádění cviku: položení na míč je provedeno příliš rychle a jednotlivé úseky páteře nejsou procvičovány plynule, zadržování dechu

Opakování: 3krát

Frekvence: 1–3krát denně

Cvik není vhodný: pro osoby s poruchou rovnováhy a osteoporózou (riziko pádu), záklon hlavy není vhodný pro starší osoby

Cvik č. 18

Cíl: posílení prsních a mezilopatkových svalů

Základní poloha: vzpor ležmo na míči

(míč v oblasti pánve)

Výdech: stáhnout hýžďové a břišní svaly

Nádech: klik

Výdech: zpět do základní polohy

Chyby: zadržování dechu, prohnutí bed-

Připravila Zdravotní pojišťovna MV
ve spolupráci s Ředitelstvím pro řízení
lidských zdrojů Policejního prezidia ČR
a Fakultou tělesné výchovy a sportu
Univerzity Karlovy

- th -

ní páteře, uvolnění břišních svalů, zvedání
ramen, záklon hlavy

Opakování: 10krát

Frekvence: 1–3krát denně